

GAZDA ERDÉLYI

AZ E. G. E. HAVONTA EGYSZER MEGJELENŐ HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 100 Lei.
 iagoknak tagsági díjjal évi 60 Lei.
 Egy szám ára 5.— Lei.

FŐSZERKESZTŐ:
 TELEKI ADÁM gr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Cluj, Strada Andrei Muresan 10.
 Telefon: 21-58.
 Póstatankárék csekszám 48181.

Két esztendő.

Irta: Teleki Ádám.

A napokban zajlott le az E. G. E. czévi közgyűlése. Megilletődve állunk Transilvânia magyar gazdatársadalmának eme határkövénel. A gazdák s azok képviselői Transilvânia legkülönbözőbb vidékeiről sereglettek a közgyűlés színhelyére. Lelkesen, testvéri szeretettel jöttek e napra, magukkal hozva a falvak üdvözlét és bizalmát, amellyel az E. G. E.-t és annak vezetését körülveszik. A letűnt év eredménye, s úgy Szász Pál elnök, valamint a legkülönbözőbb társadalmi rétegekből összetevődő gazdák felszólalásai, történelmi jelentőséget adtak e napnak. Az elnök múlt évi jelentése és jövőbeli programadása, egyrészt az elvégzett munkát, másfelől viszont biztató reménységet jelent. A gazdakiküldöttek tömeges felszólalásai azt bizonyította, hogy az elvégzett munka nem volt hiábavaló, hiszen új életet fakasztott mindenütt.

Mélységes hit, bizalom és büszkeség hatalmasodik el rajtunk, amikor látjuk, hogy évszázados multtal rendelkező gazdasági intézményünk le tudta eresztetni gyökereit az őserő forrásához, népiünk szűcs rétegeihez. Annál inkább bizalommal tölthet el ez a tény, mert azt is láthatjuk, hogy kisebbségi életünk főtényezője, — gazdatársadalmunk — szívből, lélekben, akaratban, munkában egyesült. Ez a lelki egybeolvadás pedig népiünk életerejének, fennmaradásának záloga és biztosítéka.

Amikor az Elnök az alázat és a türelem jelszavát véste az egyesület minden tagjának a

szívébe, amikor a becsület, önzetlen munkát tette kötelességévé minden gazdának, az erkölcsi tisztaságot jelölte meg kisebbségi életünk elengedhetetlen feladataként, — a közgyűlés napjának jelentőségéhez méltóan szólott. Gazdag útravalót adott ezekkel a szavakkal és új erőt mindazoknak, akik az egyetemes magyar kisebbségi gazdatársadalom közösségének várát építik. A történelmi kötelezettséget viselő gazdatársadalom csak ilyen fegyverekkel küzdve töltheti be hivatását.

Az a nép, amelyik szeretettel műveli és verítékével, néha könnyeivel áztatja földjét, a gyűlölködést és elfogultságot el kell vesse magától, mert csak a testvéri szeretet, megértés és kötelességtudás hozhat áldást a mi életünkre. Ha a gazdatársadalom életében felállítottuk az erkölcsi alapelveket, gondosan kell vigyázzunk arra, hogy a mi társadalmi rétegünkön kívül állók ne vihessenek be mérgező anyagokat testvéri közösségünk lelkébe, életébe.

A közgyűlésen is hangoztattam, hogy azok, akiknek életkötelezettséget jelent a tiszta erkölcsi alapon nyugvó egyetemes gazdatársadalom megsegítése, öntudatosítása és tömörítése, nem fogjuk túrni, megengedni, hogy rosszindulatú hazudozók és zavartkeltők megzavarjanak a történelmi munka elvégzésében.

A két év gazdag aratása után előre gazdatestvérek, testvéri egységben összeforrva a megkezdett úton.

Május

I. A szántóföldön.

Fejezzük be a korai kukoricavetést, továbbá a burgonyaültetést. Gondoskodjunk állataink nyári kiadós takarmányozásáról. Két heti időközben vessünk csalamádét, a kiszántott vetések helyébe, korai tengerit, kölest, csöves csalamádét vehetünk. Ha a kukoricát és burgonyát a kikeléstől számított hét nap mulva megboronáljuk, az egy-egy kapálással is felér. A répát és a mákot, amint a sorok látszanak, kapáljuk meg sekélyen. Ennek a célnak kitűnően megfelel a Wolf vonó-kapa és a Sack-féle Rapid kapa. Darabolás után néhány napra 15–30 cm-re vágjuk át a sorokat, majd a megmaradt répatöveket egyezzük meg. A lóherét és lucernát minél előbb kaszáljuk le, hogy még a májusi esőkkel erősödjék meg. Ha az első kaszálással megvárjuk az első virágzást, a tikkasztó meleg napok tönkreteszik a másodikat. Miután a rendeket ágasokra, kecskére tettük, a földet azonnal boronáljuk el. A kukorica és burgonya első kapálása erre a hónapra esik. A májusban lekerülő őszi bükköny és zabos bükköny helyét vagy ugarnak hagyjuk s lucerna alá készítjük elő vagy vessünk bele tarlórépát, csalamádét, kölest, vagy mohart.

II. Rét és legelő.

A hónap végén melegebb helyeken a rétek kaszálását megkezdhetjük. A sáros részeket kaszáljuk előbb, mert csak így kaphatunk elfogadható takarmányt. Az áradásos területen lévő réteket is előbb kaszáljuk le, mert a júniusi napforduláskor esőzések és áradások lesznek. A legeltetés megkezdődött. Az állatokat szakaszosan járassuk a legelőre, hogy a fűnek legyen ideje újból kisarjadni.

III. Allattenyésztés.

A kancák hágatása a hónap végén befejezést nyer. A februárban ellett csikókat válasszuk el (négy hónapra). Ha az anyakanca munkára is jár, könnyű az elválasztás, mert napközben a csikók könnyen rászoknak a zabra és a szénára. Az elválasztást fokozatosan végezzük. A csikókat egy éves korukig abrakolni kell, még ha legelőre járnak is, mert a gyomruk kicsi és nem képesek nagytömögű takarmányból elegendő tápanyagot megemészteni, amely biztosítaná a gyors fejlődést. A csikók patáit mindegyre emeljük fel és kopogtassuk meg, hogy szokjanak a patkoláshoz.

A szarvasmarhákat kihajtottuk a legelőre. Amíg a zöld fűvet megszokják, tanácsos száraz takarmányt is adni. A zöld takarmány etetését is ebben a hónapban kezdjük. Az első két hétben rázzuk össze szalmával vagy törekkkel. Lóherét, lucernát fonnaszatva tessünk. Később már csak az esőtől nedves zöldtakarmányt keverjük szalmával. Rendszerint csak annyi zöldtakarmányt hozunk haza, amennyi egy nap alatt elfogy, mert összekavarva felmelegedik.

IV. A gyümölcsösben.

Az új ültetésű fákat gondosan öntözzük. A fiatal fa csak úgy tud megbirkózni a szárazsággal, ha májusban bőségesen fejleszti hajszálgyökereit. Kifizetődik az öntözés hetenként erős higitott trágyalével is. A csemététől 75–100 cm-re kapával négy lyukat készítünk és ebbe öntjük a vizes trágyalévet (10 veder vízre 1 veder trágyalé). A lyukat utána betömjük. A nedvességet kapálással, továbbá szalma vagy polyva felülhíntéssel tarthatjuk vissza. Két méter körzetben 15 cm. vastagon elhintjük a szalmás trágyát. Ezáltal 10 cm. hajtások helyett 70–80 cm.-részeket hoz a fa és két-három évvel előbb fordul termésre.

Az idősebb fákat állandóan figyelni kell. Az almába ilyenkor rágja be magát az almamoly hernyója. Ez ellen arzén tartalmú szerek permetezésével védekezünk. A permetezést ködszerűen hajtjuk végre és megismételjük, ha az alma tulfejlődött vagy az eső lemosta a védő réteget. A permetezést virágzás után hajtjuk végre. Liszt-harmat esetében kénes készítménnyel permetezzük a fákat. Más gombabetegségek almáknál 1 százalékos bordói lével permetezzük. A cserebogarakat korán reggel rázzuk le a fákról, forrázzuk le, szárítsuk meg és tessük fel a baromfiakkal. Hasonlóképpen a rügyfuró bogarakat is.

A rózsáknál a hajtószemzést megkezdhetjük.

V. A kertben.

A palánta ültetést a hó végéig be kell fejezni és a melegágyból, lehetőleg földlabdával vegyük ki és vigyük egy rámvál ellátott deszkalapon az ültetés helyre. A nagy leveleket és a gyökér végét csipjük vissza. Csak két levelet hagyjunk, mert így biztosabban fogamzik és gyorsabban átéli az ültetéssel járó visszaesést. A fejes salátát, karalábét, karfiolt és kései burgonyát újból vehetjük. Megismételhetjük a hónapos retek vetését. Kapáljuk az eperföldeket és a fejlődő szárból egyet hagyjunk meg, így kevesebb munkánk lesz az indák levágásánál.

A diszbokrokat elvirágzás után azonnal vissza kell metszeni. Így biztosíthatjuk a jövő évi egyéves virágzás hajtásának kifejlődését. Téli metszéssel pontosan a virágos vesszőket nyessük le.

VI. Szőlőben és pincében.

Lásd a Szőlészeti rovatban.

VII. Gazdakörök.

Készítsük elő a júniusi tanulmányi kirándulásokat. 100–150 km. körzetben válasszunk ki egy-két fejlettebb gazdasággal és gazdasági iskolával rendelkező falut és kérdezzük meg levélileg azok vezetőit, hogy hajlandók-e vezetni? Költségkímélés szempontjából szekerem menjünk. Minden résztvevő vigyen magával személyazonosági bizonyítványt.

Kedves Gazdatársaim!

1938 május.

Reménykedve tekint a gazda a szép május az év legszebb hónapja felé, amidőn a rohamos vegetáció megindul, szárba szökken az őszi vetés s a fák kibontják lombosátrukat.

A gazda várja az aranyat érő májusi esőt amely csodákat művel, egyben aggodalommal néz a fagyos szentek elé, amelyek sokszor minden reménységnek tönkretevéi.

Örömmel állapíthatom meg, hogy ország-szerte gazdagon fejlődtek az őszi vetések, ami egyrészt az enyhe télnek köszönhető. Azokon a helyeken, ahol az E. G. E. vetőmag búzát osztott ki, örömmel állapítható meg az a nagy különbség, ami a kiosztott és a régi nem fajtiszta búzák fejlődése között észlelhető.

A tavaszi gabonafélék is jól kikeltek, de az áprilisi hűvös időben lassan erősödtek.

A szorgalmas gazdák korán elvetett répa-magja már sok helyen kikelt. Több vidékről érkezett be panasz, hogy a kis ormányos bogarak nagymértékben mutatkoznak. Ott, ahol a szokottnál nagyobb mennyiségben mutatkozik a répaormányos, folytassuk az arzénos permetezést és ne siessünk az egyeléssel, mert kisebb hiba, ha késve egyeljük a répát, mintha korán egyelve kitésszük vetéseinket az ormányos által okozható nagyobb károkozásnak.

Már április első felében megkezdődött a kukorica vetése az enyhébb éghajlatú vidékeken. Az utána következő hűvös idők ezen korai vetések fejlődését hátráltatják.

E helyen is ajánlom Gazdatársaimnak a kukorica négyzetes vetését. Ennek előnyeiről pontos tájékoztatást kaphatnak a Gazda-ban. Ha a kukoricavetések kikeltek, nem mulaszthatom el ajánlani azoknak megfogasolását. Ezzel megakadályozzuk a talaj kiszáradását és a kelő felben levő gyomok, főképpen a vadrepce, repcsény irtását végezzük célszerűen és olcsón.

Május a kapálások hónapja. Régi igazság az, hogy a jó gazda kapával öntöz. Ne késsünk a kapálásokkal és ne takarékoskodjunk azoknak számával. A kapálásnál ne feledjük, hogy úgy a répát, mint a kukoricát ne kapáljuk mélyen, csak a talaj felszínét kell felporhanyítani. Igyekezzünk lehetőleg mindig eső után kapálni, mert ez a csapadék elraktározásának legjobb és legolcsóbb módja. Kísérletezzenek Gazdatestvéreim a Wolf- és Rapid-kapákkal, melyek

megfelelő talajban igen jó munkát és nagy munkamegtakarítást jelentenek.

Májusban esedékes a lucerna, lóhere, baltacín első kaszálása is. Ne várjuk meg ezeknél a teljes virágzást, kaszáljuk heréseinket korábban, mert ezzel a magnak meghagyandó második kaszálás jobb megkötését érhetjük el majdnem minden esetben. A korai kaszálásnál jobb minőségű szénát is nyerünk. A jelzett takarmánynövények szárításánál járjanak el a legnagyobb gondossággal, mert különösen a pillangós virágú takarmány növényeknél éppen a legértékesebb leveleket veszítjük el a gondatlan szárítással. Készítsünk házilag megfelelő szénaszárítókat.

Az őszi takarmánykeverékeknek, mint amilyenek a szöszösbükköny, biborhere, borsosárpa, rozs kaszálási ideje májusra esik és ezzel megindul a zöldtakarmánytetetés általános időnye is, ami az állattartásban nagy könnyebbséget jelent. Ugy a Gazda hasábjain, mint a Gazda Naptárban megfelelő utmutatást találnak az állattartó gazdák arra nézve, hogyan és miért termeljenek elegendő zöld takarmányt. De e helyen is felhívom állattartó Gazdatestvéreim figyelmét az elegendő zöldtakarmány termesztésére.

Május a gabonafélék gyomlálásának, az acafolásnak ideje. Ez a munka a jó gazdánál nem okoz jelentékeny kiadást, mert aki megfelelően műveli talaját, annál nagyon lepad a gyomirtás költsége.

A búzák rozsolására fordítsunk nagy gondot. Az új mezőgazdasági törvény is gyomnak minősíti a buza között található rozstot és büntetés terhe alatt teszi kötelezővé annak irtását. Gyermekmunkásokkal is elvégezhető ez a munka és nem elegendő a száraznak letépdése, hanem a rozstöveket gyökerestől kell kihuzni a talajból, hogy a sarjképződést is lehetetlenné tegyünk.

Ha a tavaszi vetésekkel elkészültünk, úgy igánk a szénahordásig reáér, hogy az addig összegyűlt istállótrágyát kihordjuk annak a táblának a szélére, amelyiket a következő évben akarunk megtrágyázni. Rakjuk ezen trágyatelepet olyan módon, ahogy azt a gazdasági tanfolyamokon és a Gazda hasábjain közöljük Gazdatestvéreinkkel.

E levelemben nem térek ki, hogy részletebben szóljak a legelők gondozásáról, a zöldtakarmányozás fontosságáról, mert erre vonatkozó tanácsokat megtalálják Gazdatestvéreim a Gazda állattenyésztési rovatában.

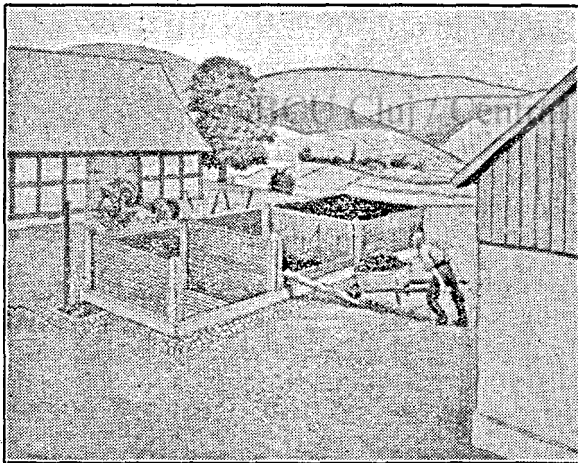
Telegdy László.

Könnyen elkészíthető mintatrágyatelep.

Irta: Seyfried Ferenc.

A mezőgazdaság szervezéséről és serkentéséről szóló törvény országos vonatkozásban elrendelte a szakszerű trágyatelepek létesítését. A legtöbb gazdaságban ugyanis a trágyát nem kezelik, hanem naponta kidobják az istálló előtt lévő mélyedésbe, az u. n. trágyadombra, ahol a szél és a nap kiszáritja. A tyukok pedig szétkaparják és végső eredményképpen a trágya-összepernedett, szalmás csomókban kerül a szántóföldre. Ezért rendeli el a törvény, hogy mindazon udvarokból, ahol a trágyát nem kezelik rendes trágyatelepeken, a gazdák minden év május hó 15-ig kötelesek kihordani a falu végére, vagy a szántókon elhelyezett szarvasokba. Ellenkező esetben súlyos büntetéseket teszik ki magukat.

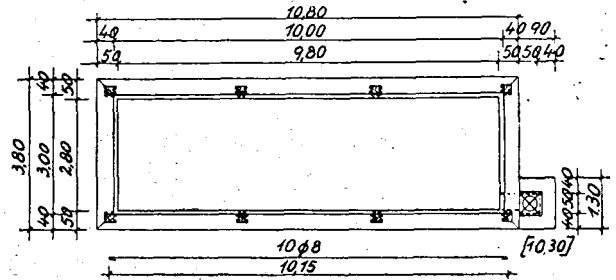

A képen 10 állatnak megfelelő kiscsorda trágyatelep látható. A 8 keményfa oszlop közé rakott rudak három szakaszra osztják a telepet, alul pedig gödör van a trágyalé összegyűjtésére. A gödröt gömbfák fedik és a bal oldalt látható kúton ürítik ki.

Az intézkedés meghozatalánál egészségügyi szempontok is közrejátszódtak, mivel a trágyadombok köztudomásúlag a fertőző betegségek melegágyai.

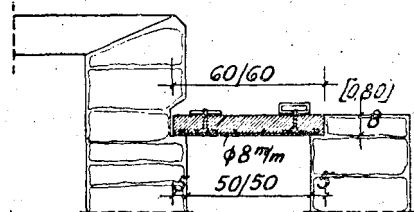
Országgrészünkben több helyen láthatók a betonból épített drága trágyatelepek, de ezek csak részben felelnek meg a követelményeknek, mivel nem könnyítik meg a trágya legegyszerűbb és megfelelő szakaszos kezelését. Az alábbiakban ismertetjük Schempp építész tervei nyomán egy 12 számosállattal rendelkező kiscsordaságnak megfelelő trágyatelep tervét.

A trágyatelep anyagának összetétele: a trágyatelep anyaga természetes, keményfa oszlopokkal. Az oldalak gömbölyű puhafából vannak. Ahol viszont nincs természetes, a cement is jól helyettesíti. A trágyatelep nagyságát az alaprajz határozza meg. Minden számosállatra 3 m² számíthatunk. Elkészítésénél az istálló közelében kiválasztunk egy

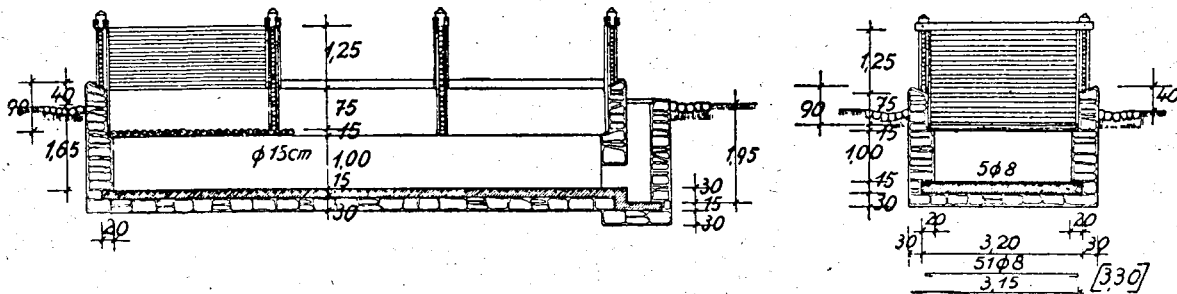
A 10 számos állatnak megfelelő szakaszos trágyatelep alaprajza. A képről leolvasható az oldalfalak mérete, így könnyű a telep nagyságát kijelölni, majd a földet kiásni.

megfelelő helyet, kimérjük a felületet és beásunk 1,95 méter mélyre. A gödör alját kikövezzük, ugyancsak az oldalát is. Amikor az oldalfalat építjük, 1 m. magasságban párkányt hagyunk, amire gömbfák kerülnek. A trágyát ugyanis ezekre a gömbfákra rakjuk, mert a gödör alja a trágyalévet gyűjti össze. A természetes tanácsos 1 : 3 cementhabarcsba rakni és úgy az alját, mint az oldalfalakat 1 : 2,5 arányú vakolattal burkolni. A trágyalégödör egyik sarkában elhelyezett trágyalé kut felé lejt, amelyen kiszivattyúzható vagy kimeríthető a trágyalé. A kut fedelét elkészíthetjük

A trágyalé kimerésére szolgáló kut vasbeton fedőlapja. Az emelő karikákat tanácsos a lapba besülyesztetni. Vasbeton helyett megfelelő a keresztvegyerrel ellátott keményfa hidlásdeszka is.

fából, vagy a képen látható vasbetonlapból és csupán a vaskarikákat sülyesztjük. A trágyatelepet a nyolc keményfaoszlop közé helyezett gömbfából készült fal, három szakaszra osztja. Az egymással szemközt lévő oszlopot két keresztfa fogja össze, hogy megóvja a kidőléstől. A gömbfák helyett jobb oldalfalnak a foszni vagy hidlós deszka is, csupán drágább.

A három szakaszos trágyatelep hosszanti és keresztmetszete. A telep alján jól látható a 28 m³ ürtartalmu trágyalé gödör. A trágyát a gödör felett elhelyezett 15 cm. átmérőjű gömfákra rakják. A gödör feneké 15 cm vastag betonrétegből készült, ami vizet átmeresztő talajban elhagyható.

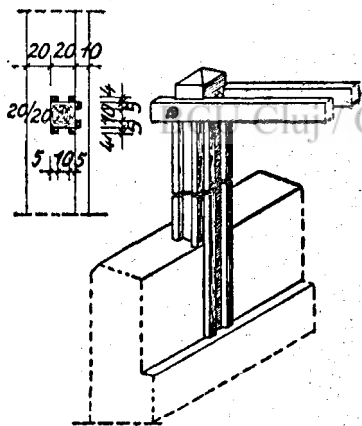
A trágyát a telepen szakaszosan kezeljük, igen egyszerűen és kényelmesen. A napi trágyamennyiséget az első szakaszba hordjuk, de nem terítjük el az egész szakasz felületén, hanem egy csomóban hagyjuk lazán, amíg fellemelegedik. Három-négy nap múlva erősen letapoassuk. A másnap kihordott trágyát szintén az első szakaszba, közvetlen az első napi mellé tesszük. Miután jól (70 C fokra) fel-

melegedett, ezt is letapoassuk. A trágyakihordást megkönnyíti az, hogy a telep első falát levehetjük és csak mindig annyival emeljük, amennyire a trágyarakással értünk.

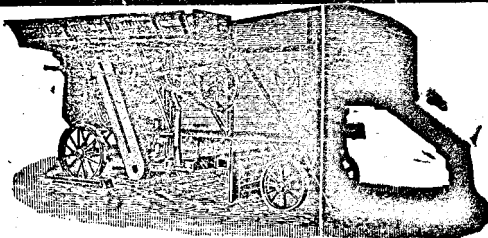
Amikor a trágyaoszlop egy fél méterrel magasabb, mint az oszlop, 10—15 cm. vastagon beföldeljük és a friss trágyát a második szakaszba hordjuk. Mire a második szakasszal is fölértünk az oszlopok fölé, az első szakaszból átrakjuk a felső földréteget. Az első szakaszban ugyanis a trágya már annyira érett, hogy kihordható. A napi trágyamennyiséget a harmadik szakaszba gyűjtjük. A szakaszos kezelésnél a trágya nem szárad ki, mivel az oldalfalak megőrzik a nedvességet, ezért egyenletesen és gyorsan erjed. A szántóföldön könnyű elteríteni, a növényi tápanyag tartalma pedig legalább kétszerese a trágyadombra dobott kezeletlennél.

Ez a trágyatelep megoldja a trágyalé összegyűjtését is. A gödör alján 23 m³ folyadék gyűl össze, amelyet minden időben könnyen kihordhatunk az oldalsó kuton keresztül.

A fenti trágyatelep költségei hamar megtérülnek, ha elgondoljuk, hogy számosállatonként legalább 1000—1500 lejjel növelhetjük a termelt trágya értékét. Világosabban kifejezve, a jól kezelt trágya után ennyi értékkel teremnek többet a szántóföldi növényeink.

A keményfa oszlop rövidített képe. Jól látható az oszlop lécezése, ami közé az oldalfal rudakat helyezzük. A két szemben levő oszlop két darab 4×10 cm-es léccel fogja össze.

Hofherr-Schranz-Clayton-Schuttleworth RT.
Budapest

88

„HSCS” nyersolajtraktorok,
„SUPERIOR” acélvázás cséplőgépek,
vetőgépek, valamint az összes egyéb mezőgazdasági gépek legtökéletesebb kivitelben.

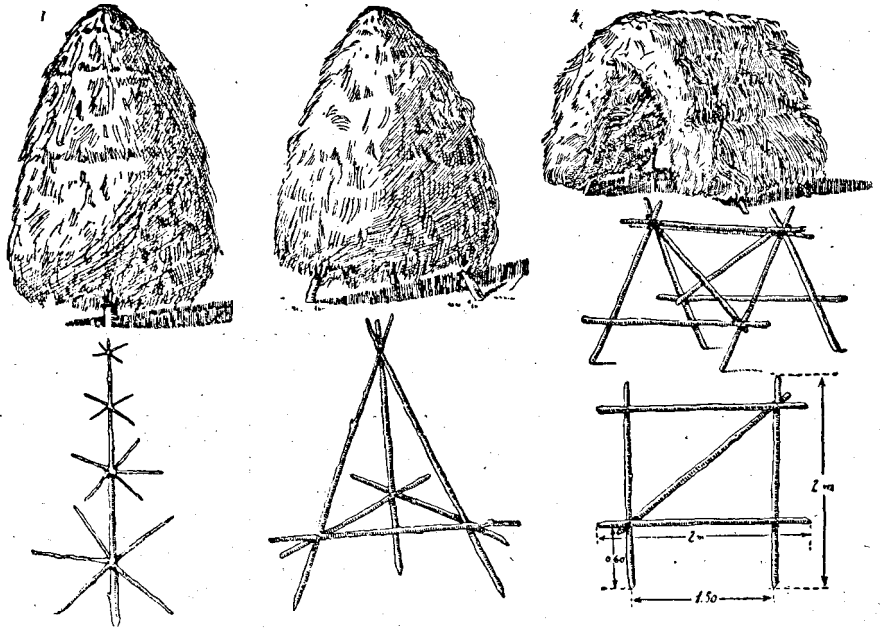
Felvilágosítást nyújt:

Turnătorie de Fier și Fabrica de Mașini din Cluj S. A.

Sectia: Mașini Agricole Cluj, Calea Regele Ferdinand 62. — (Telefon No.: 12—17.)

Készítsünk házilag széna-szárítókat.

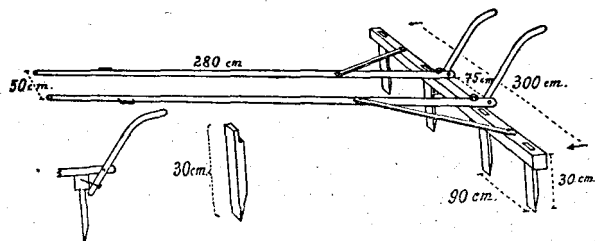
A pillangósvirágú takarmánynövényeink (lucerna, lóhere, szarvaskerep, zabosbüköny, stb.) szárításánál nagy hasznát vesszük a mellékelt képen bemutatott szárítóknak. Ezekre az alig fonnyadt takarmányt felrakjuk s amíg megszárad, hozzá sem kell nyulni. Az első és második képen látható megoldás nem megfelelő, mivel a szél nem járja át a takarmány belső részét. Legcélszerűbb a harmadik ábrán látható sátoralaku szárító (üsttűrű). Ezt könnyen elkészíthetjük 4 drb. 2 méter hosszú fából, amit egy keresztvegyderrel látunk el. Két ilyen tákolmányt egymásnak téve állítjuk fel a szárítók egész sorát a földön. S.

Lóval húzott négyzetes tengeri sorhúzó. Ugró Antal bihari gazdatársunk az alábbi érdekes cikket és rajzot küldte be szerkesztőségünknek: Mivel a négyzetes tengeriművelés 50–60%-os termést eredményez, azonban a kézzel való sorhúzás nehéz és fárasztó munka, szerkeszttem egy lóval húzható sorhúzót. A sorhúzást ezáltal egy lóvezető gyerek segítségével, ugyyszólván fáradtság nélkül és félannyi idő alatt meg lehet

fehéritő bogár álcája meztelen csigához hasonló és az árpában és zabban szokott nagyobb károkat okozni. Eme álca a levél felső rétegét hámozza meg, a levélzetet pusztítja, majd a szárra is rámeleg, miközben a leragott levél és szárrész kifehéredik. A legjobb védekezési mód, ha égetett oltatlan meszet porrá zúzunk s a mézporral a fertőzött területet gyengén szeles, száraz időben beporozzuk. Az égetett mézportól a meztelen csigához hasonló nyálkás álcák elpusztulnak.

Drótféreg elleni védekezés tengeri vetésekben. A drótféreg ellen védekezéseszer nincs. Egyedüli mód a drótféreg összefogása. Kártétel felismerhető a fiatal tengeritövek elsárgulásáról és kipusztulásáról. Mihelyt tehát azt látjuk, hogy a tengeri táblákban a drótféreg már tényleg kezd károkat okozni, úgy védekezünk ellene, hogy a tengerisorok közt, kb. minden két lépés távolságra, egy burgonyaszületet dugunk a földbe, egy kis pálcikáival megjelöljük. Az így ledugott burgonyaszületeket 4–5 nap múlva kiássuk s a közelükben összegyűlő drótférgeket összeszedjük. Ugyanis a drótférgek nagyon szeretik a burgonyát s ezért köréje gyűlenek.

Ugró Antal-féle fogatos sorhúzó.

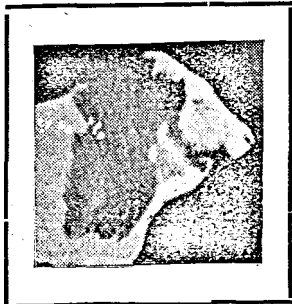
csinálni. A sorhúzót házilag könnyen el lehet készíteni. A méretek a rajzon vannak feltüntetve. Olyan helyen, ahol szűk utak vannak és a rudak esetleg valamiben megakadnának, a csavarok meglazításával a rudak vagy lecszedhetők, vagy pedig visszahajthatók, a sorhúzó irányába. Mint érdekességet megjegyezzük, hogy Ugró Antal kisgazdatársunk 1930. óta négyzetbe műveli a tengerijét és már 1931. óta lóval húzott sorhúzót használ.

Árpafehéritő bogár kártétele ellen való védekezés. Május hó első felében szokott fellépni melegebb időjárás mellett az árpafehéritő bogár álcájának kártétele. Az árpa-

Ha a lucernásokon a bőde álcái mutatkoznak, siessünk a kaszálással és betakarítással. A betakarítás után adjunk előbb fogasolást az ilyen lucernáknak. Azután szórjunk el holdanként 40–50 kg. mézszénitrogén a lucernás tarlóján és boronáljuk azt be. A mézszénitrogén a talajnedvességgel való érintkezés után mérges gázokat fejleszt, ami a lucernán élősködő összes rovarokat elpusztítja.

Az üsző nevelése.

Ide s tova két esztendeje annak, hogy kezdünk kilábolni az általános gazdasági válságból, s a gazdák jobban értékesíthetik termékeiket, magasabb árakat kapnak érte.

Komoly volt az állatárak emelkedése s ezért terelődött az

utóbbi években a gazdák figyelme az állattenyésztés felé. Azokban az időkben, mikor egy tehénért nem lehetett többet kapni 3000 lejnél, egyenesen ráfizettünk az állatok felnevelésére. És mindenki igyekezett minél kevesebbet tartani. Szerencsénkre, ma már az árak javulása folytán kifizetődik az állattenyésztés és nevelés.

Ez abból a szempontból is fontos, hogy több állatot tarthatunk, több trágyát termelhetünk, jobban trágyázzuk a földjeinket és így több termést hozunk le róluk.

Az állattenyésztés azonban még ma is csak akkor lesz jövedelmező, ha azt szakszerűen üzzük s különösen súlyt fektetünk a tenyészállatok, üszők és bikaborjak felnevelésére.

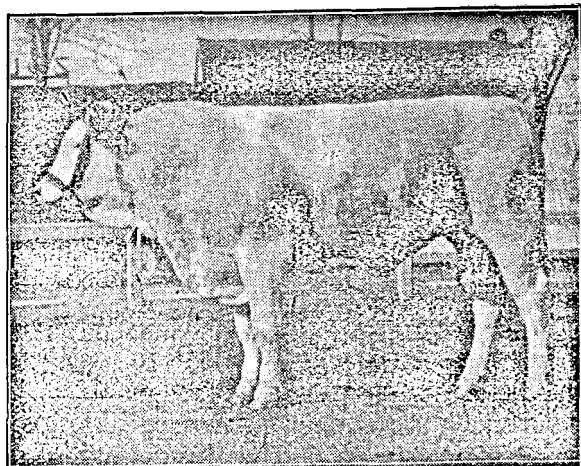
Először több időszakra osztjuk fel az üszők nevelését:

Első időszak, kb. három hétig tart. Ebben a borju kizárólag tejen él s ha jól fejlődik eléri a harmadik hét végére az 50—70 kg-os súlyt. Természetesen ez a születési súlytól is függ.

Második időszak, kb. három hónapig tart. Ebben a borju 10—12 liter tejen kívül takarmányon is él. Ez a takarmány állhat finom zsenge rétiszenából, vagy ugyanilyen lucernából, vagy lóheréből és zuzott zabból, amihez 5%-nyi len, kendermag, napraforgó- vagy tökmag pogácsát keverhetünk. Ha olajpogácsát nem szerezhünk be a környéken, pótolhatjuk azt takarmányborsóval vagy szójababbal is. Ezen időszak végén állandóan fokozzuk a takarmány adagolását olyan mennyiségben, amennyit a borju meg tud enni. Sok helyet etetnek az ilyen borjakkal korpát. Ezt azért nem ajánljuk, mert a pogácsákban, a borsóban és a szójababbal olcsóbban és több fehérje tápanyagot adunk a

növendék állatoknak. Olyan vidékeken, ahol a tejnek magas ára van, ebben a korszakban a borjakkal már sovány tejet itatnak. Ebben az esetben is ajánlatos naponta és fejenként egy kanál szénsavas mész adagolása. Az üszőborjak ennek az időszaknak a végéig elérik a kb. 150 kg-os súlyt, ekkor történik meg az eválasztásuk. Az elválasztás természetesen fokozatosan kell történnék s egy időben a széna és abrak mennyiségét is kell növelnünk, hogy a borjak vissza ne vetődjenek fejlődésükben. Ebben az elválasztási időben történik a legtöbb hiba, mert nagyon el van terjedve az a vélemény, hogy az ugynevezett tejhusnak le kell mennie a borjuról. Ezt a véleményt ne kövessük, mert általában kárba megy a feletetett takarmány s az állatok megcsökkennek.

Harmadik időszak kb. hat-nyolc hónapig tart, vagyis amíg a borju az egy éves kort el nem érte. Ebben az időszakban a borju kizárólag takarmányon él, amely réti szenából és zsenge pillangós szénákból, továbbá abrakkeverékből áll, amely zab- és árpadarát, valamint olajpogácsát, illetve borsó vagy szójabab darát tartalmaz. Ebben az időszakban a széna mennyisége 4 kg-ig, az abrak mennyisége pedig 2 kg-ig terjedhet. Ezen időszak második felében a fenti takar-

A budapesti tenyészállatvásáron Montenuovo Nándor herceg németbolyi uradalmából Chepej, Treiscaune megyei gazdakör részére vásárolt „Jambo” telivér szimmentáli bika, ell. 1936. május 28.

mányon kívül kb. 5 kg. takarmányrépát is adhatunk darabonként eg ykevés szeeskázott tavaszi szalmával buzapolyvával keverve.

Ezuttal is megemlítjük, hogy egy éves korig képes a borju a leggyorsabban és a legolesőbban fejlődni, mert ebben a korban kell a súlygyarapodáshoz a legkevesebb takarmány. Tehát maga ellen vétkezne minden gazda, aki a borjakat rosszul tartja és nem használja ki azoknak növekedő képességét. Még egy fontos tényre hívjuk fel gazdáink figyelmét a borjuneveléssel kapcsolatban: arra, hogy a borjaknak okvetlenül szükséges a napfény és a mozgás, hogy egészségesen fejlődjenek. Télen legalább két órát legyenek naponként a szabadban, akár az udvaron, kerthben, vagy réteken.

A nyári legelőn való neveltetés kiválóan megfelel ügyelve arra, hogy szárazságban vagy zöld abraktakarmányt kapjanak pótlásnak. Nálunk is csinálják már több helyt azt, hogy a borjakat nem a legelőre, hanem a kert aljában lévő rétekre csarják ki s egész nyáron ott legelnek. Ezeket a réteket bekerítik és szakaszokra osztják, hogy a fű ne prédálódjék a taposás által. Ezen bekerített részeket borjulegelőknek nevezük.

A negyedik időszak egy éves kortól kb. két éves korig tart.

Ebben az időszakban nyáron a legelőn élnek a borjak, vigyázva arra, hogy a legelők kisülésekor póttakarmányt is kapjanak. A téli takarmányokat a széna és abrak mellett kisebb mennyiségű fülesztett és savanyított takarmány, továbbá tavaszi szalma, répa és polyva is képezhetik.

Az ötödik időszak két éves kortól kb. három éves korig tart.

Ennek az időszaknak az elején a növedéküsző kb. 500 kg. súlyu. Ekkor kezdődik a tenyésztésbe vétel ideje. A takarmányozás továbbra is természetszerű, a nyári félévben legeltetés kiegészítő takarmánnyal, a téli félévben természetszerű takarmányozás és abrakolás.

Tehát itt is a főszempont a jó legelő és az edzett tartás, mert az üszőből tehén lesz és ezt sokáig kell megtartanunk, hogy tenyészmunkánk jövedelmező legyen. Tartsuk mindég szem előtt azt az aranymondást, hogy sok jó, egészséges és természetszerűen felnevelt anya után kapunk sok jó, erőteljes és életképes borjut.

A helyes legeltetés és a legelők helyes kezelése.

A helyi éghajlati viszonyoknak megfelelően Szent György-napja és május 10-ike között hajtják ki országszerte gazdáink állataikat a legelőkre. A kihajtás első napja falvainkban ma is eseményszámba megy, amikor a falu aprajagyja gyalog és szekéren tódul ki a legelőre, hogy lássák, amikor az istállózástól megszabadult állatok először harapnak bele az üde zöld, tiszta, ropogós fűbe.

A zöld fű etetésének igen nagy jelentősége van, mert a legeltetés, az állattartásnak legtermészetesebb és egyuttal leggazdaságosabb módja. A legeltetés egészségügyi szempontból is előnyös. Mert úgy a mozgás, mint a friss levegőn való tartózkodás kedvező befolyással van az állatok egészségére, a fiatalok fejlődésére és a tenyészállatok termékenységére. A legelőn igen sokféle fű diszlik, amelyek változatos összetételűek és könnyen emészthető, teljes értékű fehérjékben gazdagok. A legelő fűve ásványi anyagokban és különösen mészsókban, vitaminokban is bővelkedik. Az éltető napsugár, amely a legelő állatokat éri, a vérképzést elősegíti és előnyösen befolyásolja az idegrendszer, nemiszervek és a légzőszervek működését. A legeltetés nem csak a legolesőbb tartási mód, hanem a tenyészállatok nevelésénél egyenesen nélkülözhetetlen. Mielőtt a legeltetést elkezdjük, célszerű az állatokat a legeltetésre előkészíteni, nehogy állataink a téli száraz takarmányozásról minden átmenet nélkül

térjenek át a zöld legelő fűre, mert ez emésztési zavarokat is okozhat. E célból *laktassuk otthon jól állatainkat kihajtás előtt szénával, tavaszi szalmával egy pár napig, amíg a kellő átmenetet biztosítjuk állataink számára.*

A jó legelő fűve fedezi az egy éven felüli csikók és borjúk tápanyagszükségletét, azonban az egy éven aluli fiatal állatokkal a legelőn felül egy és fél kg. abrakot is ajánlatos etetni. A legjobb minőségű legelő a fejős teheneket napi 20 liter tej termelésére is képesíti. Sajnos azonban, legelőink többnyire gyenge minőségűek, úgy, hogy nem számíthatunk többre, mint napi 6—10 liter tej termeléséhez szükséges tápanyagok felvételére. Ezért a bőven tejelő tehenekkel abrakot is célszerű etetni, melynek mennyiségét a tejtermelés arányában kell meghatározni.

Az állataink legeltetésénél igen fontos szempont a pásztor helyes megválasztása. Különböző országokban pásztornevelő tanfolyamot tartanak, azoknak kiképzésére. A pásztor első kötelessége az, hogy a legelőn szakaszosan legeltesse a állatokat. A legelő szakaszokra való beosztásával állataink nem taposák le a fűvet és ez mindig frissen sarjadzik azon részekben, amelyekről pár napig távol tartották a legelő állatokat. Sok helyen kerítésekkel határolják el ezen szakaszokat. A pásztor további feladata az állatok megfelelő pontos itatása. Folyó vizektől távol eső legelőknél ki kell tisz-

lítani a kutakat, hogy megfelelő mennyiségű tiszta víz álljon állataink rendelkezésére. A pásztor feladata a legelőn növő tövissek, gyöfök irtása is, amit könnyen elvégezhet az állatok őrzése mellett. E célból külföldön a pásztorok acataló végű botot hordanak. Erdélyi gazdáink igen fontos feladata a legelőknak a kőkénytől, galagonyától, tövisektől való megtisztítása. Sajnos, községi legelőink nagy része rendkívül elhanyagolt állapotban van, meg-

felelő talajjavítással, gondozással, kezeléssel kétszer annyi állatot is tarthatnának kiscsárdáink legelőiken. Tehát ne gondolkozzunk úgy, mint a legtöbb gazda, aki azt gondolja, hogy a legeltetés megkezdésével állataink takarmányozási gondja megszűnt. Kezeljük legelőinket, legeltessük célszerűen állatainkat és ne feledkezzünk meg arról, hogy gyenge legelőn megfelelő mennyiségű pót-zöldtakarmánnyal tápláljuk állatainkat.

A köldökzsinnorról.

Irta: **Szeghő Dénes**, az E. G. E. állattenyésztési felügyelője.

Gazdatársaink a köldökzsinnorra vonatkozó ismerete meglehetősen hiányos és nem egyszer a tanfolyamokon is elhangzanak hasonló kérdések, mint amilyent tisztelt Gazdatársunk intézett hozzánk. Éppen ezért valamivel részletesebben válaszolok, hogy az általános érdeklődést kielégítem.

A magzatot a magzatburkokkal, illetve a méhlepénnyel (méhgombokkal) és ennek (ezek) útján az anyával a véreket és a húgyindát magában foglaló köldökzsinnor köti össze. Teljes fejlettsége esetén a következő részekből áll:

1. két köldökűtőér és a köldökvéna; kérészkben két köldökvéna van, melyek a magzathoz jutva rendszerint egyesülnek,

2. magzati kocsonyás kötőszövet (Warthon-féle kocsonya) mely az erek között mintegy válaszfalat képez,

3. a központi fekvésű húgyinda, mely a magzat húgyhólyagját a húgyhártyaburokkal köti össze,

4. a köldökzsinnórhüvely, mely voltaképpen a legbelső magzataburoknak az u. n. magzatingnek a folytatása és a hasbőrbe való átmenetnél élesen elhatárolt.

Amint látjuk tehát, egy közös burokba, 4—5 edény van foglalva és az egyes edények között kocsonyás anyag tölti ki.

Lássuk már most, mi a hivatása a különböző edényeknek!

A köldökvívőerek (vénák) a méhlepény (méhgombok) hajszálereiből indulnak ki és szállítják a magzathoz az ott fejrissült és tápanyagot hozó vért, melyre magzatnak fejlődéséhez szüksége van.

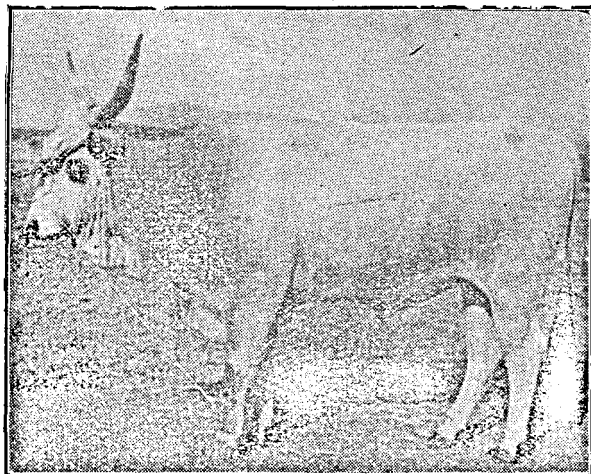
A köldökverőerek (artériák) a rendestől eltérően a magzataból az elhasznált, szénsavdus és egyéb káros anyagokat tartalmazó vért szállítják a magzataburokhoz, innen a méhlepényhez (méhgombokhoz) felrissítés végett.

A húgyinda szintén egy üreges edény, mely a magzat hólyagjából, az ott felgyülemlett és a magzat veséi által kiválasztott vizeletet szállítja a húgyhártyaburokba. Ez a burok tolul ki legelőször a szülőútba, majd megrepedve mint-

egy kimossa a szülőutat és előkészíti, tágítja a második és harmadik burok egy része által képzett újabb hólyag megjelenésére, mely a magzatinget képezi s amelyen belül található sűrű síklamlós folyadékban lebeg a magzat.

A köldökzsinnórhüvely tehát az összes edényeknek a összetartó védőburka és belseje azért van kocsonyás anyaggal kitöltve, hogy az egyes edényeket védje az összenövéstől és óvja a zúzódásoktól.

A köldökzsinnór rendszeren szülés közben, vagy szülés útján, mikor az anya feláll, elszakad. Ha nem szakadt volna el, akkor tiszta, fertőtlenített késsel vagy ollóval vágjuk el kb. 4—5 ujjnyira az ujszülött hasától. Ha nagyon hosszúra szakadt el, tanácsos megrövidíteni, nehogy az ujszülött felkelés alkalmával ráléphessen. A köldökzsinnórt elkötöni csak akkor szükséges, ha nagyon vastag, vagy ha a védőburok oly módon szakadt el (túl magasan), hogy a köldök több ágúnak látszik. A köldök elkötését 1—2 ujjnyi széles fertőtlenített szalaggal végezzük, a hastól mintegy 10 cm távolságra s a kötés

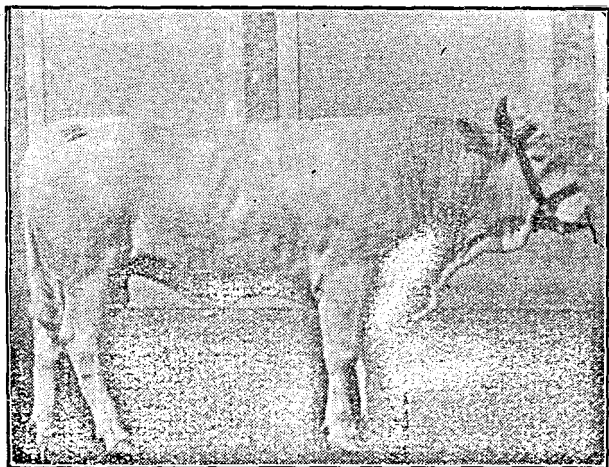
A budapesti tenyészállatvásáron, a m. kir. igazságügy-miniszterium állampusztai gazdaságából **Ozd**, Tárnavamicá megyei gazdakör részére vásárolt „Karesi” nevű fehér-magyar bika, ell. 1935. május. 5.

alatt rövid csonkot hagyva vágjuk el. A kötést 4—5 nap mulva eltávolíthatjuk, mert akkorra a köldök annyira összeszárad, hogy elvérzéstől már nem kell tartanunk.

Minden esetben tanácsos a köldökzsinórt fertőtleníteni. A köldökzsinór ugyanis, míg össze nem szárad, nyitott sebet képez, amely piszokkal igen fertőződhetik. A fertőzés következménye a köldökgyulladás, amely makacs, többször kiújuló fertőző betegség, de a köldökzsinór fertőtlenítésével a betegségnek biztosan elejét vehetjük. Legjobb a köldökzsinór fertőtlenítésére a jódtinktúra, mert ez a vérzést is csillapítja. A fertőtlenítő szert tarsuk széles-szájú üvegekben, hogy a folyadékba a köldökzsinór végét bele lógathassuk és abban ismételtlen alámerítsük anélkül, hogy kézzel érintenénk. Leghelyesebb, ha a fertőtlenítést közvetlenül a köldökzsinór elszakadása után végezzük és azután még 1—2 napig megismételjük.

A köldökzsinór gyakran balról jobbra irányuló módon össze van csavarodva, amit a magzatnak a méhben való átfordulásai idéznek elő. A ló és a sertés köldökzsinórja aránylag hosszú és lágy, szüléskor könnyen elszakad, a kérődzőké rövidebb. A köldökzsinórt alkotó edények fala igen vastag és rugalmas és ennek köszönhető, hogy szülés után rögtön elzáródnak. Néha megtörténik, hogy a túlrövidre szakadt köldökzsinóron keresztül vizelet csepeg. Ez a vizeletcsepegés azt bizonyítja, hogy a hólyag-húgyhártyaburok edénye, a húgyidna még nem záródott el. A bajon a lekötés segít.

Mindezekből az világlik ki, hogy a helyesen levezetett szülés, illetve a köldökzsinór szakszerű gondozása esetén nincs baj. Ha azonban a köldökzsinór befertőződött, akkor néhány nap mul-

A budapesti tenyészállatvásáron Montenuovo Nándor herceg németbolyi uradalmából Gáleşti, Mureş megyei gazdakör részére vásárolt „Jóska” telivér szimmentáli bika, ell. 1936. júl. 2. Anyja 4062 kg. tejet adott évente.

va köldökgyulladás jelei mutatkoznak, melynek első tünete az, hogy a köldökzsinór nem szárad el, majd követi a köldökgyűrű nyitva maradása, később tojás-ököllyi nagyságu daganat a köldök-tájon és a nyitva maradt edények nyílásaiból előtörő gennyes, bűzös váladék s az egész köldöktáj nyirkossága, szennyeződése. Természetesen a tünetekhez láz is társul, aminek következményeképpen az étvágy is csökken, a ujszülöttek szopása sokszor teljesen abbamarad. Emlegettem, hogy a köldökzsinór edényei közvetlenül a belső szervekig hatolnak s így mi sem könnyebb, mint egy általános vérmérgezés keletkezése. Innen van az, hogy egyes gazdák azt tartják, hogy a többágú köldökkel bíró ujszülöttek hosszabb-rövidebb idő mulva elhullanak. Az elhullás ha be is következik, ez azért van, mert nem ügyeltek a védőburokra, nem kötötték el, nem fertőtlenítették, nem segítették elő a leszáradását és így előbb helyi, majd általános fertőzés következett be.

Jegyezzük meg tehát, hogy a köldökzsinór mindig több ágú, de ezeket egy kocsonyás anyag és védőburok oltalmazza, s rajtuk mulik, ha szabálytalan eljárásunkkal, vagy gondatlanságunkkal az ujszülött beteg lesz.

VITOL

Magasértékű, standarizált vitamin táppor háziállatok részére.

A Vitol a bucureştii állatorvosi fakultás, úgyszintén a budapesti m. kir. kémiai intézet vegyelemzése szerint minimálisan 50.000 (ötvenezer) nemzetközi vitamnegységet (ötmillió P. E.) tartalmaz kg.-monkint és ezen tartalmat hónapokon keresztül változatlanul megtartja.

A Vitol a csontrendszert és így a szervezetet erősíti, fejlődésüket elősegíti, zavartalan gyors hízásukat biztosítja, az angolkórt, a csontlágylást, a himlőszerű és egyéb kiütéseket, a gyapjúrágást megelőzi, illetve meggyógyítja, az állatok ellentálló képességét különböző betegségekkel szemben fokozza és a tej hozamát és vitamintartalmát növeli.

A Vitol napi adagja:

Malacnak 3 hónapos korig $2\frac{1}{2}$ gr. = $\frac{1}{2}$ kávéskanál.
3 hónapon felüli malacnak naponta egyszer 5 gr. vagyis $\frac{1}{2}$ evőkanál.

Sertéseknek naponta 10 gr., vagy egy evőkanál.

Tejelő tehéneknek, kancáknak naponta 20 gr. vagy 2 evőkanál.

Juhnak naponta 10 gr., 1 evőkanál.

Báránynak naponta 5 gr., $\frac{1}{2}$ evőkanál.

Baromfinak és prémes állatoknak egy kg. eleségre 5 gr., vagy $\frac{1}{2}$ evőkanál.

A Vitol vitamin tartalmáért szavatolunk és az bármely állami kémiai intézet által bármikor ellenőriztethető.

A VITOL-t a magas földművelésügyi Ministerium 15600/938. sz. engedélye alapján készíti és forgalomba hozza:

FARMACIA M. Dr. CRISTEA

TIMIŞOARA III.

Piaţa Lahovari 1.

Telefon 862.

Idős fák átoltása.

Írta: Anghi Balázs.

Minden idők egyik legnagyobb kertészeti problémája volt, hogy szél, törés, különböző betegségek, de rosszul sikerült nemesítések esetén is; hogyan mentjük meg a hasznavehetetlenné váló korona alatt még szépen diszelő törzseket.

Régen héjaláoltással kísérleteztek 10–15% eredménnyel. Próbálkoztak őzlábékeléssel is. A Geuder-féle átoltást 30–40%-os sikerrel végezték. Bár az oltások terén nagy haladás volt a Gauder-féle ujitásnak, azonban előnyei ellenére, mégis volt két hibája. Az egyik az, hogy az oltóvessző alsó vége nem simult kellően az alany metszlapjához, a másik hibája az, hogy bármilyen pontosan is vágtuk össze az alanyt és a nemes részt, azonnal be kellett kötni, ellenkező esetben kidült a beállított oltóvessző, de ha beoltottuk, akkor meg lehetett vált a második, harmadik, esetleg negyedik oltóvessző beillesztése, körül lévén kötve az első vessző bekötésével a törzs, hacsak egy második személy nem állott rendelkezésre, aki az utolsóelőtti oltóvesszőket kezével beszorította a

kivett kéreg helyébe, hogy azután egyúttel egyen beköthető az egész.

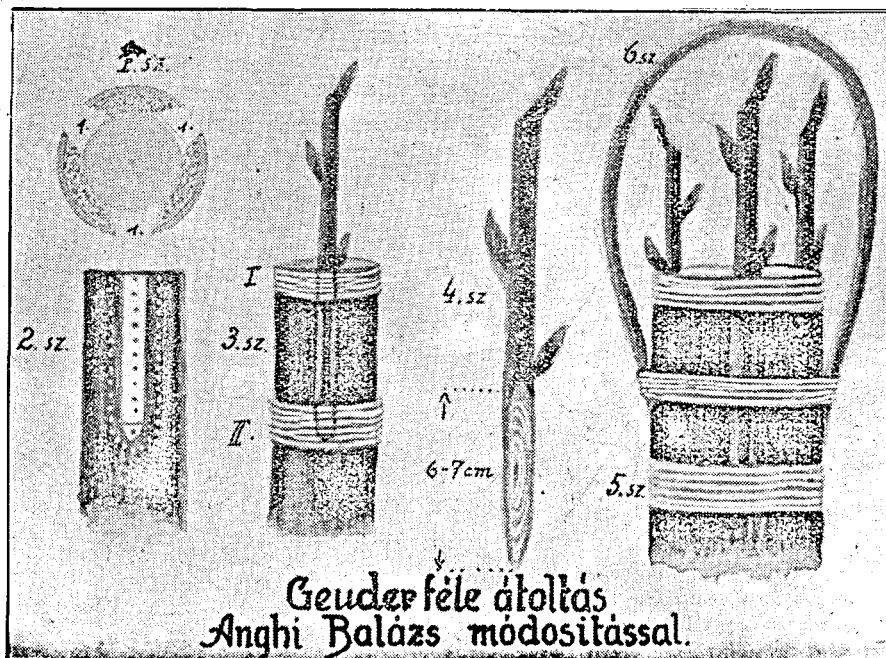
Tudni kell ugyanis, hogy egy 6–8 cm. átmérőjű alanyba több oltóvesszőt kell beilleszteni, hogy az alany vastagságát az oltás által bekövetkező dudorodás — hízás — idővel átvehesse.

Hosszas töprengés után magam a mellékelt ábrán bemutatott módosítással végeztem a Geuder-féle átoltást, mellyel a Geuder által elért fogamzási siker 70–80%-ra sikerült felennem.

Az egész eljárás nagyon egyszerű. Az asztalosnak „GER” illetve ferde bevágásán alapszik, amint az első ábrán az alany metszlapján látható 1. szám, mely által a kiveendő kéreg belső lapja — szélessége — kétszerese lesz, mint a külső szélesség. Így aztán szükségessé válik, hogy a kiveendő kérget közepén kétfelé osszuk egy vágással, — második ábra középső pontozással jelezve, — s aztán a baloldali részt jobbra, a jobboldali részt balra huzva, eltávolítjuk, hogy a negyedik ábra szerinti oltóvesszőt a kéreg alá felülről való betolással helyére tegyük (3-ik ábra) s a

metszés alatt közvetlenül (I. szám), valamint az oltóvessző ék-alaku alsó végénél (II. sz.) raffiával átkötjük. A két kötés között szabadon maradt hosszanti vágásokat nem kötjük be, csupán oltóviasszal bekenjük, hogy zárjuk el a levegőtől. Megnyugvás okából még bekenjük a raffiát is oltóviasszal, ott, ahol az oltóvesszőt takarja, végül bekenjük az alany metszlapját és az oltóvessző felső bekurtító metszlapját is.

Befejezésül, hogy oltóvesszőinket a madár — nem az elszárlásnál, hanem az elre-

Geuder-féle átoltás
Anghi Balázs módosítással.

pülésnél ki ne billentse, védővel kötjük körül (hatodik ábra).

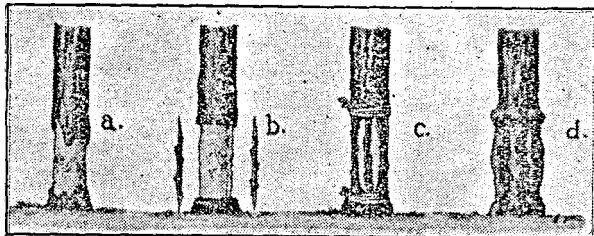
A Geuder-féle kéreg kivétel (2. ábra) hosszanti fehér metszlapja jelzi, alsó részén látható vízszintes vonaltól felfelé, a középső pontozott sor kihagyásával. Módosításom mindössze annyi, hogy a fehér sáv szélétől baloldali kéreg alatt egészen a baloldali kéreg pontozásáig engedem a kést, jobboldalét meg a fehér sáv jobboldali szélétől jobbra a jobboldali kéreg pontozásáig engedem. Az így kivett kéreg helyébe pontosan beillesztett oltóvesszőnek olyan tapadása van az alanyhoz, hogy (a Pläsi de Jos-i tanfolyamon bemutattam) az alanyból kivágott két kg-os kis tönköt az oltóvesszőnél való fogással fel lehetett emelni anélkül, hogy a tuskó leesett volna.

Megjegyezni kívánom, hogy ez újítással az oltóvessző metszlapja a szokásos 3—4 cm.-nél hosszabb kell legyen, mintegy 6—7 cm. (4. sz. ábra), így a forradás szép síma marad féldiónagyságu dudorodás képződik az oltóvessző hátlapján, — alanyba illesztett részén — ami érthető oly fokozott módszernél, a kallusz forrany, helyesebben az „eredőnedv” képződéséért.

Befejezésül ajánlom, hogy az oltóvesszőnek metszlapjával érintkező papírvékony barna védőkérget 1—2 mm. szélességben szépen fejtjük le, ezáltal 7 cm. hosszú oltóvessző 14 hosszú érzékeny területté nyílnak meg, mely beillesztve a lében levő ferdén kivágott kéreg alá, szinte a kovács által végzett „hitzelés”-szerü gyorsasággal forr össze.

Áthidalás.

Az utóbbi időben több gazdatársunk panaszkodott, hogy a nyulak nagy kárt csináltak gyümölcsfáikban. Kétségtelen, hogy különösen a tél folyamán a nyulak okoznak rágásukkal komoly károkat. Ha a hánccszövet fele pusztul el, a fa magától is rendbe jöhet, de ha ennél nagyobb arányu a pusztulás, sürgősen közbe kell lépünk. Fokozottan nagy a veszély akkor, ha a hánccs köralakban teljesen elpusztult. Ilyenkor az u. n. halálos gyűrűvel állunk szemben, amely emberi

Nyúl vagy más kártevő által megrágott fa megmenthető áthidalással.

beavatkozás nélkül a fa biztos pusztulását jelentí. A fenti esetekben igen jó eredmény érhető el az u. n. áthidalással. Ezzel a műtéttel még azok a fák is megmenthetők, amelyeken halálos gyűrű van. Az áthidalás lényege az, hogy a seben keresztül, a nedvkeringés megindulása előtt, beiktatunk egy vagy több oltóvesszőt, amely hivatalosan lesz a hiányzó hánccszövet szerepét átvenni. E művelet gyakorlati kivitele a következő: Elsősorban a sebszélket éles késsel simára metszük a héj alá oltás idején, majd a törzs erőssége és nagysága szerint 1—5, a gyümölcsnek megfelelő (almánál alma, körtéfánál körte stb.) erős oltóvesszővel áthidaljuk olyképpen, hogy a kívánt hosszúságu oltóvesszők alsó és felső felén rézsutos síma metszlapokat vágunk.

Azután azokon a helyeken, ahová az oltóvesszők kerülnek, a fa héját a sebgyűrű alatt és felett egy kis függélyes metszéssel bévágjuk és a héj alá oltáshoz hasonlóan felnyitjuk. A megvágott oltóvesszőket a természetes helyzetöknek megfelelően alul és felül a felnyitott héj alá toljuk, majd raffiával jó erősen bekötözzük és oltóviaszal lekenjük.

Gyümölcsritkítás. Az almafa, körtefa, kajszin- és őszibarackfa nagyobb hasznot ad, ha a bőtermést mutató fák gyümölcsseit májusban kiritkítjuk. Szabály szerint lehetőleg tenyérnyi köz maradjon minden gyümölcs között. Ha ez

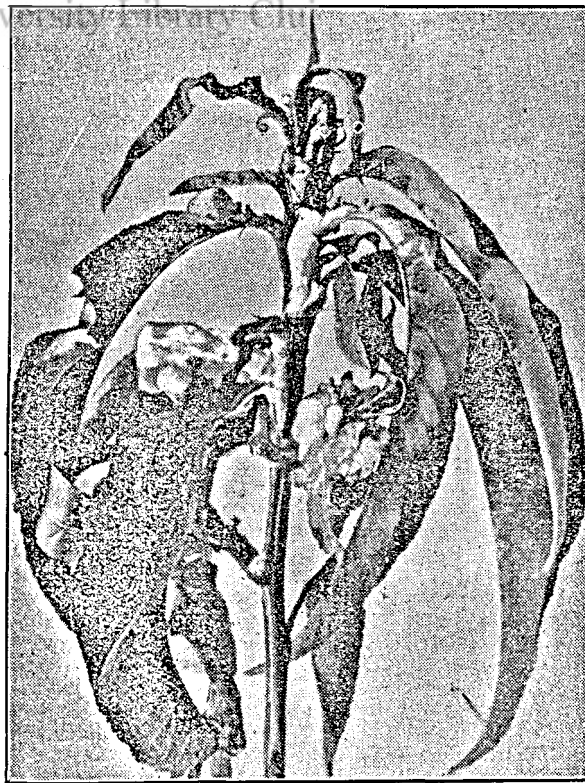
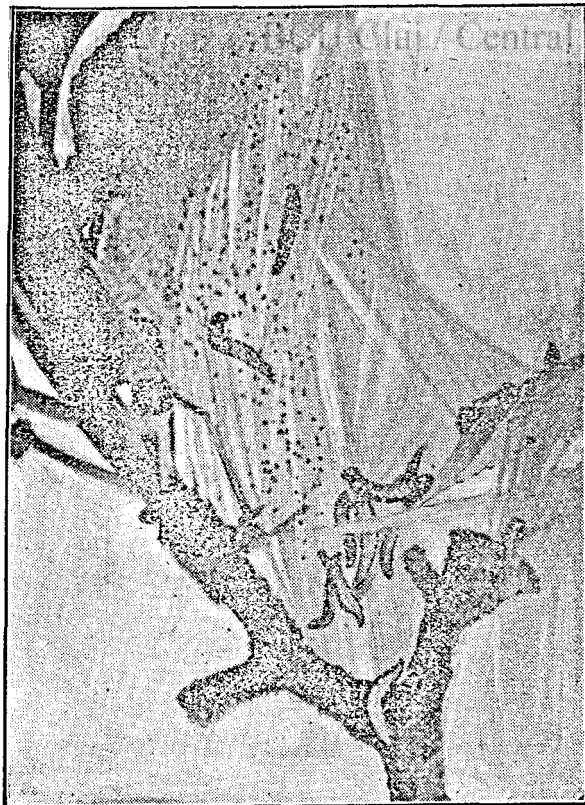
Az 1, 2 és 3-as számú gyümölcsöt eltávolítjuk.

pontosan nem tartható be, körülbelül ennek megfelelően ritkítsunk. Kajszit csak annyira ritkítsunk, hogy a kifejlődött gyümölcs össze ne érjen. Az almából és a körtéből kettőt hagyunk meg egy-egy csomóban. A többi gyümölcsöt is ritkíthatjuk, vagy azokat ritkítva szedjük (mindég a legnagyobbakat, legérettebbeket).

Gyümölcsfaíink nyári permetezése

Összeállította: Dr. BEREND ISTVÁN.

Alma, birsalma	Körte	Őszibarack és mandula	Kajszi-barack	Szilva	Cseresznye	Meggy	Dió	Egres	Ribizke
A permetezőszer %-a és a permetezés ideje									
<p>Sziromhullás után kb. 10 napra. Nyári higitású mézskénfőzet, v. 1% bordóilé. Férgeedés és más rágókártévek ellen 1/4 kg arzénes készítményt adunk¹</p>	<p>Sziromhullás után kb. 10 nap múlva 1% bordóilével permetezünk, férgeedés ellen hozzáadunk 1/4 kg arzénes készítményt.²</p>	<p>Monília és más gombák ellen ismételt kénporozás vagy rézkénporozás szükség szerint kb. 10 naponként.³</p>	<p>Elvirágzás után kb. 14 napra 1/2% bordóilével gombák (levélikasztó) ellen.</p>	<p>Sziromhullás után kb. 10 napra nyári higitású mézskénfőzet, vagy 1% bordóilé.</p>			<p>Elvirágzás után kb. 2 hétre 1% bordóilé, férgeedés ellen hozzáadunk 1/4 kg arzénes készítményt.</p>	<p>Nyár folyamán legalább 5-ször nyári higitású mézskénfőzet, vagy kolloid kénkészítmény-permetezés, vagy rézkénporozás.</p>	<p>Elvirágzás után kb. 10 napra 1% bordóilé permetezés.</p>
<p>Az előbbi permetezést kb. 2 hetenként megismételjük, úgyhogy az Alföldön 5-6 arzénes permetezést adunk. Hegyes, hűvösebb vidéken elég 3 arzénes permetezés^{2, 3}</p>	<p>Az előbbi permetezést körülbelül 14 napra megismételjük.</p>			<p>Az előbbi kezelés után kb. 2 hétre nyári higitású mézskénfőzet, vagy 1% bordóilé.</p>	<p>Az előbbi kezelés után kb. 2 hétre, ha evélikasztó gomba fellépett, fenti permetezést megismételjük.</p>	<p>Az előbbi kezelés után kb. 2 hétre, ha evélikasztó gomba fellépett, fenti permetezést megismételjük.</p>			
<p>Szüret előtt 4 héttel az eltartóhatóság fokozása céljából a téli almát 1/2% bordóilével permetezzük.</p>									
<p>Szüret után minden gyümölcsfát a ánlatos nyári higitású mézskénfőzettel, v. 1% bordóilével megpermetezni, utóbbi őszibarack és mandulánál nem jó.</p>									
<p>Jegyzet: ¹ Lisztharmat fellépése esetén, 1% bordóilével permetezünk, 100 liter permellehez 1/2 kg kolloid ként keverjük hozzá. ² A permetezés időpontját újabban az elr emoly rajzásának figyelembevételével állapítják meg. („A Magyar Gyümölcs“-ből.) ³ Levéltü, rágólelet, vértető ellen esetenként 100 liter víz, 5 gr. nyers nikotin és 1 kg kálikenőszappan oldattal permetezni.</p>									

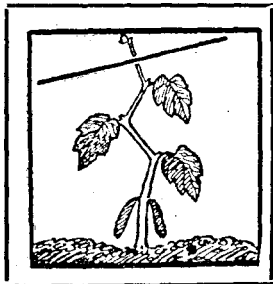

Pókhálós moly az alma- és szilvafán. A hernyófészkeket leszedjük és a hernyókat vízbefojtjuk. Hatásos az arzénes permetezés. (1 hl.-re 250 gr. mézszarzenát adható, amelyet bordói léhez keverünk), vagy nikotinos permetezés is (1 hl.-re 150—200 gr. és 1 kg. kenőszappan).

Az őszibarack levélfodrosodása. A hólyagosodott, sodrott leveleket és az ezeket tartó hajtásokat leszedjük. Rügyfakadás előtt 2 százalékos bordói lével permetezünk, a rügyfakadás után pedig kétszer nyári higitású mézskénfőzettel.

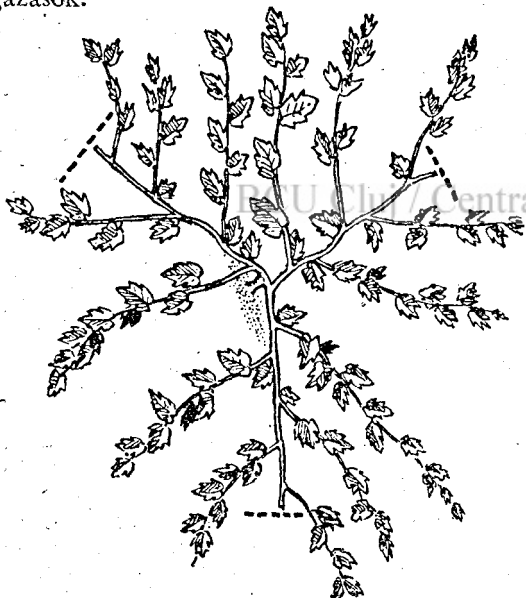

Korai ugorka és sárgadinnyetermelés.

Az ugorka és a sárgadinnye értékesítésének egyik legfontosabb döntő szempontja, hogy mikor kerül piacra az áru. Sulyt kell helyezni tehát arra, hogy e két növény termőfordulását sietessük, amit egy igen egyszerű módszerrel el is érhetünk.

Az ugorka és sárgadinnye először egy olyan indát nevel, amelyen csupa himvirág fejlődik. A virágokat egyes vidékeken patkancának hívják, a Székelyföldön pedig azt mondják, hogy az első szár »bakkot terem«. A hónaljajtásokkal előtörő virágok nem hoznak biztosan termő virágot, hanem csak a harmadrendű elágazások.

A háromlevelű növény végét lecsipjük (kezdő kép), majd a második hajtásokat az ötödik levél felett csipjük vissza.

Az ugorka és sárgadinnye fejlődését a heréllel szabályozhatjuk, ami abból áll, hogy lecsipjük a fiatal növény növekedő csucsát a harmadik rendes levél felett. Nem szabad összetéveszteni a rendes leveleket a két sziklevéllal, amely elsőnek jelenik meg, husos, de később összefonnyad és elszárad. Az erőteljesen fejlődő hónaljajtásokat is visszacsipjük az ötödik levél felett, a két heréllel azért siettetjük a termést, mivel a növényvel mindjárt a fejlődés elején termő hajtásokat nevel és nem tölti el az időt az első patkancshajtás nevelésével, majd ennek lassu elágazásával. A herélt ugorka és sárgadinnye levelei ritkább állásuak, amiért a különböző betegségek nem támadják meg olyan könnyen.

S.

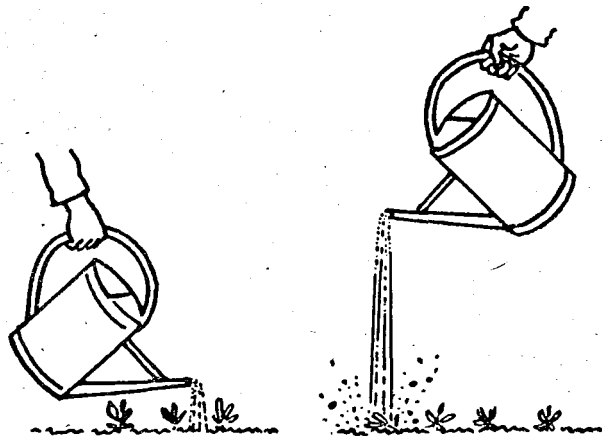
Májusi teendők. Ebben a hónapban a zöldségtermesztőnek sokféle munkát kell elvégeznie. A legsürgősebb teendő: a még hátralevő magvetés és a korai fejes- és kelkáposzta, kalaráb és kárfiol káposzta ültetése, illetve a korábbi ültetvények hiányainak pótlása. A melegágyban nevelt zeller, vöröshagyma, párhagyma palántáit, május végén ha már eléggé megerősödtek, mint köztes terményeket, a korai fejeskáposzta közé vagy pedig különálló ágyakba kiültethetjük. Fejessaláta palántát is még mindig ültethetünk. A hideg iránt érzékeny paradicsom, paprika, tojásgyümölcs, ananászcseseresznye (*Physalis*), árticsóka és kárdi palántáit az előzetesen jól elkészített talajba most már mielőbb el kell ültetni. Ugyszintén a melegágyban előnevelt dinnyepalánták ültetése is időszerű. Az állandó helyre (fészekbe) vetett és sűrűn kelt dinnyepalánták megritkítandók, úgyhogy véglegesen csak két palánta maradjon meg egy fészekbe. A többi vetemény ritkítására is gondot kell fordítanunk, mert a sűrű vetésből jó termést nem várhatunk. Ha a sárgadinnye annyira megerősödik, hogy már három valódi levele van, a hegyét a második levél fölött le kell metszeni. A magtermesztésre szánt spenot, borsóvetésből, ugyszintén a téli fejessalátából a magnakvalókat idejében ki kell jelölni. A spárgaszedés befejezése után a feltöltésre felhalmozott földet mielőbb el kell egyengetni. Ezt a munkát azonban nem egyszerre, hanem 2—3 részletben végezzük, mert a hirtelen napfényre került, meghalványodott spárgaszár égési foltokat kap, ami ártalmára van a növénynek. A kuszóbabot és karósbab mellé idejében állítsuk be a karókat, a borsó mellé inkább galyas ágat, míg a karósbab mellé a sima karót célszerű tűzdelni.

Meztelen esiga elleni védekezés. Virágos kertben és pincében május hó első felében szokott a meztelen esiga fellépni. A meztelen esiga elleni védekezés az, hogy égetett rostálatlan meszet porrá törünk s a fertőzött kertudvart vagy pincerészt ezzel behintjük. Ettől a mészportól a meztelen esiga elpusztul.

**MEZŐGAZDASÁGI BANK ÉS
TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.
CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND**

FIÓKÖZLET:
Dej, Jibou, Beclean, Zălau, Cehul-Silvaniei

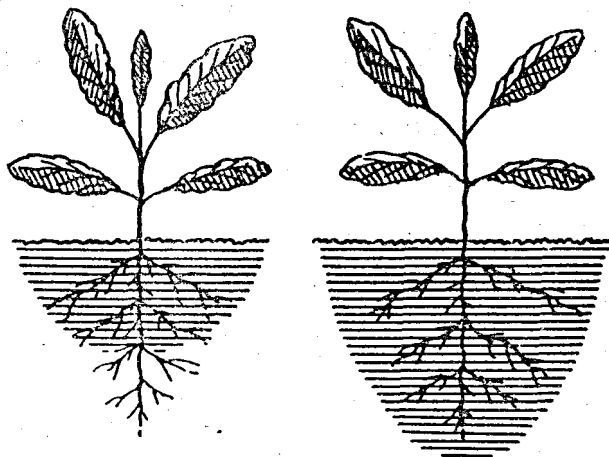
A palánták helyes öntözése. Május a palántázások és öntözések ideje. Amint az idő szárazra fordul a palántákat öntözni kell. A helyes öntözés szabályai: 1. A víz ne legyen nagyon hideg. Ha hideg a víz, egy hordóban a napon melegítjük. 2. A talajt öntözzük és

Igy öntözzünk!

A helytelen öntözés.

ne a növényre öntsük a vizet, mert azt megromítja és ne a gyökérre, mert azt kimossa. 3. Alacsonyan tartsuk az öntözőt és ne magasról csorgassuk a vizet. 4. A vizugar csak olyan erős legyen, hogy a palánta környékét rövid idő alatt eláztassa, anélkül, hogy

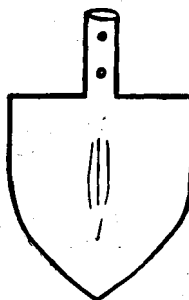

A helytelen öntözés következtében a gyökér nem kap vizet.

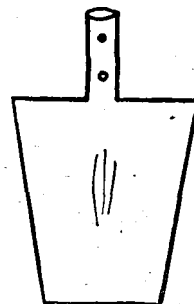
A helyesen öntözött növény gyökerei vizet kapnak.

azt kimosná. 5. Minél porhanyóbb a talaj, annál gyakrabban kell öntözni, minél kötöttebb, annál ritkábban szükséges. 6. Meleg időben este vagy korán reggel öntözzünk, hűvösebb időben nappal is öntözhetünk. 7. Az öntözéssel megcserepedett talajt kapálással lozitsuk fel.

Mikor használunk hegyes vagy tompa végű ásót és kapát. Amikor ásót vagy kapát vásárolnak, sokan nem tudják milyent is vegyenek. A kereskedő azt ajánlja, amelyiken ő többet keres, vagy látja, hogy a vevőnek jobban tetszik. Ha kertünk talaja laza, akkor tompa végű ásót vegyünk, mert így a talaj forgatása egyenletes lesz. Ha kertünk talaja

Hegyes végű ásó kötött talajra.

Tompá végű ásó laza talajra.

kötött agyagos, nehezen mivelhető, akkor veszünk hegyes végű ásót, hogy az ásást könnyebben és elég mélyen végezhessük.

Az ásókat pléből, kovácsolt vasból és acélból készítik. A plébő ásó a legolcsóbb. Laza talajban ez is használható. Erősebb a kovácsolt vasból készült ásó és a legerősebb az acél ásó.

Paradicsompalánták ültetése május közepére esik, a „fagyos szentek“ ideje, illetve ebben az időtájtban fellépni szokott fagyveszély már elmúlt. Védett helyre, kisebb házi kertben természetesen korábban is kiültethetők a paradicsompalánták. De nagyobb területen kockázatos lenne a sok palántát esetleges fagyveszélynek kitenni. Ültetés előtt a beültetendő területen, amit jóval az ültetés előtt elvégezhetünk, a sorokat és azokban a paradicsompalánták helyeit 80 x 80 vagy 100 x 80 cm. távolságban kijelöljük. Az így kijelölt helyekre azután jó erős karókat állítunk a földbe. Majd a karók beállítása után a karók délkeleti vagy déli oldalán, 25–35 cm. széles és ugyanilyen mélységű gödröt ásunk és abba, amennyiben a terület nem volt előzőleg trágyázva, egy lapátnyi jól érett trágyát helyezünk s azt összekeverjük a földdel. Majd a fellazított talajt mérsékelten megnyomkodjuk s abba ültetjük a palántát. És pedig: eltérőleg attól a szabálytól, hogy „a palánta oly mélyen ültetendő, amilyen mélyen a palántaagyban állt“, a paradicsompalánta mélyebbre is ültethető, mivel a szárából gyökerek fakadnak ki. De arra ügyelni kell, hogy a földbe levél ne kerüljön. Ez okból, ha szükséges, 1–2 alsó levelet messzünk le a palántáról. Ültetés után a palántákat jól be kell öntözni, hogy a víz a földet a gyökerekre iszapolja.

SZŐLÉSZET BORÁSZAT

Május a szőlőben.

Írta: Bartha Gyula.

Országrésünk nagy részében már majdnem mindenütt befejeződött a metszés és karikázás. A szorgalmas szőlőgazdák már április végén megkezdték a szőlő ugarolását. E helyen felhívjuk szőlőgazdáink figyelmét a korai ugarolás előnyeire. Májusi fagy esetén lényeges az, hogy a szőlőben a talaj ne legyen sem gyomos, sem frissen kapált. Mert a gyomos talaj éjjelre kevesebb meleget tartalmaz, a frissen kapált pedig nem tud meleget kiségezni. Az első mélykapálást tehát végezzük el korán, mindjárt metszés, karikázás után, még április folyamán. A májusi fagyveszélyre készüljünk fel. Ez ellen egy bizonyos fokig füstöléssel is védekezhetünk egy-két C° fagy esetén, ha azt szélesedben egyszerre elég nagy területen végezzük. Kis pléhkályhák felállításával is igyekeznek a levegő lehülését megakadályozni. Ez hatásosabb védekezési mód, de költségesebb is. Mivel egy kat. holdra cca 70 drb. ilyen kis kályhára van szükség. Ez főleg Amerikában terjedt el.

A szőlőmoly elleni védekezésre a Gazda hasábjain már többször felhívtuk szőlőgazdáink figyelmét. Annál inkább, mivel az észlelések szerint ez az ártalmas rovar minden évben nagyobb és nagyobb mennyiségben jelenik meg szőlőinkben.

Ha a metszés alkalmával elmulasztottuk volna, hogy az elkérgesedett vén tőkéről könnyen leváló kérget lekaparjuk, úgy azt végezzük el, mert ezáltal sok szőlőmoly fészket pusztítunk el. A szőlőmoly fészket mindenki megismeri, mert tiszta fehér, mint a pókháló. Vannak szőlőgazdák, akik a szőlő levágott venyigéjét a szőlőben vagy a szőlő közelében hagyják, ez nem helyes, mivel ezek is buvóhelyei nemcsak a szőlőmolynek, hanem a szőlőiloncának és más kártékony rovarnak is. Az esti és hajnali órákban megfigyelve egész raját láthatjuk a piléknek, ezért tanácsos a venyigét május elsejéig feltüzelni.

Május hónapban indul meg erőteljesen szőlő zöld hajtásainak fejlődése. Ha nincsen peronoszpóra jelző állomásunk, amely pontosan megállapítja a permetezés időpontját, úgy célszerű kb. e hónap közepén, amikor a hajtások egy arasznyi hosszúságot értek 1/2%-os bordói lével permetezni.

Ha a hajtások már a kötözhető hosszúságot érték, akkor az első hajtáskötözéssel végezzük el a felesleges hajtások letörését, vagyis a zöld válogatást is.

E hó végén, ha a hajtások állapota megengedi már megkezdhetjük a zöldoltást.

A sodronymenti szőlőművelés.

Írta: P. Nagy Sándor.

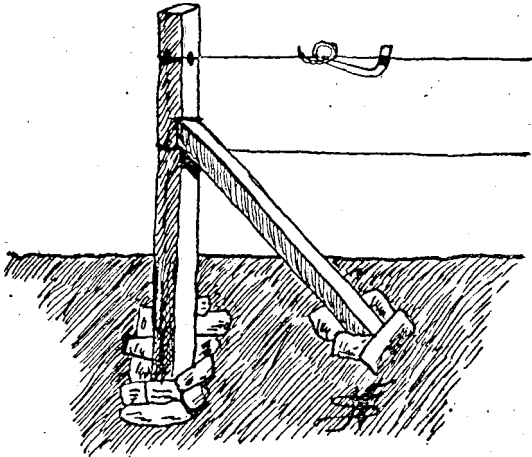
Az utóbbi években tervszerületlenül letarolt erdőink következtében a tölgy és fenyő szőlőkarók ára nagyon megrágult, így a sodronymelletti szőlőművelés — egyéb termesztési előnyeinek fogva is — előnyösebbé vált, csak az előítéleteket kell legyőzni, mivel nagyon sokan azon indokolással, hogy igen magas lefektetést, költséges fentartást igényel, akadályozza a közlekedést, művelést, stb. idegenkednek tőle.

Közleményemnek az a kifejezett célja, hogy ezeket az aggodalmakat eloszlassam és megbizonyítsam, hogy dacára erdős hazánk különleges előnyeinek, a sodrony melletti művelés k.b. 40%-kal olcsóbb, mint a tőkénként alkalmazott szőlőkaróművelés.

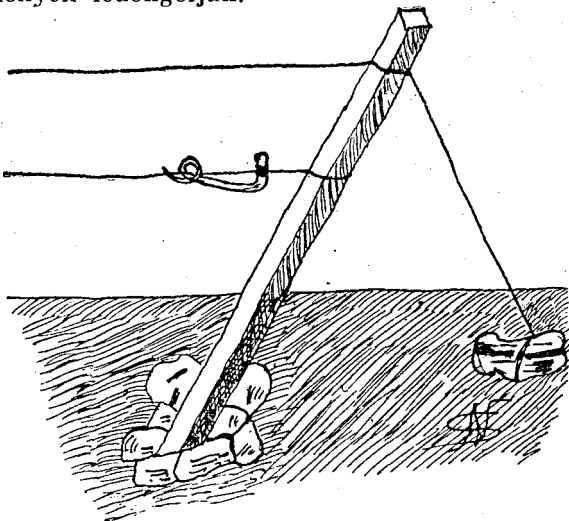
Erdély belső területein a legtöbb helyen a szálvesszős művelésnek karikás alakját művelik, amikor a tőkék egymástól leginkább 120×120^m távolságra vannak ültetve. Így egy k. holdra k. b. 4020 töke mellé olyanannyi 250^m hosszú tölgyfa karó kell, melynek ára ma átlagosan 4 Lei-vel 16.080 Lei. Ennél olcsóbb áron nagyon kevés vidéken is csak kisebb mennyiségben lehet beszerezni, de drágábban annál több helyen, vizsgáljuk meg tehát, hogy ezzel szemben, a sodronymenti művelés esetén, mire van szükség, mibe kerül, mik az előnyei, mik a hátrányai, hogyan kell azt felállítani. Itt is egy k. holdat véve alapul a jelzett távolságra ültetett tőkék mellett 1,60×67 sorban, so-

ronként két huzalt elhelyezve a következőkre van szükség:

Minden szőlősor két végére a szélső tőkék től 40 cm. távolságra felállítunk egy-egy 150 cm. hosszú 12×12 cm. erős, előzőleg 60 cm. magasságban bekátrányozott tölgyfa oszlopot. E végoszlopok állhatnak függőlegesen vagy ferden, az első esetben 1. ábrán látható támással

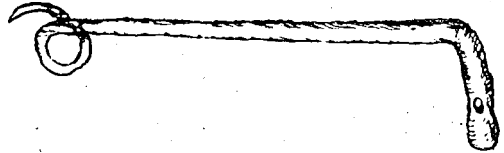

látjuk el, míg utóbbi esetben a sorok irányában felső végükkel kifelé hegyes szög alatt (2. ábra), az oszlop felső végét vastagabb huzalal a földre süllyesztett nagyobb kőhöz kötjük. Mindkét esetben előzőleg a már 60 cm. mélyen 40×40 cm. szélesen kiásott gödörbe, melynek fenekére és oldalaira egy-egy kisebb-nagyobb követ helyezünk, s a rájuk huzott földdel keményen ledöngöljük.

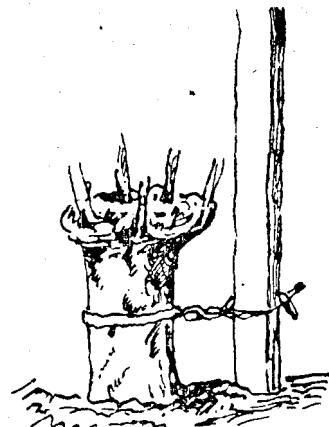
Az oszlopok beállítása után minden tizedik tőkéhez egy rendes szőlőkaró vastagságu, 150 cm. hosszú, alsó végén kátrányozott sodronytartó karót helyezünk el. Ezen munkálatok elvégzése után foghatunk csak a huzalok kifeszítéséhez, miután a földre vert karókon 50 és 90 cm. magasságban fűrészsel a sodronyok helyének 3–4 mm. mély bevágást készítünk. A sorok elején elhelyezett végoszlop körül a föld-

től 50 cm. magasságban U-szeggel megerősített horgonyzott vagy lágyított vashuzalt megrögzítjük, a huzallal a sor irányába haladunk és a már karókon fűrészsel bevágott helyre a sodronyt vékony kötöző dróttal lazán oda kötjük, hogy a kötöző sodrony és a karó között ide-oda mozoghasson. A sor végére érve, a sodronyt a végoszloptól egy félméterre elvágjuk és a huzalba a 3. ábrán látható sodronyfesztítő vasat

fűzzük. Hogy a huzal szilárdul állhasson, azt erősen ki is kell feszíteni, amit azáltal érhetünk el, hogy a sodrony végét egy erős karóra vagy ásonyélre csavarjuk és két erős ember teljes erejéből kifeszíti, a harmadik pedig U-szeggel a jelzett magasságban megrögzíti. Az alsó huzal-szál elhelyezése után a másodikkal ugyanúgy járunk el, csak, hogy ott kezdjük, ahol ezzel elvégeztük.

Ha tőkefeji bakművelés vagy csapos metszés mellett mivelnénk szőlőinket, ugy a berendezéssel készen is volnánk, mivel azonban a bőtermést hozó szálvesszős miveléshez vagyunk szokva, amikor minden évben hosszabb ugarhajtásokat kell nevelnünk, így a tőkék mellett nem nélkülözhetjük a karókat, melyekhez a hajtásokat kötözzük. Ezeknek a karóknak ellenben nem kell olyan vastagoknak lenni, mint a többi szőlőkaróknak, erre a célra megfelelnek a paszulykaró vastagságu husángok is. Ha azonban nem kell takarékoskodnunk vagy olyan helyen termeljük a szőlőt, ahol a husángok is pénzbe kerülnek, ugy ezek helyett minden tőkéhez 125 cm. hosszú, 4×2 cm. vastag,

alsó végén kátrányozott puhafa lécet helyezünk olyanformán, hogy az alsó végét fűzvészövel (4. ábra.) a tőkéhez, 50 és 90 cm. magasságban pedig kötöző huzalal a kifeszített sodronyhoz kötjük. A puhafa lécek, valamint a husángok sem lesznek a földre szúrva, mindennek elle-

nére a puhafaléceknél a kátrányozás elkerülhetetlen, mert a lécek alsó vége a nedves talajjal érintkezik, sőt télire a szőlőtakarással a föld alá is kerülnek.

Amint már említettem, a tőkénként karózott szőlőmivelnél 1 k. holdra a karók 16.080 lejbe kerülnek, lássuk most ezzel szemben, ugyanennyi területen a sodrony melletti mivelés beállításának költségvetését:

98.000 m. hosszú 16 sz. erősségű sodrony (1 kgr. 65 m.)=150 kgr.		
à 20 Lei	— — — — —	Lei 3000.—
120 drb. 150 cm. hosszú 12×12 cm. vastag tölgyfa sodronyt tartó végoszlop, ugyanennyi támasszal		
à 20 Lei	— — — — —	Lei 2400.—
335 drb. sodronyt tartó tölgyfa karó 150 cm. hosszú à 2 Lei	— — — — —	Lei 670.—
3685 drb. 120 cm. hosszú 4×2 cm. puhafa léc à 0.50 Lei	— — — — —	Lei 1843.—
120 drb. sodronyt feszítő kulcs		
à 7 lei	— — — — —	Lei 840.—
2 kgr. U-szeg à 30 Lei	— — — — —	Lei 60.—
8 kgr. kötöző drót à 30 Lei	— — — — —	240.—
1 köből hulladék kő vagy téglatörmelék	— — — — —	Lei 600.—

Összesen: Lei 9650.—

Észerint a sodronymivelnél 6427 lej megtakarítás mutatkozik a tőkénként való tölgyfa karózással szemben, nem számítva, hogy egy gazdaságban, ahol egy kis erdővel is rendelkeznek, sok minden a háztól is kikerül. Költségvetésemet a szamosmegyei viszonyokhoz alkalmaztam, amelyhez vidékenként plus vagy minusz jár. Nem vettem be a munka, a helyszinre való fuvarozás költségeit, mert a két mivelnél a kiadások és az anyagok impregnálási költsége kiegyenlítik egymást. Ugyanis 4020 drb. tölgyfakaró bármilyen módon történt impregnálási költsége, anyag, munka, szállítási költsége és karónkénti elhelyezése annyi munka és anyag költséget felvesz, mint a sodrony mivelnél 120 drb. tölgyfaoszlop felállítása, sodronyok kifeszítése stb. költsége. (Folyt. köv.)

A peronoszpóra állomások jelentősége.

A szőlő két nagy ellenlétsége: a filoxera és a peronoszpóra. A filoxera ellen oltással, aránylag könnyen védekezhetünk, mert ezzel az ültetésnél végleg mentesülünk a nagy veszélytől. A peronoszpóra ellen azonban már sokkal nehezebb a védekezés. A bordói leves

permetezés ugyanis évről évre többször is meg kell ismételni. A permetezést különböző időkben vég-

zik, aszerint, hogy a szőlő milyen fejlődési időszakban van. Rendesen három permetezéssel történik a betegség elleni védekezés, de esős időben még ennek kétszeresével is alig lehet a termést megmenteni.

A betegség komoly tanulmányozásával párhuzamosan a peronoszpóra elleni védekezés módszere is jelentős lépéseket tett. Megállapítást nyert, hogy a bajt okozó gomba fejlődése teljesen az időjárástól függ. Ebből következik, hogy az időjárás pontosan jelző eszközökkel figyelve, határozottan meg lehet állapítani, hogy a gomba megtámadta-e a szőlőt s ha igen, mikorra várható a betegség kitörése.

A további kísérletezések során elegendőnek bizonyult, ha akkor permeteznek, amikor a fertőzés már bekövetkezett, de a peronoszpóra még nem virágzott ki, illetve a levelek alsó fele nem fehéredett meg. Ebben az esetben is a permetezés akkor volt a leghatásosabb, amikor annak időpontja minél közelebb került a kitörés időpontjához. Ezek szerint tehát bármely szőlőgazdaságban pontosan megállapítható — a gomba fertőzése szerint, — hogy a permetezés mikor a legmegfelelőbb.

A permetezés pontos idejét a peronoszpóra-jelző állomások segítségével tudjuk meg. Egy ilyen állomás felszerelése rendkívül egyszerű s mindössze a következőkből áll: 1. esőmérőből (ára 575 lej), 2. egy maximum és minimum hőmérőből (ára 280—450 lej), 3. egy peronoszpóra naptár. A teljes felszerelés ládába csomagolva 900 lej.

Az állomás felszerelését tanácsos kiegészíteni egy nedvességmérővel is. A peronoszpóra fertőzését és a gombabetegség kitörését az esőzésekből és az éjszakai hőmérsékletből állapítja meg az állomásvezető a naptár segítségével. Ugyanott utmutatást talál a permetezési időpontra nézve is. A jelzőállomás a fertőzést azonnal közli a község összes gazdáival és egyben tudatja, hogy mikor és milyen erősségű oldattal kell permetezni. Az országban főleg Herbert Péter szászgazdasági iskola igazgató kezdeményezésére 144 jelzőállomás működik a legteljesebb közmegelegedésre. Sok esetben sikerült az azelőtti magas permetezések és permetlé százalékot csökkenteni.

A kérdéses nagyjelentőségű feladat megoldására ezúton hívjuk fel a gazdatársak és különösen a gazdakörök figyelmét. Minden olyan gazdakörnek, ahol a tagok szőlőműveléssel is foglalkoznak, vagy nagyobb szőlőbirtokosoknak jól felfogott érdekeük, hogy felállítsák a peronoszpóra jelző állomást. Az ára mindössze 900 lej. Ezzel a jelentéktelen összeggel tekintélyes károktól mentesülhetnek. Az E. G. E. természetesen kötelességének tartja, hogy a jelzőállomás felszerelését közvetítse, a szükséges utasításokat és a naptárt megadja.

Ott tehát, ahol elhatározták a peronoszpóra-jelzőállomások felállítását, haladéktalanul közöljék az E. G. E.-vel. A beindítás után pedig pontos jelentéseket kér azok működéséről.

Ezer gazda jelenlétében zajlott le az E. G. E. közgyűlése.

A közel száz éves Erdélyi Gazdasági Egylet, a romániai magyar gazdatársadalom érdekképviseleti és védelmi szervezete, újjászülése óta április 25-én tartotta második széleskörben nagy érdeklődéssel várt közgyűlését. Mindenki érezte, hogy történelmi jelentőségű napra ébredtünk, hiszen most történik meg első ízben, hogy a magyar gazdatömegek megszólalnak saját létkérdéseikben. Mert ha igaz az, hogy a magyarság alapját a falu képezi, s a Romániában élő magyar állampolgárok 90%-át a földművesek alkotják, akkor nyugodtan állíthatjuk, hogy az E. G. E. közgyűlése a magyarság egyetemes életmegnyilatkozása volt.

A tavalyi közgyűlés még az E. G. E. székházának nagytermében folyt le, de az egy év alatt bekövetkezett hatalmas taglétszám gyarapodás miatt az idén új helyiségről kellett gondoskodni, s ezért esett a választás a főtéri Bánffy palotában lévő óriási „Capitol” mozgó termébe, mely közel ezer embert képes befogadni.

Hétfőn már a hajnali órákban sorra érkeztek a különböző gazdaküldöttségek. Egymásután vonultak fel a ciuc-i, treiscaune-i, muresmenti, satmari és az összes megyék képviselői. A Călatasig is alaposan kitétt magáért. Az összes jelenlévőket, akik zsefolásig megtöltötték a mozi nagytermét, áthatotta az a tudat, hogy saját egyesületük közgyűlésén vesznek részt, mely hivatva van utat jelölni az egész gazdatársadalom számára. Nagyon sok birtokos, pap, tanító vett részt a többszáz kispasztán kívül.

Az elnöki megnyitó beszéd.

Az elnöki emelvényen dr. Szász Pál, az E. G. E. elnöke, Máriaffi Lajos és gr. Teleki Béla alelnökök, továbbá Török Bálint E. G. E. igazgató és Telegdy László központi felügyelő helyezkedtek el. Amikor dr. Szász Pál megjelent az emelvényen, a közgyűlés tagjai hosszas és meleg ünneplésben részesítették.

„Azt olvasom ki a szemükből”

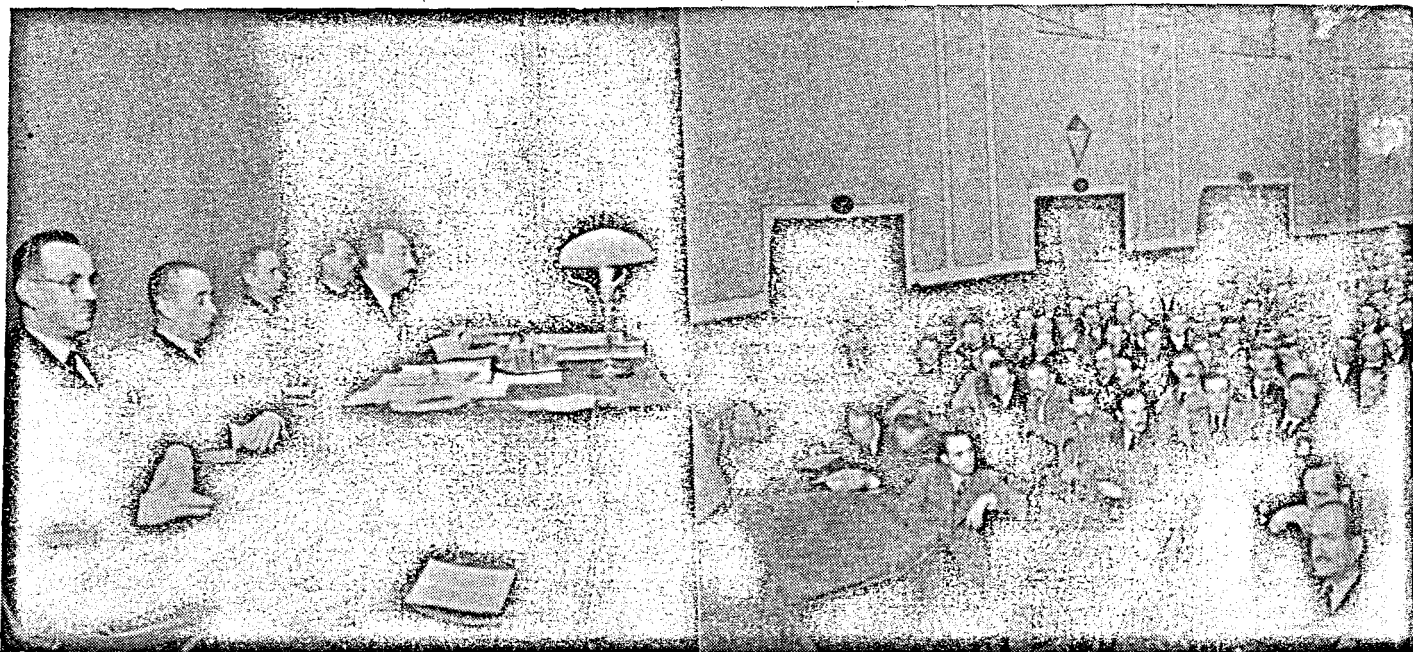
— Azt olvasom ki a szemükből, — kezdte meg dr. Szász Pál elnök nagy érdeklődéssel várt beszéde, — hogy erre a közgyűlésre szívesen és örömmel jöttek el. Az elmúlt egy esztendő alatt a széles gazdatömegek pontosan felismerték az egyesület jelentőségét. Be kell vallanunk, hogy az előző közgyűlés óta az E. G. E. élete teljesen átalakult. Ezt a megállapítást nemcsak a több ezer taglétszám igazolja, hanem az az öntudatos fellépés is, amivel a gazdák részéről minden vonalon találkoztunk.

— Az öntudatnak is megvan a maga alapja. Ezelőtt két évvel mindnyájan kíváncsian várták, hova fejlődnek az események és mi lesz az E. G. E. mozgalmából? Az idő és az azalatt kifejtett munka bebizonyította, hogy az egyesület egyetemes gazdaérdekéért küzd és nemcsak anyagi erőt képvisel. Jelenti a magyar gazdatársadalom erkölcsi erejét is, amely nélkül nem lehet közéleti munkát végezni. Mindezekről alkalmunk volt meggyőződni s éppen ezek a tények jelentik az öntudat forrását és egész alap gondolatát. i

Tanácsokat kértünk.

— Hála Istennek, már tul vagyunk azon, hogy az E. G. E.-nek passzív tagjai legyenek. Önök mindnyájan szerepet kell vállaljanak az E. G. E. nagy gépezetében. Egy keréknak, egy rugónak a szerepét mindenki a maga lelki adottságai és vagyoni helyzete szerint. Át kell hasson mindenkit az a tudat, hogy a maga kicsinynek és jelentéktelennek látszó tevékenysége az összesség szempontjából felbecsülhetetlen érték.

— Senki nem csálthatatlan és mindenki szívesen kell vegye, ha tisztaszándéku és ügyszeretetből fakadó tanácsokat kap. Ezért határozta el, hogy az év elején levéllel keressem meg a magyar gazdatársadalom szolgálatában levő testvéreinket, hadd lássuk, mi a véleményük vagy elgondolásuk, hogyan ítélik meg a munkát és milyen új szempontokat kellene érvényesíteni? Egyben kritikát kérttem saját magam, a vezetőség felfogásának ellenőrzésére. De ugyanakkor meg akartam ismerni gazdatestvéreim életfelfogását is. — Sok felbecsülhetetlen tanácsot kaptunk s a lehetőségek határain belül igyekszünk is azokat megvalósítani. Senki ne vegye azonban rossz néven, hogyha egyes javasolt kérdéseket nem lehet máról-holnapra a gyakorlati életbe átültetni, mert az elvégzendő munka mennyiségét mindig a lehetőségek határozzák meg.

Az E. G. E. közgyűlése

Az elnöki emelvényen Török Bálint, Máriaffi Lajos alelnök, Szász Pál dr., az E. G. E. elnöke, gróf Teleki Béla alelnök és Telegdy László gr. Teleki Mihály, gr. Toldalagi Mihály, gr. Teleki Ádám, Dániel Elemér,

A gazda hirdesse a megértést.

— A mi felfogásunk azt sugalmazza, hogy megértést hirdessünk Transilvânia minden népével, a románsággal és szászsággal egyaránt. Együtt élünk ezen a földön s a mi célunk az, hogy minden talpalattnyit megtartsunk, mert minden nép fennmaradásának ez az alapfeltétele. Ezt a felfogást nemcsak most vallom, hanem már az impériumváltás előtt is ez volt a meggyőződésem. A létért való küzdelemben az ember kezéből kiűthetnek minden fegyvert, csak egyet nem, a szeretet fegyverét. A létért való küzdelemben sok megpróbáltatásnak lettünk kitéve, nagy türelemre és még nagyobb kitartásra lesz szükségünk. De, ha a szeretet fegyverével küzdünk, a mi ügyünk győzni fog.

„A munkában mindenkit szívesen látunk“.

A magyar kisebbségi közélet állandó változásoknak van kitéve. Egyről azonban sohasem szabad megfeledkeznünk, hogy az itt élő magyarság 90 százalékát a magyar gazdák alkotják. A kisebbségi élet kötelezettségeit ennek a hatalmas gazdatömegnek kell vállalnia. Amikor ezt a gondolatot hirdettem, akadtak olyanok, szavaimat félremagyarázták, azzal mertek meggyanusítani, hogy a tekintélyeket romboljuk. Sohase engedtem meg, hogy szavaimat félremagyarázzák. *Tekintélyekre minden népnek szüksége van s ne-*

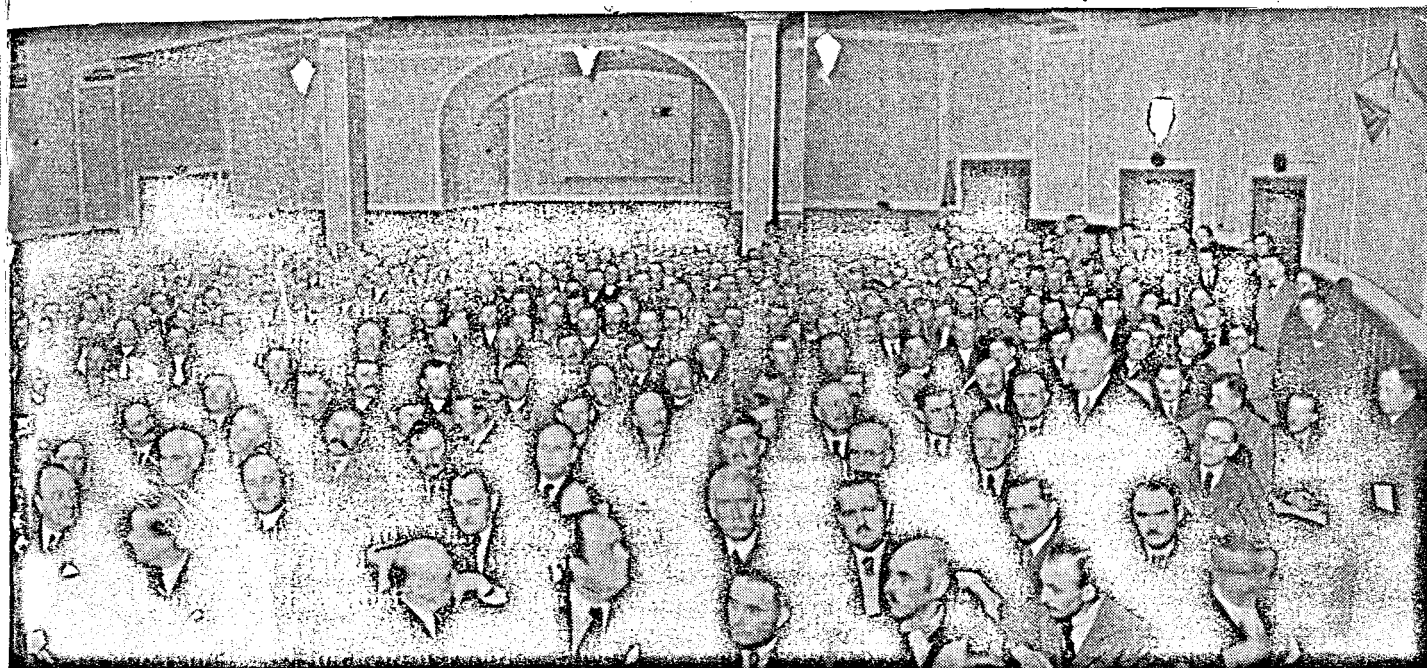
künk, magyar kisebbségi gazdáknak még fokozottabb mértékben. A mi tekintélyeink ismerik kötelességeiket és szeretettel vezetik gazdatestvéreiket. Ezek a tekintélyek ott állanak az egyesület élén, értékeljük és szeretjük őket. A közmunka érdekében pedig igyekszünk alátámasztani őket. A közéletben a tekintélyt az elvégzett önzetlen munka hozza meg. Azok viszont, akik még nem kapcsolódtak bele az építő munkába és különböző okokból távolartják magukat, jöjjenek közénk és meglátják, hogy tiszta szándékukat megbecsülésben részesítjük.

„Küzdelem a szegénység ellen“.

— Küzdünk a szegénység ellen. Ez az élet legnehezebb feladata. A közösségi tudat azonban el tudja háritani a nehézségeket és megtalálja a nagy problémák kivezető útjait. A szegénység terhes igáját csak úgy tudjuk lerázni magunkról, hogyha többet és jobbat termelünk, a termelvényeinket pedig kedvezőbb viszonyok között értékesíthetjük.

„Erköletesi tisztaságot a közéletbe“.

— Erre a súlyos küzdelemre kötelezettséget vállaltunk, ami természetesen kétoldalu. Nem mondtuk ki szóval, de mindnyájan érezzük, hogy elvállaltuk az önök érdekeit képviselni s a magyar gazdák ezzel szemben vállalták azt, hogy ebben a munká-

a cluji Capitol moziban.

központi felügyelő. Jobboldali első ülősor balról: br. Bánffy Dániel, gr. Teleki Ernő, (Bánffy br. a hátamögött), Gyárfás Elemér dr., dr. Szent-Iványi Gábor, Gál Péter, Markovits Kálmán (állva) beszédet mond.

ban mellénk állanak. A mi kötelezettségeink azonban nem csak anyagi természetűek, hanem elsősorban erkölcsi vonatkozásúak. Mi ezt szent becsületbeli köteletségünknek érezzük és mindkét rész annak kell érezze. (Ugy van!) És jaj annak, aki nem ennek érzi, mert van bizonyos emberi erkölcs, mely élni hagy olyan embereket, kik megtagadják erkölcsi szent kötelezettségeiket. De előbb-utóbb elsöpri őket az a morális erő, mely véget vet mindazoknak, kik ilyen becsületbeli kötelezettség elől megfutamodnak, vagy azokat kicsúfolják. A közéletben csak olyan emberek érvényesülhetnek, akik tiszta erkölcsi alapon állanak és egész tevékenységükkel nem az egyéni, anyagi, vagy hiúsági szempontokat, hanem a köz érdekeit tartják szem előtt.

— *Higgyék el, Gazdatestvéreim, nem volna hitem és nem tudnék itt állni Önök előtt, ha nem volnék meggyőződve arról, hogy én csak igaz ügyet szolgálok, hogy én erkölcsi erkölcsi alapon állok. Nem volna meg az erőm, hogy én Önöket vezessem azon az úton. (Éljen.)*

„Csak egy gazda-érdekképviseleti szerv van: az E. G. E.“

— Mielőtt azonban egy meghatározott uton továbbhaladnánk, figyelembe kell vegyük egyre változó életkörülményeinket. A magyar gazda helyzete az utóbbi egy év alatt is sokat változott.

Egyfelől a belső viszonyok alakulása miatt, másrészt pedig van egy új alkotmányunk, mely a foglalkozási ágak érdekképviseleti szerveit ismeri. Világosan következik tehát, hogy a magyar gazdáknak szükségük van érdekképviseleti szervezetre. Vajjon sugalmazás volt-e, hogy a magyar gazdáknak már megvan az érdekképviseleti szerve: az EGE? Vigyázzunk, mert ez a testület köteles arra, hogy a gazdákat kiszolgálja és képviselje. Ime az EGE helyzete ebből szempontból is változott. Meg kell éreznék mindazok, akik még nem tagjai az EGE-nek, hogy az ő helyük itt van ebben a közösségi keretben. A távollevőket nem képviseljük, de tudniok kell, hogy más helyen nem találnak olyan képviseleti szervet, mely érdekeiket kellő módon megvédi.

Üzenet az otthoniaknak.

— Azok, akik a mai közgyűlésről hazamennek, meg kell értsék mindazokkal a gazdatestvéreikkel, hogy mi a köteletségük. Csak az EGE lesz képes arra, hogy az alkotmány és a törvények keretein belül a gazdák létérdekeit hathatósan képviselje. (Ugy van!). Ez nem propaganda, hiszen nem az a célunk, hogy 100.000 papirformula taggal rendelkezünk. Szükség van azonban 100.000 olyan tagra, aki tudja, hogy miért létezik be az EGE-be. Nincs szükségünk papirtagokra, csak öntudatos odlogzó emberekre. (Ugy van!)

“A tehetősebbek hozzanak áldozatokat.”

Az egyre nagyobbodó munkaterület több kiadást igényel, s éppen azért a jelenlegi tagdíjak fentartása mellett szükség volna arra, hogy a tehetősebb birtokosok és gazdák saját maguk határozzák meg azt az összeget, amit a közmunka érdekében fizethetnek. Az anyagi támogatást elismeréssel fogadja, de azért nem jár külön köszönet, mert a birtokos vagy tehetősebb gazda saját érdekében cselekszi.

Ófelsége, a király a kisgazdák felemeléséért.

— Nem mulaszthatom el kötelességemet teljesítve köszönetet mondani az ország *első gazdájának Ófelsége II. Károly királynak* (éljenzés). A múlt évben tartott beszédében ugyanazokat a feladatokat jelölte meg, amelyeket mi is programunkba vettünk és megvalósítottunk. Ófelsége mondta, hogy gazdákat kell nevelni, nem pedig csak agronomokat. Örömmel tölt el az a tudat, hogy lényegében a mi programunk is ugyanezt tartalmazza.

Hála az Isteni gondviselésért.

Dr. Szász Pál megnyitó beszédének utolsó szavait mély megilletődéssel hallgatta a közgyűlés közönsége.

— De hálát kell adnunk elsősorban a mindenható Istennek, aki mellettünk áll és segít munkánkban. Hálát kell adnunk azért, hogy megáldott alázattal. Kedves Gazdatestvéreim! Nem akarok szónoki sikereket, de őszintének kell lennem s meg kell mondanom, hogy nem tudok alázat nélkül veletek együtt dolgozni. Ez az alázat töltse meg mindnyájunk szívét. Töltse el türelemmel. Az alázat nélkül a mi munkánk nem volna tiszta. Már pedig ez a munka tartja meg Veled, Kedves Gazdatársam azt a testvéri szeretetet, mely összetart mindnyájunkat. És ha hazamentek, mondjátok meg azoknak is, akik nem jöhettek ide, hogy mi benneteket szolgálni akarunk egy közös testvéri megértésben. (Nagy éljenzés!) Isten segítsen bennünket munkánkban, én veletek vagyok mindig. A gyűlést ezennel megnyitom.

Az elnöki megnyitó beszédet szünni nem akaró taps kísérte. Az elnök ezután a közgyűlés megbízásából üdvözlő távirat küldését jelenti be Ófelsége II. Károly királynak, a Pátriárka miniszterelnöknek és Ionescu Sisesti földmívelésügyi miniszternek.

Az elnök felkéri *Török Bálint* igazgatót, hogy az évi jelentést tegye meg. A közgyűlés

azonban a jelentést felolvasottnak mondja ki, mivel ez teljes terjedelmében a Gazda legutóbbi számában megjelent s így közismert.

A felügyelő bizottság nevében *Dr. Pálffy László* jelenti be, hogy a zárszámadásokat felülvizsgálták, rendben találták, így a vezetőségnek a felmentést kéri, amit a közgyűlés egyhangulag megszavaz.

Gr. Teleki Béla alelnök felolvassa a költség-előirányzatot, melyet néhány pont részletezése után a közgyűlés egyhangulag elfogad.

Ezek elhangozván, az elnök szót ad a felszólalóknak.

Korponay Kornél megható vallomása.

Elsőnek Korponay Kornél oculisi híres gyümölcsstermelő birtokos szólalt fel.

— A múlt évben, mikor az ECE gazdasági tanfolyamait újból megrendezte, jelentkeztem én is előadónak. Három tanfolyamot tartottam. Soha nem felejttem el azokat a napokat, amiket kisgazdatestvéreimmel, tanítványaimmal együtt töltöttem. Hallottuk az elnök ur felhívását, hogy láogassuk meg a régi tanítványainkat. Hát én elébevágtam az elnök urnak. Elindultam, de nem egyszer, kétszer, háromszor fogom őket meglátogatni. Ugy érzem, hogy nekünk akiknek több tudásunk, több tapasztalatunk van, erkölcsi kötelességünk ezt tovább adni és gazdatársainknak eljuttatni. *Ezért most nem mondok Simconnal „Uram bocsásd el a Te szolgádat“, én azt mondom és fogadom, hogy amíg az Uristen akarja minden télen menni fogok kéthetes tanfolyamokra, menni fogok minden ellenszolgáltatás nélkül. — Oda, ahol a gyümölcsstermelés iránt érdeklődnek, ahova az Elnökség küld.*

Dr. Szent-Iványi Gábor nagyjelentőségű hozzászólása.

Dr. Szent-Iványi Gábor a Ttrei-Scaune megyei Gazdasági Egylet elnöke hozzászólásában leszögezi, hogy *a kisebbségi sorsba jutás óta 18 évnek kellett eltelni, amíg elhangzott az első komoly szó, aminek azóta annyi követője akadt.* Majd rátért az EGE működésére és megállapítja, *„hogy itt nem bürokratikus munka folyik“.* Ezt az intézményt különösen abban látom legjobbnak, hogy közel vitt a gazdanéphez: A társadalomnak a lelkéhez, mely olyan sok kinlódás, magárahagyatottság és nehézség között is mindig ragaszkodott ahhoz a földhöz, amely az övé és az övéié.

eredeti SACK ekék - vetőgépek - gyomírtófésük

Klusch János Căuş, Calea Regele Carol II. 113. — Telefon: 26-45.

Fodor Pál, a ciuc-i székelyek szónoka.

Fodor Pál Sumuleu-i földbirtokos a csiki gazdák képviselőjében beszélt. Hozzászólását annak hangsúlyozásával kezdi, hogy a csiki székelység körében évek óta senki sem törődött a gazdasági kérdések megoldásával.

— Saját erőnkől, szövetkezetünk útján, — mondotta — helyi problémáinkat megoldani kíséreltük, de minden próbálkozásunk meglehetősen sikertelen maradt, míg egy segítő kéz nem jött. Ez a segítő kéz az EGE vezetősége volt, amely 1936 őszén eljött hozzánk. Azóta tanfolyamok rendezettek, tenyészállatokat és vetőmagot kaptunk, úgy, hogy nem is tudtuk, hogy mindehez mit szóljunk. Épen ezért a ciuci székelység köszönetét fejezzük ki, szeretet elnökünknek és összes munkatársainak, köszönjük nekik, hogy *helyzetünket a közvagyon növelésével, egyéni problémáink megoldásával javította. Biztosítjuk, hogy ezen az uton követni fogjuk.*

Dr. Markovits Kálmán gyönyörű beszéde.

Dr. Markovits Kálmán a Bihormegyei Gazdasági Egylet elnöke, rövid, de határozott szavakban fejezi ki azt, amit az EGE a magyar kisgazdatársadalom számára jelent. Az egybe gyűlték nagy helyeslése közepette mondja:

— A bihori gazdatestvéreim köszönetét hozom magammal, a szeretet és mélyen Tisztelt Vezetőségnek átítatva a háláérzetével, két év óta annyi előnyt tapasztaltunk, az EGE jóvoltából, hogy elmondani is alig tudjuk.

— Két éve annak, hogy a EGE újra megindult. E két év után azt hiszem, büszkén tekinthetünk vissza arra az utra, amit az EGE megtett. Már a meginduláskor két biztatás mulatkozott. Az egyik az őszinte lelkesedés, amely az egész gazdatársadalmat fűtötte, a másik a lelkes kitartás, hogy ez a lelkesedés állandó jellegű maradjon, amely a sikert még jobban betetőzte. Az EGE fennmaradását és munkalehetőségét, életét és eredményeit kizárólag annak köszönheti, hogy számúzta soraiból a politikát és csak gazdasági építő munkával foglalkozott (éljenzés).

Bodnár Sándor Diosigről:

— Ma egy éve, — mondotta, — elöttem Szakács Balázs szólott azon kijelentésére, hogy mi, kisgazdák, nem tudjuk a mesterségünket, kijelentem, hogy igenis az E. G. E. munkája folytán megláttuk azt az utat, amelyet követnünk kell, hogy megismerjük a kötelességünket, hogy tudjunk öntudatosan gazdálkodni. A régi időkben, az 1600-as években, az volt a jelszó, hogy akié a föld, azé a vagyon, ma ellenben: akié a föld azé a hatalom és ezért kell is a mesterségünket megtanulnunk, hogy azt a földet jobban tudjuk megművelni, hogy az utódainknak nagyobb értékkel adhassuk át. Mindnyá-

junk nevében tolmácsolom, az EGE szeretett elnökének és vezetőségének köszönetünket. Arra kérem a jó Istent, hogy legyen segítségére kisgazdatársadalmunk érdemes, vezetőségének a jövőben is, — a mi javunkra.

Dr. Konopi Kálmán: az E. G. E. megfelelt a követelményeknek.

Dr. Konopi Kálmán az országszerte ismert földbirtokos, odvosi híres búzanemesítő, az aradmegyei Gazdasági Egylet elnöke a következőket mondotta:

— Egy gazdakör megszervezéséig és annak jó működésének beindításáig még igen nagy távolság van, ennek a nagy távolságnak a legyőzése három formában szükséges: 1. hogy a gazdakör vezetősége ennek az ügynek az előbbrevitelét készséggel vállalja; 2. hogy a tagok teljes bizalmát bírja; 3. ez az első kettőnek a következménye, a nagyobb lendületes munka által — az anyagi erők előbbrevitele. Ugy érzem, hogy mindezeknek a feltételeknek a biztosításához a mi egyesületünknek a tevékenysége hozzájárul. E munkát tekintve két dolgot kell kiemelnem, az egyik az EGE hivatalos lapja az Erdélyi Gazda, a második a kéthetes gazdasági tanfolyamok. Ezek nemcsak azt szolgálják, hogy a szakismereket fejlesztik és terjesztik, de ezen kívül arra is tanítanak, hogy a gazdának alkalmat ad az összetartozás bizonyítására. Jól tudjuk, azt, hogy az anyagi gondolkodás az emberek között ellentéteket szül, és ennek eredménye a népek és államok közötti háború, ami mindnyájunkra egyformán káros. Épen ezért örömmel állapíthatjuk meg, hogy a Gazdasági Egyesületünk nem csupán anyagi érdekeinket istápolja, hanem a kevésbé anyagi szellemi célokot is becsülettel szolgálja. Teljes elismerésünk illeti meg ezért egyesületünk vezetőit (éljenzés) *kérjük rája a kitartás erejét és Istent áldását, hogy a munkáját ugyanilyen eredménnyel folytathassa.*

Ugron István Odorheiumegye nevében beszélt.

Ugron István fiátfalvi földbirtokos többek között ezeket mondotta:

— Két évvel ezelőtt, mikor az egylet megkezdte munkásságát, nagyon kétkedve fogadták azt. De ezeknek a kétkedőknek a száma ma már megapadt épen olyan mértékben, mint amilyen számban nőttek az EGE tagjai. Sajnos voltak olyanok is, akik megakarták akadályozni az EGE munkáját, de ezek a rosszakaratú kísérletek minden esetben meghiusultak.

Nagyenyedi „Kisegítő” Takarékpénztár Rt

Áiud, jud. Alba.

Fiók: Ocna-Mureşului—Marosújvár. — Postataké-
répénztári csekszámla: 43007. Girószámla a B N
R. nál. — Alapított 1871-ben. — Teljesen befize-
telt részvénytőke: 10 millió Lei. Tartalékok: cca.
10 millió Lei. — Foglalkozik a banküzlet minden
ágával.

Gr. Toldalagi Mihály szerint az E. G. E. megtalálta a népi gyökereket.

Gr. Toldalagi Mihály muresmegyei földbirto-
kos nagyjelentőségű beszédét mindvégig általános helyeslés közepette mondta el:

— Mint Maros, illetve Nyárádvölgye egyik gazdája, (halljuk) én is ki akarom fejezni bizalmamat és köszönetemet az EGE vezetőségének. (Éljen!) Midőn ezt teszem, eszembe jutnak az évekkel ezelőtti közgyűlések, amikor mindössze 8—10-en jelentek meg és végighallgatták a napirendet.

— Őszinte büszkeséggel tölt el, hogy az EGE volt az a régi társadalmi alakulat, amely le tudta erőszteni gyökereit oda, ahol az őserőknek a kufforrása van. Őszinte büszkeséggel tölt el ez a tudat, hogy ez az egyesület magához tudta vonzani a társadalom őserőforrását és megtudta szervezni, nem félve a kinevetéstől, nem félve attól, hogy ez széthúzásra fog vezetni. Hanem ettől várja a nemzeti öntudatnak a maga öntudatának (éljen) a kifejlődését.

— Egy munka, egy szervezet, egy gazdasági intézmény csak akkor nevezhető szükségesnek, ha az fejlődést mutat. Az EGE jelentései és a felszólalások bizalommal töltenek el a jövőre nézve, mert itt komoly munkát látok.

— Az a társadalom, amely gazdaságilag erős, szellemileg kivirágzott, az megkívánja magának az őt megillető helyet a társadalmi rendszeren belül.

— Tisztelt Uraim, ez egy nagy feladat. Ezt elmondani könnyű, de az életbe átvinni nagyon nehéz. Ennek két nagy feltétele van: az egyik az anyagi, a másik az erkölcsi feltétel. Hogy az anyagi feltételek szerint hogy állunk, arról nem kell beszélni, mert mindnyájan tudjuk, hogy szegények vagyunk.

De az erkölcsi értékeinknek urai vagyunk. Ezek olyan értékek, melyek nem függenek a zsebüinktől, a szegénységüinktől. Ha a mi közéletünkben, a mi közgazdasági tevékenységünkben az alakító princípiumok uralmát tudjuk megvalósítani: a szorgalmas munkát, a személyi elismeréstől független munkaszolgálatot, akkor egy olyan erkölcsi bázison állottunk, mely felfogásom szerint meg fogja találni az utat az anyagi eszközök előteremtésére. De Tisztelt Uraim, ha a mi közéletünkben e nehéz időkben nem ezen erkölcsi eszmék fogják uralni, ha a mi közgazdasági életünk küzdelmeiben nem a „fair play“ elve fog érvényesülni, akkor minden igyekezetünk teljesen hiábavaló. Akkor mi a kisgazda közönségnek nem nyújtottunk egyebet, mint néhány többé kevésbé jó beszédeket és egy bankettet, ha nem a munka szellemén állunk, s ha erkölcsi bázisra nem fogjuk tevékenységünket állítani.

Toldalaghi gróf a következőkkel fejezte be beszédét:

— Most, midőn bizalmamat az elnök urral és munkatársai iránt kifejezésre juttatom, egy felszólítással és kívánsággal (halljuk) fordulok gazdatársaimhoz, mindnyájan, kicsinyek és nagyok, gazdagok és szegények, mindnyájan haladjunk a munka, az önzetlen munka útján s akkor a közgyűlések még nagyobb sikereket fognak adni, ahogy azt az EGE-t megérdemli. (Éljen!)

Lukács Jenő felszólalása.

Lukács Jenő a Bánáti Magyar Gazdasági Egylet, mint az EGE fiókjának elnöke, értékes és hosszas beszéd kíséretében tárta fel a magyar gazdatársadalom helyzetét és tett különböző figyelemreméltó indítványokat. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az ott élő magyar gazdatestvérek mennyire értékelni tudják a dr. Szász Pál vezetése és irányításával folyó mezőgazdasági munkát.

Gr. Teleki Ádám a zavartkeltőkről.

Gr. Teleki Ádám a Gazda főszerkesztője szólalt fel ezután:

— A munka megindult, már szép eredmények is látszanak. Kérem e helyről Szász Pált, szeretet elnökünket, folytassa azt a munkát lankadatlan erővel, amit az isteni Gondviselés vállaira helyezett. A földnek önzetlen és tisztalelkű gazdáit, gazdatömegei mögötte állanak.

— Ha találkozik sorainkban kishitűekkel, vagy hátmögötti zavartkeltőkkel, ne tekintsen rájuk.

Innen az egyetemes magyar gazdatársadalom érdekképviselőtének eme szent fórumáról üzenjük a kishitűeknek, — higgyenek és álljanak teljes erővel és buzgalommal a kötelességteljesítés hevével, oda, ahol dolgozni tudnak és ahol dolgozni kell.

— A hátmögötti zavartkeltőknek üzenjük, vigyázzanak, mert mi, akiknek életelkötelezés jelent az, hogy önzetlen munkával felépítsük a tiszta erkölcsi alapon nyugvó egyetemes magyar gazdatársadalmi közösséget, nem fogjuk tűrni azt, hogy munkánkban megzavarjanak.

Varga György, a gilău-i gazdakör elnöke:

— Azt akarjuk, hogy az értelmiség is érezze azt a nemzeti ragaszkodásunkat, amely erős kapcsolatot kötöttünk, s amely összetart munkáinkban és válságos időkben is. Az EGE emberei, illetve vezetősége, nagy tudásukkal végzik ezt a jó munkát. Hálás szívvel kell, hogy érezzük az EGE szeretetét, amit meg kell őriznünk. Mi falusiak, kérgestenyérű hozzá hasonló földművelő testvérek, kitartunk. Az Isten éltesse az Elnök urat és a Vezetőséget.

Dr. Abrudbányai Ede hozzászólása.

Dr. Abrudbányai Ede Somes megyei földbirtokos beszél ezután, aki hangsúlyozta, hogy az EGE alkotó munkát végzett, mert gazdatestvéreink lelkében felébresztette a gazdaöntudatot és a felébresztett gazdaöntudat segítségével egy nagy családba tömörítette az egyesület tagjait.

Dr. Abrudbányai Ede különböző fontos feladatokra hívta fel az Elnökség figyelmét. Az elnök felkéri, hogy javaslatait terjessze be, amiket feltétlenül figyelembe veszünk.

Albrecht Dezső: egy új közszellem alakul ki.

Albrecht Dezső hunedoarai ügyész és birtokos, a háboru utáni új magyar nemzedék egyik ismert vezető egyénisége mondotta az alábbi, gondolatokban gazdag beszédet:

— Nagyon nagy feladat vár az E. G. E.-re. Az, hogy felhalmozott erkölcsi tőkét valóban kifejlessze és érvényre juttassa. (Halljuk.) Az E. G. E. munkásságát nem lehet csak anyagiakban felmérni, mert akkor úgy járnának, mint az a magyar, aki Széchenyi első gőznajóját látva, nem látta meg a lényegét, az egész magyar nemzet ujjászületését. Az *E. G. E. munkássága folytán egy új társadalmi lélek fejlődik, egy egész társadalmi osztály született újjá.* Egy oly társadalmi életközösség kialakulását, mely testvéreinek tartja minden társát, mely nem ismer magánvagyonot, csak közvagyonot, mert minden vagyon felelős a testvéreiért. Kialakul egy olyan közszellem, mely testvéreinek fogad mindenkit, aki a megfelelő munka árán akar eredményt elérni, egy olyan közszellem, mely elintézi a széthúzó testvérharcot. Ezért kérjük minden intézményünk vezetőségét, fogjanak össze, ne keserítsék bennünk a lelket. Látjuk az E. G. E.-ben az előmenetelt, a lelkesedést. Menjen előre, vezessen bennünket, mert élünk és élni akarunk.

Kese Attila a gazdasági élet egységesítéséről.

Kese Attila ref. lelkes érdekes és magvas beszédében érintette a magyar gazdasági élet valamennyi égető kérdését. Szükségét látja annak, hogy a magyar gazdasági intézmények szervezettebb együttműködést teremtsenek annak az intézménynek a szárnyai alatt, amely a legszebb eredményeket mutatta fel. Rátért a Hangya Központ legutóbbi közgyűlésére. Beszéde közben megszólalt az elnöki csengő.

— Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek nem lehet feladata, — mondotta dr. Szász Pál, — hogy más magyar intézmények működését e helyről bírálata tárgyává tegye.

Györgybiró István

a kökösi gazdakör érdemes elnöke vidékének gazdatársadalmára nevében biztosítja az elnökséget ragaszkodásukról. Sajnálja, hogy Treiscaunából a nagy távolság miatt nem jöhettek el mindazok, akik akartak.

Durugy János dicioi gazdák, Keresztes Lajos a nyárádfalvi, Biró Péter a somkereki, Kádár Márton a mezőpaniti, Cziráki József nagysármási gazdák beszédei után a közgyűlés jelentéseihez való hozzászólások befejezést nyertek.

Köszönet a munkatársaknak.

Dr. Szász Pál válaszolt a felszólalásokra, köszönetet mondva a bizalomnak ilyen impozáns megnyilatkozásáért. Igéretet tett, hogy a vállalt munkát tovább viszi. Majd köszönetet mondott alelnök társainak, akik mindenben a legmeszebbmenő módon támogatták a központi iroda vezetőinek és tisztviselő karának, a kerületi felügyelőknak, gr. Teleki Ádámnak, az Erdélyi Gazda főszerkesztőjének és Demeter Bélának, a lap szerkesztőjének, akik mint kitűnő munkatársak, öntudatos tevékenységükkel a gazdatársadalom ügyét támogatták.

Bejelentette, hogy távollétét kimentette gr. Bánffy Miklós, Purgly László, akik teljes együttérzésükről biztosították az egyület vezetőségét és gazdatestvéreiket. Továbbá Orbán Károly, akit betegsége akadályozott meg megjelenésében és Szász Ferenc dr. és Darkó Ákos dr.

A közgyűlés utolsó pontjaként Pálffy László dr. az ingatlan értékesítés, Nagy Endre dr. pedig a tagdíj önkéntes felajánlása ügyében terjesztettek be határozati javaslatokat, amit a közgyűlés egyhanguan magáévá tett.

A közgyűlést a főtéri „Amerika“ étteremben többszáz terítékes társasbéd követte. Szász Pál az ebéd során megleghangu beszédben üdvözölte Korponay Kornélt, a magyar gazdák nesztorát, aki magas kora ellenére, semmiféle áldozatot nem kimél az E. G. E. munkájának érdekében. Az E. G. E. elnöke emlékkönyvet adott át az ősz gazdának, aki meghatva mondott köszönetet.

Bakos János a bánági és bégamenti gazdák nevében biztosította Szász Pált és munkatársait a bánági tagozat osztatlan bizalmáról és szeretetéről.

Cs. Károly István a szatmármegyei Ombód község gazdáinak nevében mondott talpraesett felköszöntőt és nagy hatással mondta el a „Gazdaimát“, amit a társasbéd résztvevői meghatottan állva hallgattak végig.

Balázs István, a cluji gazdasági egyület elnöke szerencsekívánatait tolmácsolta. Török Bálint, E. G. E.-i igazgató a tagokhoz intézett meleg szavakat.

A társasbédén Puskás Péla és zenekara szebbnél-szebb magyar nótákat játszott.

A Marosmegyei Földműves Szövetség közgyűlése.

A Muresmegyei Földműves Szövetség folyó évi március hó 3-án tartotta évi rendes közgyűlését, amely iránt a gazdák körében rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A közgyűlésen megjelent *Máriaffi Lajos*, az E. G. E. alelnöke.

Mikó László, a Szövetség elnöke, kegyetlenség szavakkal emlékezett meg az elmúlt év folyamán váratlanul elhunyt *dr. Drexler Béla* szövetségi alelnökről, valamint *Török Ferenc* és *dr. Jakab Béla* igazgatósági tagokról. A közgyűlés felállással adózott az elhunytak emlékének. Ezután *Anghi Balázs*, szövetségi igazgató teszi meg a szövetség igazgatóságának jelentését:

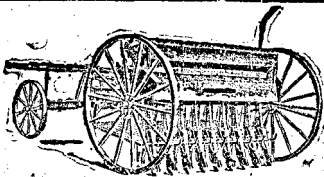
„Midőn az örvendetes gazdasági művelődést szülő új korszak lánglelkű apostolát, *dr. Szász Pált*, az Erdélyi Gazdasági Egyesület illusztris elnökét, e helyről és e pillanatban maradéktalan szeretettel és hálával köszöntjük, arra kérjük az Istent, hogyha őt a legszükségesebb időkben adta a mi számunkra, tartsa meg továbbra is az emberi kor legvégső határáig.“

A jelentésből kitűnik az eredményes munka. Az elmúlt év folyamán 27 új gazdakör alakult Marosmegyében, 1152 taggal. A Szövetség, mint az E. G. E. fiókja, igazán áldásos tevékenységet fejtett ki. A jelentéssel kapcsolatban *dr. Jenci István* külön köszönet megszavazását javasolja *dr. Szász Pál* E. G. E. elnöknek, aki áldozathozó tevékeny-

séggel dolgozik az ország mezőgazdaságának fejlődése és a gazdák érdekében, valamint *Mikó László* szövetségi elnöknek és *Anghi Balázs* igazgatónak. *Mikó* elnök javaslata után *Szász József* felolvassa a pénztári jelentést, amihez *Zajzon Gyula* számvizsgálóbizottsági tag szól hozzá. *Dr. György József* felszólalásában talaivizsgáló intézet felállításának szükségességét hangoztatta. *Mikó* elnök a kérdéssel kapcsolatosan kifejti, hogy ebben az ügyben megkereste az E. G. E. vezetőségét és *dr. Szász Pál* elnökkel behatóan tárgyalt egy talaivizsgáló intézet felállításáról. A terv azonban, anvagi nehézségek miatt, pillanatnyilag nem valósítható meg. Jelenti egyben, hogy a botfalusi cukorgvár ilyen vonatkozásban annakideién felajánlotta szolgálatait minimális díjazás ellenében a gazdaközönségnek. *Máriaffi Lajos* indítványozza, hogy a közgyűlés javaslat formájában tegye magáévá a kérdést és terjessze fel azt az E. G. E. központjához. A tárgysorozat kimerítésével *Mikó László* elnök a közgyűlést beárta.

Cluj / Central University Library Cluj

A Vișoara-i tanfolyam. A téli kéthetes gazdasági tanfolyamok között szerepelt a turdamegyei Vișoara-i is. Az előkészítés fáradságos munkáját nagy odaadással *Albert Lajos* gazdaköri elnök vállalta. Önzetlen fáradozásának eredményeképpen tekinté-

Legujabb rendszerű párossoru kanalas

vetőgépek

külföldi anyagból készült,
különböző nagyságú

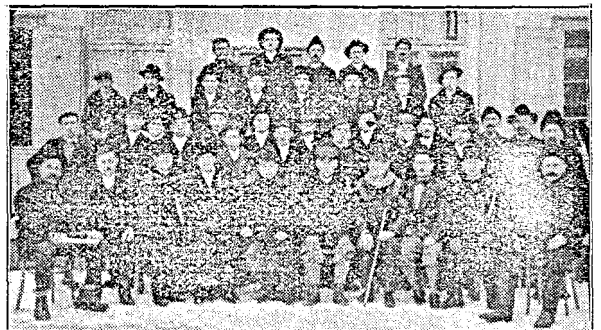
ekék, kapálók

az összes mezőgazdasági gépek, azok
alkatrészei és szakszerű

Javítása garancia mellett

Holczmann József géplakatos

Carei, jud. Sălaj.

Az egerbegyi tanfolyam.

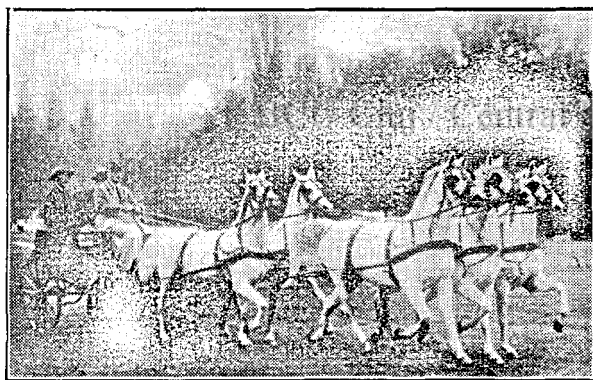
lyes számú kiscgazda iratkozott be, akik január 17 és 29 között hallgatták *Váradai Mihály*, *Paul Kamil*, *Dr. Eöry István* és *Póka Pál* kitűnő szakelőadásait. A vizsgát ünnepestes külsőségek között tartották meg s azon 35 magyar gazda tett bizonyosságot alapos felkészültsége mellett.

A Budapesti Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár

Irta: **Seyfried Ferenc.**

Az Országos Magyar Gazdasági Egylet, az O. M. G. E. ez év tavaszán is megrendezte mezőgazdasági kiállítását és tenyészállatvásárát. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy színvonala fölötte állt a tavalyinak, ami kétségtelenül a fejlődés bizonyítéka.

A megnyitó ünnepségen az EGE tagjai szép számmal voltak képviselve. Ott láthattuk dr. Szász Pál elnököt, gr. Teleki Béla alelnököt, Teleki Adám grófot az Erdélyi Gazda főszerkesztőjét, Telegdy László központi és Bikfalvy Ferenc kerületi felügyelőket, Seyfried Ferenc segédtitkárt stb. Számos gazda vonult még fel. Kőházi Balogh Ferenc, Halpert Lajos, Bihormegyéből, Fodor Pál Ciuchból, gr. Bethlen Béla, Somes megyéből, Szent-Iványi Gábor dr. Treiscaune megyéből, br. Atzél Ede és még sok más ismerős arc.

Ötösfogat a bábolnai ménésből,

A kiállítás sikeréért az elismerés és az érdem elsősorban azokat a magyar gazdákat illeti meg, akik kiváló és minden vonatkozásban kifogástalan állatokat vezettek fel. Nem szabad azonban megfedkezünk az OMGE-ről, mely irányító munkájával és fáradhatatlan tevékenységével a tavaszi kiállításnak és vásárnak európai nevet szerzett.

Az ünnepélyes megnyitás március 24-én zajlott le Horthy Miklós kormányzó megbízásából Darányi Kálmán dr. miniszterelnök nyitotta meg majd 500 postagalambot eresztettek el, s a gyönyörű madársereg három kört leírva, eltűnt a levegőrengetegbe, hogy országszerte hirdesse a nagy eseményt.

Az állatok bemutatása során szebbnél-szebb négyes és ötös fogatok hajtottak el a lelkes kö-

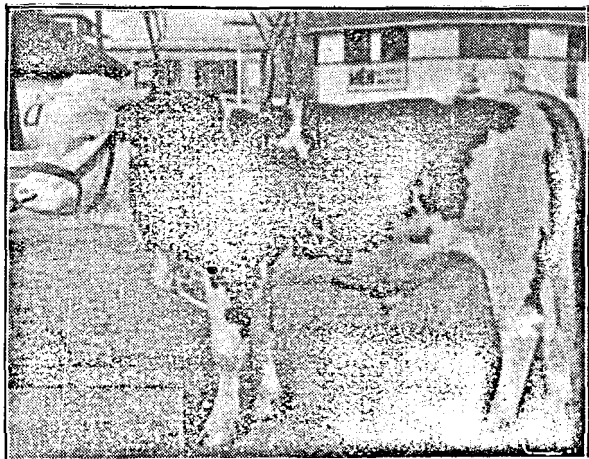
zőség előtt. Feltűnt a gyöngyösi méntelep híres négyes lipicai fogata, ami Magyarország részéről ajándéknak szolgál az albán király esküvőjén. Ismeretes ugyanis, hogy Zogu albán király magyar leányt Apponyi Gerárdine grófnőt választotta élettársnak.

A kiscgazdák állatállománya még a képzeletet is felülmulata. A vevők értékelték is, mert komoly árakat fizettek.

A lóbemutatás után a szarvasmarhákra került a sor. Elsőnek Sztranyovszky Sandor dr. „Angyalbandi“ nevű nagydíjat nyert telivér Simmentáli bikáját vezették. A felvonultatott bikák közül kitűnt az ugyancsak e tenyészetből származó s az EGE által megvásárolt „Kikirics“ nevű apaállat, amelyik tulajdonosának hozta meg a II-ik díjat. De hosszasan gyönyörködött a közönség a többi EGE által vásárolt bikákban is, hiszen mindeniket díjazták.

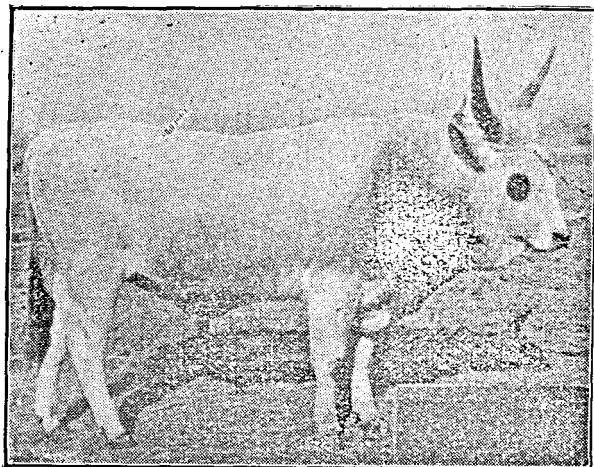
A megnyitó ünnepség utolsó pontját a tűzéségi lovasbemutató képezte. Ez után a kiállítási épületek megtekintésére került sor.

A kiállítás rendkívül tanulságos benyomást keltett. A nemesített növények új kiállítási csarnokában több országárszünk gazdái által is termesztett nemesített növényfajta látható. Sokat csodáltak a Bánkúti Főherceg uradalom nemesített bánkúti búzáit, a nemesített korai lófogú kukoricáit. Az utóbbiból az EGE továbbszaporítás céljából 10 mázsát vásárolt. Érdekesebbek voltak a többi nemesítő kiállításai is. Így Albrecht királyi főherceg a magyaróvári, majd a hatvani Növénynemesítő üzem s az állami növénynemesítő telepek közül Bábolna, Kompolt, Mezőhe-

A budapesti tenyészállatvásáron Sztranyovszky Sandor dr. nagydíjat nyert tenyészetéből Kanaceu, Bihar megyei gazdakör részére vásárolt „Kikirics“ telivér szimmentáli bika, ell. 1936. jan. 21. 4321 kg. tejet adó anyától.

gyes anyaga. A bábolnai korai bőtermő *Putyi* kukoricából az EGE 10 mázsát vásárolt. A többi nemesítőket olvasóink az EGE kiállításáról is ismerik.

A budapesti tenyészállatvásáron, a m. kir. igazságügy-minisztérium állampusztai gazdaságából *Tinca*, Bihar megyei gazdakör részére vásárolt „*Finác*” nevű fehér-magyar bika, ell. 1935. május 20.

Gyönyörű látvány volt a kiállítás mezőgazdasági szakoktatási része. Pl. a *putnoki Gazdasági Leánynevelő Intézet* több zsalukáteres ablakában képeket helyeztek el. Az ablakszárnyak

percenként nyíltak és a képeken bemutatták azt, hogy „mit csinálnak Putnokon”.

A gazdasági akadémiák és mezőgazdasági szakiskolák sok érdekességet mutattak be. Az egyik helyen a tarlóhántás előnyeit szemléltetik apró kicsi mintaekkel és eszközökkel. Más helyen az istállótrágya helyes kezelését, a takarmányferjesztés és a szójatermesztés módjait tüntetik ki.

A kivitelre szánt különböző mezőgazdasági termények előállítására hivatalt szerveztek. A külkereskedelmi hivatal azokat a terményeket ismertette, amelyek külföldön találnak piacot. A gazdák tájékoztatást nyertek arról, hogy milyen uton állíthatják elő a kivitelre alkalmas árut, hogyan kell azt becsomagolni.

A halászat csarnokban, a vízmedencékben érdekesebbnél érdekesebb halakat, míg a vadászati csarnokban a *Berlinben* aranyéremmel díjazott anyagot szemléltették.

A *Zöldmező Szövetség* ezúttal a helyes itató kutatkat mutatta be, valamint a berlini nemzetközi tejjgazdasági kiállítás anyagát.

A terület nyugati felében egy egész falut emeltek. Mezőkövesdi, apácafalvi és más jellemző palóc és matyó házakkal. Egy istállóban pedig a kiscsászda helyes tehéntartását ismertették.

A kiállított állatokat nagy istállóban helyezték el. A szimmentáliak csoportjában 877

Gazdák!

Vegyétek a bevált, híres cseppeli

Weiss Manfred-féle

mezőgazdasági gépeket, ugymint:

ekéket, vetőgépeket, permetezőket, serleges kútakat, boronákat, gyümölcs- és szőlőpréseket, kukoricamorzsolókat, darálógepeket, szecskavágókat, takarmány-füllesztőket, saraboló- és húzókapákat sfb.

Árakkal és katalógusokkal készséggel szolgál a gyár romániai képviselője:

„**Fime!**”

**S.A.R. pl. Comerțul de Fier și Metale
București, Strada Fantanica Nr. 46.**

tenyészállatot láthattunk. E csoportból egyesületünk kiküldöttjei négy tenyész bikát vásároltak. *Sztranyovszky Sándor Nogradmarcali* nagydíjat nyert tenyészetéből a „Kikirics“ nevű telivér bikát a *Bihormegyei Cauaceu-i* gazdakör részére, továbbá *Montenuovó Nándor* herceg *németboji* uradalmából két darab telivér bikát, amelyek közül „Jámbó“ a *Háromszékmegyei Chepet-i* gazdakörhöz és „Jóska“ a muresmegyei *Galesti* gazdakörhöz került. A negyedik „Toldi“ nevű bika *Szirtes Sándor csurgói* gazdaságából került ki, amelyet a *Mercurea-Ciuc-i* gazdakör részére vásároltak meg.

Az EGE magángazdák részére még behozott két tenyész apaállatot.

A magyar tenyészmarhák állománya 112 darabból állott. Az egylet ezekből három darabot vásárolt. Az állami pusztá-gazdaságból kettőt. Ezek közül a „Finác“ nevű a *Tinca-i* gazdakörhöz került. „Karcsi“ nevű az ozdi gazdakörnek jutott. A harmadik állat a „Bibor“ nevű fehérbika *Wenkheim László* uradalmából került a kiállításra. A *Sic-i* gazdakör állatállományát lesz hivatva feljavítani.

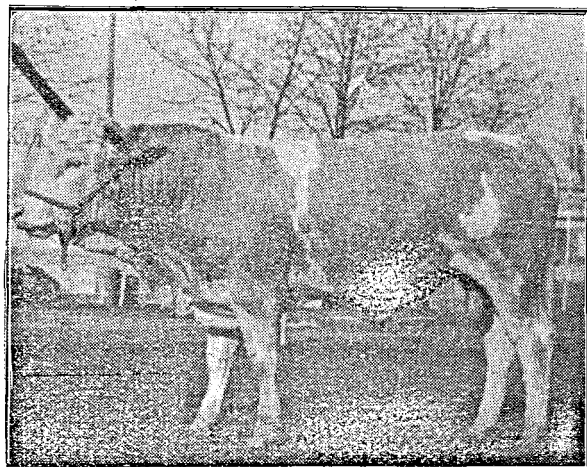
Az állatkiállításnál mindenki az egyöntetű tenyészanyagot csodálta.

A sertéskiállításán főleg a mangalica előretörését tapasztalhattuk. A kiviteli lehetőségek ugyanis ennek a fajtának kedveznek. Az EGE két gazdát segített hozzá 13 kan behozatalához, a hussertések közül pedig ugyancsak két gazda vásárolt az EGE útján három tenyészkanat. A juhek közül az egylet két husmerinó kost importált.

Külön élvezetet jelentett, s az egész kiállítást színesebb és változatosabb tette az apró tenyészállatok. A baromfiak, kutyák tekintélyes csoportokban szerepeltek. Az angoranyul tenyésztése szintén óriás léptekkel halad. Itt is a legszebb példányok voltak láthatók.

A gazdakörök könyvvezetése. Számos gazdakör fordult az E. G. E.-hez azzal a kéréssel, hogy a gazdakörök által vezetendő könyveket vagy azok mintáit bocsássa a gazdakör vezetőségének a rendelkezésére. A több oldalról megnyilvánult kívánságnak megfelelően az E. G. E. Elnöksége most elkészítette a gazdakörök egységes könyvvezetésének terveit és az alább felsorolt könyveket, illetve nyomtatványokat és azok máris a gazdaköri vezetők rendelkezésére állanak. A gazdaköri könyvek és nyomtatványok ára 100 Lei. Az egyes könyvek, naplók, nyomtatványok mind kartonborítékba fűzve, címkével ellátva olyan oldalszámmal vannak ellátva, hogy egy-egy nyomtatvány-sorozat elég egy gazdakörnek legalább egy esztendőre, de a füzetek, stb. külön-külön is megrendelhetők. Az első alkalommal kívána-

Természetes, hogy a mezőgazdasági gépek között sok új találmánnyal találkozunk, mint például a *Tóth-féle* aprómag cséplőszerelvény-nyel, mellyel minden verőléces cséplőgép könnyen átalakítható lóhere, lucerna, vagy más aprómag cséplésére. Ez feleslegessé teszi a drága morzsoló beszerzését s az ára mindössze 9—10 ezer lej.

A budapesti tenyészállatvásáron *Szirtes Sándor* csurgói gazdaságából *Mercurea-Ciuc-i* közbirtokosság részére vásárolt „Toldy“ nevű telivér szimmentáli bika, ell. 1936. ápr. 4, anyja tejtermelése évi 4050 kg.

De érdeklődésre számíthat a kisgazdaságban használható négytányéru tárcásborona is, kisebb vetőmagtisztító szerelvény és a nagy teljesítményű de olcsón beszerezhető „Alfa“ kézi szivattyú.

A kiállítást látogató közönség hasznos tanulsággal távozott onnan, ahol látta, hogy kitarító munkával megfelelő irányítás mellett európai színvonalban is megfelelő anyagot lehet bemutatni.

tos, hogy minden gazdakör az egész sorozatot rendelje meg. A sorozat részletezését alább közöljük:

1. Tagsági kötelezvény, 50 darab egy füzetbe kötve — — — — — 6 L.
2. Tagtörzskönyv — — — — — 14 L.
3. Pénztárnapló — — — — — 11 L.
4. Kiadási utalvány, 50 drb egy füzetbe kötve — — — — — 6 L.
5. Bevételi utalvány, 50 drb egy füzetbe kötve — — — — — 6 L.
6. Elismervény, 50 darab egy füzetbe kötve — — — — — 6 L.
7. Leltárkönyv — — — — — 10 L.
8. Könyvtári leltár — — — — — 14 L.
9. Gép-, könyvtári-könyv-, stb. kölcsönzési napló — — — — — 11 L.
10. Jegyzőkönyv — — — — — 16 L.

Összesen: 100 L.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmányának gyűlése.

Az E. G. E. igazgatóválasztmánya április 21-én ülést tartott, amelynek egyik fontos tárgya a 25-én lezajlott közgyűlés előkészítése volt. A Dr. Szász Pál elnöklete alatt tartott ülés tudomásul vette a Szentegyház-utca 32. szám alatti egyleti ingatlana eladásáról szóló jelentés után a tagmozgalomról szóló érdekes jelentést, amelyből kitűnik, hogy az igazgatóválasztmány novemberi ülése óta, közel 4000 gazda lépett be az E. G. E. tagjai sorába és így az E. G. E. rendes tagjainak száma 8500 felé, míg a gazdakörök száma 370-re emelkedett.

A tavasz folyamán az E. G. E. 7 drb. tenyészbikát importált a népies szarvasmarhatenyésztés színvonalának emlése érdekében a gazdakörök számára.

A vetőmagkiállítás eredményéről szóló beszámoló során megállapítást nyert, hogy a kiállításon 122 kiállító vett részt, akik közül vetőmagnemeistó volt 8, utántermelő 44, tan-gazdaság 4, gazdakör 14, termelő 48, gépgyár 4. A kiállítást, úgy a földművelésügyi, mint a pénzügyi minisztérium, valamint a bukaresti mezőgazdasági kamarái központ, a cluji mezőgazdasági kamara, a társ és rokon egyletek és intézmények támogatták és a megnyitáskor képviseltették magukat. A kiállításon élénk vetőmagforgalom indult meg egy része közvetlenül, egy része pedig a Mezőgazdák R. T. útján bonyolódott le. A tavaszi vetőmag kiosztás arányairól és a sertéskiosztás akció eredményéről szóló beszámoló tudomásulvétele után a rendes számíttal vezetésére vállalkozó 58 kiscgazda eddigi munkájának szép eredményei kerültek megvitatásra. A 33 téli kéthetes gazdasági tanfolyam és hat községben tartott női háztartási tanfolyamról tett jelentések elfogadása után Dr. Szász Pál köszönetét fejezi ki a tanfolyamok előadói, előkészítői és segítő munkatársainak önzetlen és nemes célért való fáradozásaiért. Az E. G. E. négy mintagazdagáról szóló jelentését érdeklődéssel hallgatta a választmány és örömmel vette tudomásul, hogy az oradeai tenyészkan kiállítás várakozáson felüli eredménnyel sikerült, omennyiben a felhajtott több mint 100 drb. kannak jelentékeny százaléka, kb. 40—42 lejes kg-kénti áron elkelt és a kiállítás haszonnal zárult. A gazdaköri elnökök kiképzéséről és a gazdakörök egységes könyvelése bevezetésének időszerű kérdései kerültek megvitatásra. Végül elhatározta a választmány, hogy megkezdi országrészünkben a peronoszpóra megfigyelő állomások felállítását.

LAPZÁRTAKOR KAPTUK:

Őfelsége a Király

válaszolt a közgyűlés üdvözlő táviratára.

A közgyűlés, mint ismeretes, üdvözlő táviratot küldött **ŐFELSÉGE II. KÁROLY** királynak.

A válasz április 28-án érkezett meg:

Dr. Szász Pál,
az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöke
Cluj.

Bucuresti, Királyi palota.

Őfelsége a Király köszönetét fejezi ki az Erdélyi Gazdasági Egyletnek a közgyűlés alkalmával megnyilvánult ragaszkodásáért.

EUGEN BUCHMAN

Őfelsége a Király magántitkári hivatalának igazgatója.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Az utóbbi időben számos levél érkezett az E. G. E.-hez, melyben a gazdák elpanaszolják, hogy a lapot nem kapják pontosan. Minden egyes esetben alaposan kivizsgáltuk a panaszokat és megállapítottuk, hogy sokan a tagsági nyilatkozatokon nem írják ki pontosan a nevet, lakhelyet és utolsó postát. Ebből származnak azután a félreértések. Épen ezért tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy ha a lapot nem kapják meg, vagy nem érkezik meg kellő időben, egy levelezőlapon tudassák olvashatóan pontos címüket. Kisebb városoknál, mint pl. Turda, Salonta, Gheorgheni, stb. a posta visszaküldi a lapot, ha az utca és a házszám nincsen feltüntetve a címszalagon.

A pénzküldeményeknél is kérjük figyelembe venni az említett szempontokat.

Az E. G. E. felügyelői értekezlete. Az E. G. E. külső időszerű mozgalmi kérdéseinek megbeszélése céljából április 27-én dr. Szász Pál elnökletével felügyelői értekezlet volt. Megtárgyalták a szőnyegen lévő összes problémákat. Az ülésen résztvett Bodor Kálmán igazgatósági tag, aki ismertette a gyógykönyvtárak módosításait, rámutatva arra, hogy a gazdagyermekek szabad idejükben a gyógykönyvtárakkal szép pénz kereshetnek. Bodor Kálmán javaslatát nagy figyelemmel hallgatta az értekezlet s elhatározta, hogy akciót indítanak be az ügyben.

KÉRELEM TISZTELT GAZDA-TÁRSAINKHOZ!

Kérjük Tisztelt Gazdatársainkat, hogy szíveskedjenek bejelenteni mindazon gazdatársaink címét, akik még nem tagjai az E. G. E.-nek, hogy címükre a Gazdából mutatvány-számot és E. G. E. tagsági nyilatkozatot küldhessünk.

Tartsuk minden kisgazdatestvérünket érdemesnek és méltónak arra, hogy címét közöljük, hogy az Erdélyi Gazda otthonában felkereshesse. Minden hónapban 11.000 gazdatestvéreinknek küldjük meg a lapot, ezért fontos és szükséges a címek állandó közlése.

Cluj, 1938. április 28-án.

A GAZDA SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA

Kölesönös állatbiztosító szövetkezet alakult a Szatmármegyei Berindan községben. Berend községben 89 taggal, 830.000 Lei értékű üzletrésszel, kölcsönös. állatbiztosító szövetkezet alakult. Örömmel közöljük a hirt, mely a legújabb gazdatársadalmi intézmény alakulásáról szól. A szövetkezet bizonyára értékes munkát fog kifejtetni a köz javára és annak megalakításával a gazdák jövedelmüket hathatósan biztosították, mentesítvén magukat az esetleges elhullásokból származó károktól. Kívánatos volna, hogy hasonló állatbiztosító intézmények minél nagyobb számban alakuljanak erdélyi magyar gazdatestvéreink körében.

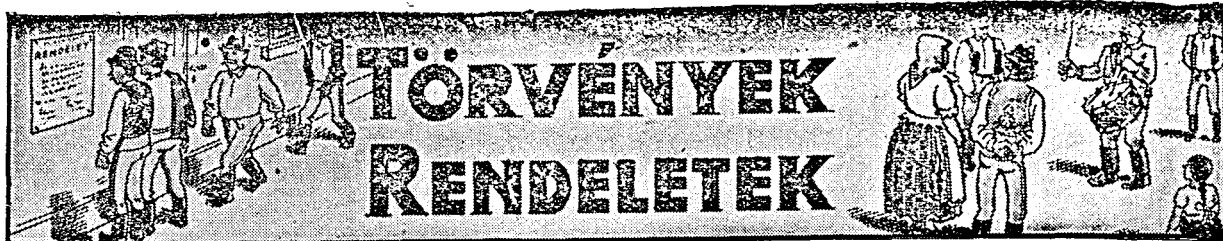
Tagdíj-nyugtázás.

Előző számunkban közölt tagdíjnyugtázások folytatása.

Sz. J. Plăiesti, B. N. M. Turda, M. F., N. I., T. A., Sz. Zs. Vargata, ifj. Sz. Zs., B. A., M. J., L. M. Jobăgeni, B. M., P. Zs., Telechia, K. D. Ludus, V. Gy. Gilău, A. M., Bogata de Mures, özv. P. M.-né Tileagd, O. Á., H. J., Călărăsi, M. S. Jupa, Gazdakör, ifj. H. I., T. K. Canăceu, K. F. Cotiglet, Gazdakör Remetea, Sz. G. L., D. T. K., Sz. S. M., H. P. S., S. A. F., H. K. F., F. Z. Cătălusa, dr. K. F. Gănesti, Cz. J. Hatuica, Hitelszöv. Cerneu, F. G. Chiochis, ifj. P. A. Bentid, B. F. Sângeorgiu, B. I. Mailat, É. L., B. J., T. K. Ávé Turda, Gazdakör, B. I., B. B. ifj. Toplita-Ciuc, L. A., P. A. Deva, id. J. F., H. G., P. I., Gazdakör Mercurea-Ciuc, K. A. Aiud, M. M. Deva, dr. P. E. Gherla.

Dr. D. A. Cluj, Sz. D. Sarmas, Sz. S. S-é Pădurenii S. P. J. Ceuas, P. P. Zaul de Câmpie, L. J. Ciucșângeorgiu, Sch. E. Bodo, Sz. M., Sz. P., A. D., Eliseni, özv. N. L-né Cechesti, S. S. Sard,

J. A. Ighiu, K. I., A. P., Ighiu, H. D. Surcea, Gazdakör Buza, K. A. 120 Vadad, K. K. Gălăteni, N. I. Gălăteni, F. L. Mercurea Niraj, Tejszöv. V. I. Gernesti, L. I. Jobăgeni, K. J. Sabed, J. S. Lunga, Ö. J. Beica de Jos, F. A., F. F., F. K., M. J., R. I. Beca de Jos, G. B. Tg.-Mureș, Cs. I. Pir. Hăgyan Martineni, Sz. Gy. Căluseri, M. F. Huedin, D. G. Zalatna, Hitelsz. Sovata, E. J. Oaia, E. A. Catona, F. D. Cluj, B. D. Rimatea, Székely Társ. Brașov, M. I. Alba-Iulia, T. L. Chichis, N. L., S. J., E. M., M. K. Chichis, T. L., B. V., V. J., ifj. B. J., Gy. I., T. Gy., V. I., B. F., B. J., V. A. Miclesoara, F. J. Mihăifălău, B. S. A. Satulung, dr. M. I. Malnas, B. F. Ferțeni, J. M. Deva, B. J. Lisneiu, K. J. Mica, N. E. Clopitica, T. L. Valea lui Mihai, M. L. Valea lui Mihai, Gazdakör Curteni, F. J. Tg.-Mureș, B. B. Oaia, N. B. Breaza, gr. B. F. 120 Mihis, K. S., F. G. Ozun, G. J., T. A., K. G., M. S., A. J., Sz. A. M. I., T. E., G. Zs, T. J., K. K., Cz. J., M. A. Martineni, F. D. Zălău, Cz. K. Uriul de sus, O. L. J. Chibed, G. M. Gy. M. Torba, M. I., G. L., F. K., F. F. A-é, K. G., Sz. A., Cs. L. Câmpulung la Tisa, Sz. Gy. Turda, L. J. Adamus, I. D. Hărănglab, B. S. Dieiosanmartin, M. J. Dombău, Gazdakör 120 Crpiesti, B. J., ifj. A. I., B. I., M. M. Sz. J. K., T. J. A., H. P., Sz. A. I. Bglăuseri, G. D., K. B. J., B. B. 15, B. J. 25, K. F. 20, M. E., Cs. G. S., M. G., F. J., S. Gy., B. I. 35, D. M. D., N. A. I., O. F., Cs. N. I., P. N. K., K. B. S., K. J., P. N. S., B. J. 26, K. I., A. J., P. M. J., B. I. 8, G. B. S., Gazdakör Bósilău, K. J. Aghires, M. O. Leghis, Cs. I. Sănmartin, B. A. Racosul de sus, H. J. Poana de aries. U. F. Năoiu, N. Sz. J. Vista, br. K. D. Morăreni, ifj. B. B. Brates, H. I. Leliceni, Sz. L. Crăciunesti, K. J. Criseni, dr. W. J. Satu Mare, Gazdakör Medisor, K. Zs. Simonesti, A. A. Nicolesti, M. S. Borosneul Mic, B. M., id. Cs. F. Frata, K. F. Besineu, O. A. Apateu, Z. S., O. D. Strugureni, Z. D., K. M., N. J. Cheches. Sz. J., Gy. I. I-é, Cs. J., S. I., Sz. M., S. F. J., Sz. J. M-é, S. K. F. F-é, S. G., S. A., V. I. ács, Gy. M., N. J., ifj. M. Cs. P. Sz. S., Gy. I. Rimatea, K. J., D. F., N. G., F. S., K. F., S. J., H. Gy., Sz. J. Ludus, B. I. Bogata, I. D., B. Zs. Berchies, B. M. Strugureni, A. J., G. S. 120, K. M. Besineu, K. G. 120, Chiolt, S. I. Sănpaul, M. J. Sănpaul, K. K. L. Besineu, A. S. Turda, T. J. Besineu, G. Gy. Carei, Gazdakör Somfălău, Gazdakör Unguras, P. H. Deta, Gazdakör Poiana, M. E. Alungeni, K. E., ifj. M. P. K. E. ifj., Bătani Mari, T. I. Leghia, B. A. Zalău, V. B. Petreni, M. J. Zabola, B. K., B. Gy., B. L., K. I., V. L., V. Zs., A. B., K. R., K. B., ifj. K. L., N. Zs., T. L. Sz. F. Curtuiuseni, K. K. Simion, K. D. Chendul Mare, Sz. A. Oar, A. J., F. S. Ciumani, J. F., K. S., V. Gy. Cuzeplac, P. F. Ielodul Mare, Sch. G. Resița, dr. K. P. Adrian, T. J. Aiud, P. I. Huedin, A. A. Turda, K. A. Valea lui Mihai, P. M. Pancota, J. I. Zalău, A. S. Zaul de câmpie, ifj. dr. M. J., dr. N. M., N. P. Aiud, M. J., B. I., Sz. Gy., Otelec, G. F. Acos, Zs. I. Ineu, M. I. Carța, Sz. Gy. Ozun, F. A. Vețca, K. Gy. Baia Mare, Gazdakör Pache, E. S., N. G. Marcusa, Z. A. A. Borosneul Mic, O. A. Hodosa, K. I. Soimosul Mare, K. A. Domahida, H. L. Păusa, Sz. J. Urziceni, Sz. J. Iara, dr. K. Gy. Zălău, S. J. Tg. Lapusului, ifj. N. E. Chiuliciul Mic, dr. G. J., D. A. Mercurea Ciuc.

Fizessük előre a konverziós részleteket!

Ismerteti: **Dr. Asztalos Sándor.**

A konverziós törvény 5. szakasza a következőképpen intézkedik: „Az adósok minden előre fizetett részletből évi 6% kedvezményt élveznek a fizetés napjától az esedékesség napjáig.” A törvény tehát azt az adóst, aki a konverziós részleteket nem az előírt 17 év alatt fizeti összesen 34 részletben, hanem egy vagy több részletet, vagy esetleg az egész hátrálékos tartozást előre kifizeti, nagy kedvezményben részesíti azért, hogy a konverziós adósságok mielőbb teljes kiegyenlítést nyerjenek.

Lássuk, mit jelent a gyakorlatban ez az első olvasásra jelentéktelennek látszó néhány szó? Tegyük fel, hogy Kovács János csombordi lakosnak 1934. április 7-én Nagy József tordai lakóssal szénben volt 19.200 lej tőketartozása, amelyhez járult akkor 800 lej kamat és egyéb járulék (óvásdíj, perköltség stb.). Tartozott tehát ezen a napon 20.000 leivel, amely a törvény szerint felére csökkent, 10.000 lejre, mivel adósunk földműves, falusi lakós. Ha Kovács János eddig pontosan fizette a konverziós részleteket, akkor eddig a hét részletben lefizetett 2.285 lejt. A törvény szerint, ha a további részleteket is pontosan fizeti, akkor az ezután következő 14 év alatt fizetnie kell még 10.665 lejt. (A részletekben bennefoglaltatnak a kamatok is és ezéért tesznek ki többet, mint az eredeti tartozás.)

Tegyük fel, hogy Kovács János pénzhez

jut és 1938 május 15-én ki akarja fizetni az ezután esedékessé váló összes részleteket, hogy ne tartozzék semmivel. Ez esetben nem kell 10.665 lejt fizetnie, hanem az idézett törvény-szöveg szerint a következő összeget:

1938	V. 15- részlet			395 Lei
	XI. 15-i	395 Lei, levonva	12 Le. kamatot	383
1939	V. 15-i	"	"	371
	XI. 15-i	"	"	359
1940	V. 15-i	"	"	347
	XI. 15-i	"	"	335
1941	V. 15-i	"	"	323
	XI. 15-i	"	"	311
1942	V. 15-i	"	"	299
	XI. 15-i	"	"	287
1943	V. 15-i	"	"	275
	XI. 15-i	"	"	263
1944	V. 15-i	"	"	251
	XI. 15-i	"	"	239
1945	V. 15-i	"	"	227
	XI. 15-i	"	"	215
1946	V. 15-i	"	"	203
	XI. 15-i	"	"	191
1947	V. 15-i	"	"	179
	XI. 15-i	"	"	167
1948	V. 15-i	"	"	155
	XI. 15-i	"	"	143
1949	V. 15-i	"	"	131
	XI. 15-i	"	"	119
1950	V. 15-i	"	"	107
	XI. 15-i	"	"	95
1951	V. 15-i	"	"	83
		összesen	4.212 Lei	6.453 Lei

Kitűnik tehát, hogy Kovács János az eredeti 10.665 lej helyett, ha tartozásának hátrálékát előre kifizeti, 6.453 lejt kell fizetnie, ami azt jelenti, hogy megtakarít 4.212 lejt.

Nagyon természetes, hogy amennyiben az adósnak nincs elég pénze ahhoz, hogy az összes részleteket előre kifizesse, úgy fizethet előre egyet is és élvezi ugyanezt a kedvezményt.

Figyelemmel kell lennünk azonban arra, hogy ez a kedvezmény csak akkor jár, hogyha a fizetés napjáig az összes addig esedékessé vált részletet teljes kiegyenlítést nyertek. Ellenkező esetben a befizetett összeget joga van a hitelezőnek a hátrálékos, addig esedékessé vált részletek címén bevételezni s csak az esetleges különbözetet köteles elfogadni előre teljesített fizetés címén.

Mi történik azonban akkor, ha a hitelező nem hajlandó elismerni azt, hogy az előre fizetett részletek után az adósnak ekkora kedvez-

Fajtiszta,
fajazonos, szavatolt csiraképeségű
eredeti erfurti, hollandiai és dániai

Főzélék
Zöldség
Virág
Fű és
nemestlett
takarmány
és répa

MAGVAK

„TRIFOLINO”

magtermelés és magkereskedés

Cluj, Piaja Mihai Viteazul 38. szám.

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk.
Arjegyzék ingyen. 98

mény jár és az adós által felajánlott összeget csak mint az ezután esedékessé váló részletek törlesztése címén hajlandó átvenni? Ebben az esetben a adós jogosult az illető összeget a pénzügyigazgatóságnál (adóhivatalnál) bírói letétbe helyezni a következő szövegű nyugta ellenében: „Kovács Joan Ciumbrud. Depozit judecătorese în favorul creditorului Nagy Josif din Turda pentru achitarea ratelor conversionale 15. V. 1938 -15. V. 1951 Lei 6.453.“ Ezt a nyugtát pedig az alábbi kérvény kíséretében benyújtani a hitelező lakhelyén illetékes járásbírószághoz (a dült betűs rész esetenként változik!):

Onorata Judecătorie!

Subsemnatul *Kovács Joan* domiciliat în *Ciumbrud (jud. Alba)* întruind condițiunile cerute debitorului agricol de Legea pentru lichidarea datorilor agricoloe și urbane din 7. Aprilie 1934 față de creditorul meu *Nagy Josif din Turda*, în ziua de 13. Mai 1938 m'am prezentat la creditorul meu pentru a-i achita toate ratele conversionate scadente dela 15. Mai 1938 până la 15. Mai 1951. Creditorul meu însă a refuzat să primească această sumă drept achitare a ratelor de mai sus susținând, că sub acest titlu îi datorez mai mult.

Având în vedere, că datoria mea originală a fost de 19.200. Lei capital, la care s'au adăugat sub titlu de dobânzi și accesorii 800 Lei, total deci 20.000 Lei, care la 7. Aprilie 1934 s'au redus la 10.000 Lei,

având în vedere, că după această datorie o rată este de 395 Lei,

având în vedere, că conform art. 5. din Legea citată debitorii după ratele plătite anticipat vor beneficia de o reducere de 6% pe an,

având în vedere, că ratele de mai sus în ziua de azi reprezintă următoarele sume:

rata scadență la 15 V. 1938.	395 Lei
" " " 15 XI. 1938. Lei 395, scăzând 12 Lei dobândă 371 "	
" " " 15 V. 1939. " 395, " 24 " " 359 "	
stb.	stb.
total	6.453 Lei

pe care sumă am consemnat-o în depozit judecătorese la Administrația Financiară *Alba*, Percepția *Ciumbrud* cu recepisa Nr. 6873/14. V. 1938 anexată prezenta în original sub A).

având în vedere dispozițiunile art. 12. din Legea de mai sus, respectuos Vă rog, să binevoiți a accepta în depozit judecătorese suma de mai sus drept achitare coplectă a ratelor scadente dela 15. V. 1938 până la 15. Mai 1951 a datoriei mele față de creditorul meu numit și a-o ordonanță la mâna creditorului meu.

Despre cele de mai sus am avizat creditorul meu printr-o carte postală recomandată, conform recipisei postale originală anexată prezentei cereri.

Înainte noastră, ca martori:

(két tanu) . Cu deosebită stimă:
Kovács Joan s. k.

Către Onorata. Judecătorie Mixtă.

TURDA.

A letétről a hitelezőt ajánlott levelezőlapon kell értesíteni.

Amennyiben az adós nem fizeti ki az összes hátralévő részleteket, akkor a kérvénybe természetesen csak a megfelelő tételeket tölti ki, miáltal a kérés szövege is módosul részben.

Ugy a pénzügyigazgatóságnál, mint a bíróságnál az egész eljárás bélyeg- és illetékmentes.

Tekintettel arra, hogy a pontos kiszámítás hosszas gyakorlatot és segédeszközöket igényel, minden esetben forduljunk szakemberhez. Válaszborítékos levélre készséggel megadjuk egyes esetekben is a pontos felvilágosítást és a kiszámítást.

A májusi konverziós részlet.

Amennyiben az adós nem veszi igénybe a fenti kedvezményt és csak az 1938 május hó 15-én esedékes részletet óhajtja kifizetni, akkor az alábbi táblázatban szereplő összegeket kell fizetnie. Az első oszlopban szereplő összeg az 1934 április 7-én fentálló tartozás 50%-át jelenti. Tehát a fenti példa szerint a 10.000.— Leit.

A csökkentett adósság:	Mezőgazda adós fizet:	Városi adós fizet:
Lei	Lei	Lei
10.—	0.40	0.67
20.—	0.80	1.34
30.—	1.20	2.02
40.—	1.60	2.69
50.—	2.00	3.36
60.—	2.37	4.03
70.—	2.77	4.70
80.—	3.16	5.38
90.—	3.56	6.05
100.—	3.95	6.72
500.—	19.76	33.61
1.000.—	39.52	67.22
2.000.—	79.03	134.43
3.000.—	118.55	201.65
4.000.—	158.06	268.86
5.000.—	197.58	336.08
10.000.—	395.16	672.16

A fenti kimutatás alapján bármely tartozott összeg részlete könnyen kiszámítható. A kimutatásban nem szereplő összegeket a következőképpen kapjuk meg: a százasoknál a megfelelő tízes mellett lévő számot megszorozzuk tizzel (Pl. 400.— Leinek megfelelő részlet: 1.60 Lei, szorozva tizzel, 16.— Lei). A nem kerek számok részletét pedig úgy, hogy a tartozás összegét felbontjuk az azt összetevő kerek összegekre. Pl. a mezőgazda adós csökkentett tartozása 1934 április 7-én 6.983.— Lei. Ennek az összegnek a részlete a következő képen számítható ki:

5.000.— Lei utáni részlet	—	—	—	—	—	197.58
1.000.— " " "	—	—	—	—	—	39.52
900.— " " "	(a 90 Leies részlet fizszerese)	—	—	—	—	35.60
80.— " " "	—	—	—	—	—	3.16
3.— " " "	(a 30 Leies részlet egytizede)	—	—	—	—	0.12

a részlet tehát 1 ei 275.98

A Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaság

beküldött közleményei.

Tengeri szállítás.

A Bánát és Arad vidékéről nagymennyiségű tengerit szállítanak ezekben a hónapokban Erdélybe. Társaságunk a nagyobb piacokon bevásárlási szerveket létesített és így módunkban van a tengerit első kézből, a termelőtől direkt a fogyasztóhoz juttatni. Az ideai tengeri kifogástalanul száraz, egészséges, emberi táplálkozásra is alkalmas. Felhívjuk a Gazdaközönseget, tengeri közvetítésével foglalkozó szövetkezeteket, amennyiben e cikkben szükségletük van, hívjanak fel bennünket ajánlattételre, a mindenkori legszolidabb áron tudjuk őket kiszolgálni.

Május hónap a füvesítés, rét- és legelőlétesítés, illetve felújítás ideje.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét raktárunkról szállítható, alább felsorolt fűmagfélésekre és fűmagkeverékekre:

Angol perje (*Lolium perenne*)
 Tarajos cincor (*Cynorus cristatus*)
 Tarackos tippán (*Agrostis stolonifera*)
 Réti perje (*Poa pratensis*)
 Soványperje (*Poa trivalis*)
 Juhcsenkesz (*Festuca ovina*)
 Vöröscsenkesz (*Festuca rubra*)
 Olasz perje (*Lolium Italicum*)
 Mezei komócsin (*Phleum pratense*)
 Réti csenkesz (*Festuca pratensis*)
 Francia perje (*Avena elatior*)
 Keverékek rétek és legelők részére, száraz talajra.

Keverék rétek és legelők részére, nedves talajra.

Amennyiben az érdeklődő megadja talajának adatait és az éghajlati viszonyok felől tájékoztat, készséggel állítunk össze fentiek-től eltérő fűmagkeveréket is.

Ajánlunk vagon-tételekben való azonnali szállításra lófogó és gömbtengerit, bánáti vagy aradmegyei állomásokról.

Ajánlunk továbbá szudáni fűmagot, moharmagot, kölesmagot, fehér, vörös és szürke féleségben. Olaszországból importált első évi utántermésű, különösen jómínőségű cirok-magot, magasnövésű kendermagot.

Felhívjuk a Gazdaközönség szíves figyelmét, hogy repcét az új termésből minden mennyiségben vásárolunk. Kérjük az eladásra kerülő tételeket, a mennyiség hozzávetőleges megjelölésével, nekünk értékesítés céljából kellő időben beadni.

Felhívjuk figyelmüket dúsán felszerelt gépraktárunkra:

Hoffherr és Schrantz-gyártmányú ekékre, boronákra, kapáló eszközökre, szecsukavágókra, morzsolókra, darálókra, szöllőzúzókra, járgányokra, vető- és cséplőgépekre, valamint traktorokra.

Rudolf Seck-féle ekékre, gyomirtófésűkre, valamint boronákra és vetőgépekre is.

Kitűnő minőségű és igen keresett Eberhardti ekékre.

Rieger-féle gabonatriőrökre, benzin-, petróleum-motorokra, széna- és szalmaprésekre, gyümölesmorzsoló gépekre stb.

Record (Dani Gergely-féle) és a Magyar Rézhengerművek Rt. által gyártott permetező gépeinkre.

Ganz-gyártmányú petróleum- és szivógáz-motorjainkra.

„Wolf“-féle kerti eszközeinkre is.

Kivánságra bármely, más gyártmányú gépet is beszerzünk.

Felhívásra részletes árajánlattal szolgálunk.

A cséplőgép és traktor iránt érdeklődő gazdákhöz készséggel elküldjük szakemberünket, aki nekik minden felvilágosítást megad.

Ajánlunk a Gazdaközönségnek és a Gazdaköröknek egészen elsőrangú, különböző minőségű kocsikenőcsöket, gépenőcsöket és zsirokat. Érdeklődőknek árlapot küldünk, kisebb mennyiségek szállítását is vállaljuk, utánvétellel, közvetlenül a gyárból.

Gazdakörökben összegyűjtött és így feladott rendelések nagy megtakarítást jelentenek a szállítási költségekben, annál is inkább, mert a velünk összekötésben levő gyár 45 százalékos fuvardíjkedvezményt élvez.

Felhívásra nyomban árajánlattal szolgálunk.

Pontos levélcím: Societatea Comercială Anonimă a Agricultorilor Arad, Bulevard Regele Ferdinand No. 41, Telefon 14-63.

Kérdés - Felelet

Kérdés: K. Gy. Lonea. — Egy gazdatársam panaszolta, hogy a 2 drb. kisborjas tehene keserűtorma-izű tejet ad. Frissen még használható, azonban a reggeli fejestől származó tej, délután 4 órára már használhatatlan. A harmadik tehének nem volt keserű a teje, igaz, hogy az kevésbé korpát kapott és idősebb borjú volt. A tehének jó rétiszenát, korpát és répát kapnak. Mi lehet az oka a tej keserű ízének?

Felelet: A fenti esetben a tej megkeseredésének okát abban látjuk, hogy az etetett korpában olyan idegen anyagok voltak, amelyek keserű ízt okoznak. Ilyen keserű ízt okozhat pl. az üszög és a konkoly, melyeket nehezen ismerhetünk fel a korpában.

A tej keserű ízét okozhatja a széna is, amelyben sok keserű fű van. A rothadt széna is okozhat elváltozásokat a tejben, továbbá — a fertőzött tőgy is. Azonban nem valószínű, hogy a két utóbbi az oka a tej keserű ízének. Megjegyzendő, hogy a harmadik tehén, amelyiknek jó volt a teje, sokkal kevesebb korpát is kapott, mint a másik kettő.

Kérdés: L. M. Oradea. — Az egyik tehenem felhasította az oldalát egy szeges drótkerítésben. Először jódinktúrával, később szublimáttal kezeltem. Ennek dacára, nem akart javulni a seb, sőt még elmérgesedett. Kérem a T. Szerkesztőséget, hogy mivel kezeljem tehenemet?

Felelet: A szarvasmarhák sebének kezelésénél nem szokták használni a szublimátot és jódot, mert ezek igen erős fertőtlenítő szerek és ronszolják (marják) a szöveteket (hust és a bőrt). A jód amellett még drága is. — A szublimátot lovaknál bátran alkalmazhatjuk 1%-os oldatban (1 liter vízhez 1 gr szublimát).

A szarvasmarhákön levő sebeket 3%-os karbololdattal (1 liter vízhez 3 dkg karbol) és ugyancsak 3%-os borsavoldattal kezeljük. Ugy a karbololdat, mint borsavoldat langyos legyen, s így mossuk vele a sebeket. A borogatás után, ajánljuk a sebeket borvazelinnel bekenni és — lehetőség szerint — tiszta kötszerrel bekötni. Amennyiben nem gennyes a seb, elég 2—3 naponként megismételni az eljárást. Ha azonban elgennyedett, a sebet minden 24 órában ki kell mosni.

Kérdés: Boldizsár Sándor. — Milyen intézményeknél lehet gyűjtött gyógynövényeket értékesíteni és az illető intézménnyel milyen nyelven lehet levelezni?

Felelet: Gyógynövény értékesítéssel az alábbi címek foglalkoznak magyar levelezéssel: Bodor Kálmán Úlmnei, jud. Sălaj; Fogel István Oradea. Román nyelvű levelezéssel: „Cooperativa Adonis“ Cluj, Mănăstur 3. „Cooperativa Meseșul“ Zălau, Camera de Agricultură; „Cooperativa Românița“ București, Ministerul Agriculturii, Aurel Lupan, București, Str. Româna 97.

Rejtvény

Egy muresmegyei gazdatársunk azzal a kérdéssel fordul hozzánk, hogy a kukoricát mikor és hányszor kell kapálni és mi pótolhatja az első kapálást? Levelében megjegyzi, hogy lókapával szándékszik kukoricáját megművelni.

Kérjük a rejtvény fenti kérdéseit megválaszolni.

A helyes megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Rejtvénymegfejtés.

Az Erdélyi Gazda áprilisi számában, a rejtvényvel kapcsolatban a következő kérdéseket tettük fel:

1. Mi a neve fenti járványos betegségnek?
2. Hogyan terjed szarvasmarháról szarvasmarhára?
3. Hogyan védekezik a gazda ellene?

A helyes megfejtést az alábbiakban közöljük:

A kérdéses betegség a szarvasmarhák fertőző hüvelyhurutja. A bántalom állatról állatra rendszerint párosítás-folytatás alkalmával terjed, azonban az ápoló emberek, takarító eszközök, sőt az alom is közvetítheti a fertőzést, amit az is bizonyít, hogy a betegséget nem egyszer olyan üszökön is találjuk, amelyek még nem párosodtak.

Arra való tekintettel, hogy a bántalom nehezen gyógyul, mert a fertőző anyag azokban az apró gömböcskében van, amelyeket az ivarszervek nyálkahártyáin találunk, olyan fertőtlenítő anyag alkalmazása válik szükségessé, amely huzamosabb ideig áll érintkezésben a megbetegedett nyálkahártya felülettel. Erre a legalkalmasabb készítmény a „Bissulin“, amely golyócskából 8—10 darabnak a hüvelybe egészen a méhszájig való behelyezése után várhatunk gyógyulást. Minden napra egy golyócska helyezendő be. Fel lehet használni az „Entozon“ rudacskákat is, amelyekből két-három naponként alkalmazunk egyet-egyet és négy-öt darabnak az alkalmazása után várhatjuk a teljes gyógyulást. A fertőtlenítő oldatok alkalmazása nem mindig hozza meg a kívánt gyógyulást, mert oly rövid ideig érintkezik a beteg nyálkahártya felülettel, hogy nem fejtheti ki gyógyító hatását. Szóba jöhetnek a kálium-hypermangan 1%-os, a kreolin 3%-os, a lizol vagy lizoform 2%-os oldata is. Maró hatású fertőtlenítő szereket alkalmazni nem szabad, mert nyálkahártya gyulladást okoznak.

A helyes megfejtők közül a sorshúzás útján az alábbiak részesültek könyvjutalomban:

- I. díj: Bota Dénes Săbed.
- II. díj: Csécs András Săbed.
- III. díj: Darvas József Tusnad.

A nyereményeket a nyerteseknek eljuttattuk.

Búza: Az ünnepek miatt beállott nagyobb lisztfogyasztás és a kedvezőtlen időjárási viszonyok a piacra kedvező hatást gyakoroltak. Egyes szakkörök véleménye szerint, mivel a kisköti raktárakban csak nagyon kevés búza található, a kiviteli feleslegünket már eladtuk s a meglévő áru csak a belföldi szükségletet fedezi. Másrészt viszont azt állítják, hogy a termelőknél még tekintélyes mennyiség várja a vevőket. Tény az, hogy a búza áremelkedésen ment keresztül s ebből arra lehet következtetni, hogy már nincsenek komolyabb mennyiségek. A fentiekből ítélve, az árak állítólag tartani fogják magukat, így az új terméskötések is kedvezőbb alapon indulnak majd meg, a mult éviekhez viszonyítva. Ma Clujon a búza ára 570 lej.

Kukorica: A kukorica részleges áremelkedése párhuzamosan haladt a búzáéval. A tőzsdei vételek szilárdulást mutatnak. Vagyonként mintegy 2000 lejjel emelkedett az ára. A kormány ugyan megszüntette a viztartalom miatti szállítási tilalmat és egyes cégeknek meghatározott mennyiségre kiviteli engedélyt adott, de azért komolyabb export még nem történt. Az is lehetséges, hogy a korábban eladott tengeriket csak most fedezik a kereskedők s ez idézte volna elő a kereslet élénkségét. Külföldi jelentések szerint Argentínában olyan nagy a szárazság, hogy az ideai kukoricatermés még 50%-át sem teszi ki a tavalyinak. Bár nehéz lenne az áralakulásokkal kapcsolatban jóslatokba bocsájközni, azért mégis általánosságban ártelmekedésre számíthatunk. Ma Clujon a kukorica ára 320 L.

Árpa: Érdekes, hogy az Okiráltságban, ahol eddig az árpa alacsonyabb árnívón mozgott a transzilvániainál, most szilárdulásról beszélnek. Ezzel szemben nálunk a helyzet teljesen változatlan és a meglévő készletek érdektelenül fekszenek a termelőknél. Kivitelre nem számíthatunk.

Zab: Ez a cikk hónapok óta

teljesen változatlan. Egyes városokban meglehetősen nagy mennyiség van leraktározva. A hadsereg azonban ma is állandó vásárló, komolyabb tételeket vesz igénybe. A termésfelesleg fedezi a belföldi szükségleteket. Ma Clujon a zab ára 510 lej.

Bab: Változatlan, mivel kimondottan export cikk s az árak alakulása kizárólag a külföldi érdeklődéstől függ. Az összes termények között a legszeszélyesebb, mert egy váratlan külföldi érdeklődés nagyot változtathat az egész helyzeten. Jelenleg nincs kivitel, s ezért az ára csak névleges.

Lóhere: Piaci ára rendkívül alacsony. Németország mint egyetlen vevő jelentéktelen összeget ígér. A blomált lóheremag ára kg-ként 33 lej.

Lucerna: Ez a cikk a lóheréhez viszonyítva, mindvégig nagyobb keresletnek, így komolyabb árnak örvendett. Ára jelenleg 38 és 45 lej között ingadozik. A blomált lóhere árának kg-ja 65 lej.

Borárok: A husvét ünnepek és a kiviteli hírek bizonyos árszilárdulást idéztek elő. Utolsó jelentésünk óta a fajborok literenkénti 2-3 lejes emelkedést jeleznek.

Május havi országos vásárok.

1. Albac, Bata, Caransebes, Cărașeu, Curtici, Ditrău, Iara, Orășul Nou, Pui, Plăieșii de jos, Sarmiseghetuza, Zărând.

2. Borod, Covasna, Diciosănmartin, Diosig, Jibert, Ogra, Circeș.

3. Cernatul, Ciucșănmartin, I. G. Duca, Lugoj, Mercurea-Niraj, Orșova, Sibiu, Târlungeni, Turutog.

4. Luduș, Rodna, Sălard.

5. Băbeni, Lupeni Voila.

6. Abrud, Bocșa-Rom., Borșa, Miefalău, Nușfalău, Săcueni, Streusângeorgi, Zărnesti.

7. Cata, Dezna, Frata, Gărbău, Poienile sub Munte, Sărăteni.

8. Aiud, Bălăușeri, Medieșul-Aurit, Moritfeld, Sălcuia de jos, Sasca Montana, Simandul de jos, Vermeș.

9. Bărghiș, Fibiș, Gurahonț.
10. Liebling, Reghin.
11. Berechez, Borla, Corund, Sercaia.
12. Giulvăz, Sănmartin, Vingard, Sărmășag.
13. Deva, Jibou, Săvârșin.
14. Beșenova Veche, Livada, Negrești, Trăscău.
15. Bărzava, Beltiug, Bocșa-Mont., Petroșani, Satchinez.
16. Halmeu, Mărtiniș, Rovine.
17. Bistrița, Cizer, Gărbova, Sacoșul-Turcesc, Zerind.
18. Bozovici, Hodod, Jidveiu, Satulung, Buciumi.
19. Chibed, Târgu-Săcuesc.
20. Cehul-Silv., Micăsasa, Spermezeu.
21. Atid, Cihuchici, Cortea, Hunedoara, Izvin, Lăpușel, Sibot, Teaca, Vinga, Zam.
22. Cacova, Nitchișoara, Saschiz.
23. Borșoneul-Mare, Bicz.
24. Arded, Cenei, Sasca-Montana.
25. Călușeri, Comana de jos, Crasna, Sângeorz-Băi, Băsești.
26. Huedin, Ohabaforgaci, Nușfalău.
27. Năsăud, Negreni, Sărmășag, Mercurea-Ciuc.
28. Bărsău, Berzovia, Craido-roț, Odorheiu, Seini, Simleul-Silv. Satu-Marc.
29. Borșa, Satu-Marc, Silindra.
30. Cincul, Păpăuți, Someuta-Marc.
31. Monor.

Állatárak Clujon.

Sertés: élősúly teljesen hizott exportanyag Clujon 25-27 lej. Teljesen hizott sertés belföldi fogyasztásra 25 lej. Hizott sertés 23-24 lej. Hussertés 22-23 lej. Rüdégbeállítani való 23 lej kg-ként. Teljesen hizott exportkör 13-16 lej kg-ja. Teljesen hizott exporttézén 14 lej kg-ja. Vágni való hizott ökör I. oszt. 17 lej II. oszt. 15 lej. Fejős tehén napi 20 liter tejjel, szavatolással 15.000 lej, 16 liter tejjel 12.000 lej. Növendékmárha 18 lej kg-ja. Szopóborju 16-17 lej kg-ja. Jármosökör párja 24-28.000 lej. Lóárak: nehéz igazló párja 24-30.000 lej. Kocsiló párja 30.000 lej. A piacon áremelkedésre számítanak.

Tőzsdei árak

Április hó utolsó hetéből. Árak tőzsdei helységeken értendők.

Tőzsde helysége	Buza	Rozs	Árpa	Kukorica	Zab	Mák	Napraforgó	Fehérbab	Lóhere mag	Lucerna mag	Lóhere és lucerna széna	Széna	Megjegyzések
Cluj	570	—	410	340	510	—	—	580	19	28	180	110	
Oradea	555	—	415	330	500	—	—	550	21	41	—	—	
Timișoara	550	—	430	320	500	—	—	—	—	—	—	—	
București	560	—	410	330	500	—	—	—	—	—	—	—	
Satu-Mare	550	—	400	330	500	—	—	—	—	—	—	—	
Arad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

HIREK

A Szász Gazdasági Egylet közgyűlése. A transilvániai Szász Gazdasági Egylet a napokban tartotta évi rendes közgyűlését H. Schoepp elnökletével. A közgyűlésen valamennyi szász gazdakör képviseltette magát. Connert igazgató felolvasta az évi jelentést. 1938-ban a tagok létszáma 13.077 volt, vagyis 759-el több, mint az előző évben. Megemlítette, hogy a Naszod megyei Budacul Săsesc összes gazdái beléptek az egyletbe. A múlt évben 5 szövészeti, 5 kosárfonó, 7 kerekgyártó tanfolyamot tartottak. A tanfolyamokon előállított különböző cikkek értéke 200.000 lejtt tett ki. 34 községben párolt burgonya vermet létesítettek. Az egyesület mezőgazdasági gépek közvetítésével is foglalkozott és ezáltal jelentős anyagi hasznot biztosított tagjainak. A jelentés rámutatott arra is, hogy Connert dr. Vilhelm Stephani dr. és M. Ambrosi milyen eredményeket értek el, a különböző állami mezőgazdasági bizottságokban. Ami a jövő munkatervét illeti, különösen sulyt helyeznek a nyári mezőgazdasági kísérletekre. Ezután hosszas vita kereteiben tárgyalták a falusi szász kisgazdaságok felaprózódásának kérdését. Bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozására. Végül Reisenberger Kurt gazdamérnököt és König Grete női háztartási tanfolyami előadónót állandó tisztviselőkné választották meg, hogy a mezőgazdasági népoktatók számát gyarapítsák.

Uj törvények. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli az új államvédelmi törvényt, mely a legszigorubb büntetéseket tartalmazza minden olyan esetre, amikor valaki az állam érdekei vagy rendje ellen vét. A politikai pártokat teljesen megszüntette és megtiltotta a politizálást. Különösen az egyesületek keretében a lakosság nem foglalkozhatik csak azokkal a kérdésekkel, amelyek az alapszabályokban szerepelnek. A büntetések háromfélék: 1. börtön; 2. pénz és 3. kényszerlakhelyek megállapítása. Különösen a hatóságok meggyőződnek arról, hogy egyes személyek államellenes munkába kezdenek, úgy kényszerlakhelyet állapítanak meg számukra. Ezenkívül még számos más fontos törvényt jelent meg. A kormány újabbat még két fontos törvényt akar hozni. A közigazgatási törvényt, mely az országot hét közigazgatási kerületre osztja. A közigazgatási törvénynek elsősorban gazdasági jellege lesz. A községi és megyei hatóságoknak köteleességük a mezőgazdasági termékek értékesítésével is foglalkozni. Az új választói törvény a lapjelen-

tések szerint a választó polgárokat három csoportba sorozza: 1. mezőgazdák. Csak azokat tekintik mezőgazdáknak, akik kizárólag a földművelésből élnek. 2. Iparosok és kereskedők. Ide azokat sorozzák, akik ipari vagy kereskedelemi munkaadók és munkások. 3. Értelmiségi választók azok, akiknek legalább 8 középiskolájuk van. A készülő törvény megszünteti az eddigi megyei választói kerületeket és újakat állapít meg. Állítólag ismét a régi kerületi választási rendszert akarják bevezetni.

Megszüntették a rackagyapju és a cserhános kiviteli tilalmát. Ismeretes, hogy a kormány már régebben betiltotta a rackagyapju és a cserhános kivitelét. A rendelkezéssel azonban nem érték el a kitűzött célt, mert a belföldi árak nem emelkedtek. A kormány gazdasági bizottsága most hatálytalanította a kiviteli tilalmát.

Fehér bölényborju született az egyik amerikai bölényvédő parkban, amely Montana államkerületben fekszik. A fehér bölény a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Amikor a bölények milliószámra legelésztek Észak-Amerika füves rétségein, fehérszínű akkor is alig akadt köztük, úgyhogy az indiánok 10–15 lovat adtak egy ilyen bölény bőréért. Még a bevándoroltak is jól megfizettek a fehér bölény bundájáért, ára 1000 dollárt is elérhetett. Az újszülött bölényborju már a második albino az említett parkban, mert négyéves apja is albino.

Méhészek!

„Gyakorló Méhészek könyve“

Sem kezdők sem haladók nem nélkülözhetik Blénessy Károly szakmunkáját. 10 lej beküldése ellenében ajánlottan küldi meg a szerző. Utánvételt drágább. — Cím: Blénessy Károly, Sándomi-
nic. jud. Ciuc.

Gabonaértékesítő hivatalállal állítanak fel. A kormány elhatározta, hogy megszünteti a buzaértékesítő hivatalt és helyébe a nemzetgazdasági minisztérium fennhatósága alatt országos gabonaértékesítő hivatalt szervez. Ennek az új intézménynek az lesz a hivatása, hogy valamennyi mezőgazdasági termék értékesítő-foglalkozzon.

A járványok gyors leküzdésére nagy 3 motoros Junkers repülőgépet állított szolgálatba egy nagy német vegyészeti gyár. Bárhol üti fel fejét valami járvány a repülőgép rögtön ott terem a szükséges személyzettel és gyógyszerekkel. Leszállás nélkül 2000 kilométert tesz meg, úgy-hogy egész Európát bevonhatja működési körébe.

Az ember bőrének egy négyzetcentiméterben van: hat millió sejt, 1 méter vérré, 4 m idegfonal, 15 laggyumirigy, öt hajgyökér, 100 izadságmirigy, 5000 idegszermölcs, 200 fájdalomérző pont, 25 nyomásérző pont, 12 hideget érző pont és két meleget érző pont. Ezeket a számokat 20 ezerrel kell megszorozni, ha az adatokat az egész bőrfelületre akarjuk megkapni. Az ember bőre olyan erős, hogy három centiméter széles bőrsáv elbírná az ember testének egész súlyát.

Eperfa kéregből készítenek szövésre alkalmas anyagot legújában az olaszok. Hosszas kísérletek után sikerült fiatal 1-2 éves eperfaágak kergéből gyapotszerű anyagot kapni. Gelsofil a neve

az új textil anyagnak. Ellenálló képessége kétszer akkora, mint a gyapoté, de kisebb mint a lené. Más anyagokkal, gyapottal, gyapjúval és selyemmel keverve alkalmas a szövésre.

A dohányzásról való leszokás legbiztosabb eszköze ma az úgynevezett transpulmin injekció, amellyel egy köbcentiméter transpulmint, terpentinekből és más illatos anyagokból áll, juttatnak be a vérkeringésbe. Ezek az illatos anyagok — vérből a tudóba jutnak és a felső légutakon választódnak ki. Közben a dohányfüsttel olyan vegyi összetételt alkotnak, ami a dohányfüstnek elviselhetetlenül kellemetlen ízt ad. A legszenvedélyesebb dohányos is eldobja a cigarettáját, ha tudóre szokta szívni a füstöt. Mérgezést nem okoz az egészséges ember teljesen jól van mindaddig, amíg dohányozni nem kezd. Ha az injekció 2-3 egymásután következő napon megismétlődik, a szervezet időt nyer, alkalmat kap arra, hogy nikotin után való vágyakozás izgalmait megszüntjenek. A szervezet anyagcseréjének megjavulása és a nikotintól felmárt nyálkahártyák gyógyulása jelentékenyen segíti a dohányost abban, hogy lemondási vágyát keresztül vigye.

Kiterjesztették az állami ellenőrzést a cukor- és takarmányrépamagok kereskedelmére is. A minisztertanács 1938. március 29-i 668. számú jegyzőkönyve, amely a Hivatalos Lap április hó 4-1 78. számában jelent meg, fel-

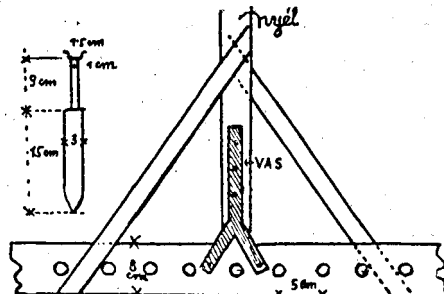
hatalmazta a Földművelésügyi minisztériumot arra, hogy a mezőgazdasági törvény 33. szakaszában irt és a végrehajtási utasítás ugyanolyan számú szakaszában részletezett takarmánynövény és egyéb magvak kereskedelmére bevezetett állami ellenőrzést a cukorrépa, valamint a takarmányrépamagvak kereskedelmére is kiterjessze. Ennek következtében ezek a magvak is az idézett szakaszok intézkedései alá esnek.

A mezőgazdasági törvényben irt munkadíjak és haszonbérek csak 1938. szeptember 1-től kötelezőek. A mezőgazdasági törvény XI. részének II. fejezete „A mezőgazdasági szerződésekre vonatkozó intézkedések” cím alatt előírja, hogy az ingatlan tulajdonosok és bérlők, valamint a mezőgazdasági munkások közötti szerződések feltételeinek megállapításánál kötelezőként tekintetbe kell venni az e célból alakult bizottságok által előírt árakat és béreket. A törvény szerint ezek alkalmazása 1937. szeptember 1-én kezdődik. Tekintettel azonban arra, hogy a végrehajtási utasítás későn jelent meg és arra, hogy a bizottságok munkája sokoldalú tanulmányokat igényel, a Földművelésügyi Minisztérium 71905. számú, 1938. március 22-én kelt és a Hivatalos Lap 1938. március 30-i 74. számában közzétett rendelete kimondja, hogy a törvényben irt kötelező bérek csak 1938. szeptember 1-ével lépnek életbe. Addig ezek tekintetében a felek megállapodása az irányadó.

SZAKKÖZLEMÉNYEK

Sorhuzó gereblye minden kertbe kell. A veteményesbe, de a virágoskert ágyasaiba is szabályszerű tő- és sortávra ültetjük a palántákat. Ehhez szükséges, hogy a sorokat pontosan meghuzzuk. A sorhuzás zsinór mellett egyedül hosszadalmas és más módszer szerint pedig legalább két ember kell hozzá, de így sem gyors. A sorhuzó gereblyének nagy előnye, hogy egy ember kezelheti és egyszerre több sort is ki lehet vele jelölni, ha a gereblye egy fokát állandóan zsinór mellett huzzuk. Bárki maga könnyen készíthet ilyen sorhuzót. Vegyen egy 1,5-2 hosszú, 8 cm. széles, 3 cm. vastag gyalult, kemény faléctet és azon 5 cm. távolságban végig

furjon 1,5 cm. átmérőjű, 3 cm. hosszú lyukakat. Majd egy Y alakú vas segítségével erősítsünk nyelet e lécc középhez, mint azt ábránkon is jól

Házilag is könnyen elkészíthető hasznos szerszám a „sorhuzó”.

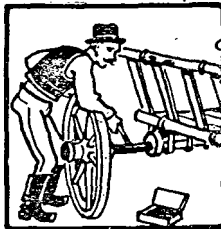
láthatjuk. A gereblye fogait 19 cm. hosszú akác-fából faragjuk ki, ebből 15 cm. esik a léccen alul, 3,5 cm. átmérővel és 4 cm. hossz a csapra 1,5

cm. átmérővel, hogy a fog csapja a lyukakba beilleszthető legyen. A csapba annak végétől visszafelé 1 cm.-re vékony lyukat furunk keresztbe és ebbe szöveget dugunk használatkor, hogy a behelyezett fog ne essen ki.

A nyél jobb megerősítésére V alakban keményfaléceket erősíthetünk a nyél és lyukas lécz közé. Aszerint, hogy milyen távolságra akarjuk a sorokat egymástól, minden másodikba, harmadikba, vagy negyedikbe tesszük csak be a fogakat. Ez a nagyon is használható szerszám különösen most, a palántálások idején nagy megkönnyítést jelent a kisebb, de nagyobb kertekben is

Iskolás gyermekek egészségügyi vizsgálata Romániában. Banu professzor 2149 iskolás gyermek gondos átvizsgálása után azt állapította meg, hogy 60.6 százaléokban mandula tultengés, 34.8 százaléokban lapangó tüdőbaj fordul elő. Látás hibában 12 százalékos, hallás hibában 9.5 százalékos szenved, tetvesség 7.5 százalékos, különböző bőrbajok 5.7 százalékosban található. Nyílt tüdőbajban szenvedő volt a gyermekek 3.4 százaléka. A vizsgálatok szerint hiányosan tápláltak voltak a gyermekek 31.2 százaléka.

Kocsikenőcs készítése.

A kocsikenőcs a gyanták párlásával előállított gyantaolajból, vagy különféle ásványi olajból készül, olyképpen, hogy az említett olajokat üstben, meglehetősen száraz oltott mésszel jól elka-

varjuk s ha a keverék finom elosztásu anyaggá vált, azt gyengén felmelegítjük. Ezután valamely töltőanyagot, pl. gipszet, sulypátot, stb. keverünk bele s a keverést addig folytatjuk, míg teljesen egyenletes anyag áll elő. Az olaj az oltott mész és töltőanyag sulyaránya szerint változik s a kocsikenőcs minősége, mely annál jobb, minél több az áruban az olaj s minél kevesebb a töltőanyag százalékos mennyisége. Kocsikenőcs készíthető napraforgó- vagy repeolajból, illetve ezek felhasználásával is, de ezek az olajok drágábbak a gyantaolajnál, illetve az ásványolajoknál úgy, hogy előnyösebb a növényi olajokat pl. szappanfőzés céljaira értékesíteni, mint kocsikenőcs előállítására.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

APRÓHIRDETÉSEK

Valódi külföldi angora tenyésznnyulak kaphatók. Cim: Révész Imre, Sânerai pu. Tg.-Mures. — Ugyanott megbízható, gyümölcskertészethez is értő alkalmazott kerestetik. 68

Eladó 317 kat. holdas birtok: 20 hold oltványszőlő, jól felszerelve, 5 hold gyümölcsös, 55 hold szántó, 21 hold legelő, 4 hold belsőség és 212 hold erdő. Sebestyén E. Barbosu, pu. Berzovia, jud. Caras. 69

Kombinált vetőgépet keresek megvételre. Biró József, Sarmasel, jud. Cluj. 71

Allatmérleget megvételre keresek, Báró Bánffy Dániel, Aiud. 72

Magános fiatalember, egyedülálló, egyszerű falusi öregasszonyt keres, ki nagyon szerény háztartását ellássa. Nyugodt otthont kap, tehetségéhez mérten nagyon szerény fizetéssel. Cim: Ecclesia Ref. Bozies, pu. Chiochis, jud. Someș. 75

Lógereblyék, kaszáló- és aratógépek, kaphatók legelőnyösebben Schoppelt Ede, Cluj. Calea Regele Carol 106. 106

Szerényigényű, gazdasági iskolát végzett gyakornok állást keres, főleg gyümölcskertészethez és kertészethez ért. Cim: Szabó Mihály, Gornesti, jud. Mures. 74.

Teleki Arvéd

faiskoláiból Jara, jud. Turda. Cluj, Regele Carol 118. sz.

Lorakat: Űrmösi, Cluj, Reg. Carol 73.

Őszi és tavaszi szállításra alma, körte, szilva, egres, ribizke, folyton termő málna csemeték, őrjási eperpalántok kaphatók. 150

Eladó uj marokrakó aratógép, kukorica morzsoló és mélyjáratu ekék. Értekezni lehet: Tg.-Mures, Tordái Istvánnál, I. G. Duca 33. 41

Kerestetik jobb gazdaságból 150—180 darab 4—5 hónapos mangalica malac megvételre. Ajánlatot az ár és cim megjelölésével „Mangalica“ jeligére a kiadóhivatalba kéri. 43

Eladó 100 drb. Karakul (perzsa) ellős anyajuh és pedigrés karakul kos (perzsa). Bárányokra előjegyzést elfogad Klein Lajos Culecut, jud. Bihor. 48

Nóniusz, fekete tenyészmen, 158 cm magas, 5 éves, tenyészigazolvánnyal eladó. 49

Leghorn-Vyandotte több évi keresztelésből és kísérletből származó, igen jó tojó, kotló és szép nagytestű, tenyész. tyuktojás kapható gazdaságomban. Zestran Petru, Clopodia, jud. Timis-Torontal. 50

Allást keresők

Keresek egy kocsist és egy bérest megfelelő javadalmazással.
Cim: Mara István Hațeg, jud. Hunedoara.

Keresek gazdaságom részére több évi gyakorlattal bíró gazdatisztet. Ajánlatok Nagy Dénes Turda címre küldendők. 43

Allást keres 42 éves ref. vallású nős, gyermektelen, 4 középiskolát és földmivesiskolát, valamint tejjgazdasági szakiskolát végzett románul is tudó ispán. Cim: Horváth Zoltán, Moftinul mic, jud. Sălaj. 49

Gazdasági iskolát végzett, a gazdaság minden ágában jártas nőtlen gazdász, megfelelő elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban. 76

Nyugdíjas vasutas, mint végzett méhészt 18 éves gyakorlattal elhelyezkedést keres nagyobb méhészetben. Kertészethez is ért. Cim: Darabont Kálmán Cluj, Str. Horea 8. 38

Hofmann Károly kertész vagy gazdasági ispáni állást keres megfelelő bizonyítványokkal. -- Cluj, Str. Aron 22. Bartha István címén. 64

Keresek szerény igényű, lehetőleg nyugdíjas gyermektelen házaspárt, aki két szobás lakástért. egy holdas gyümölcsösített, veteményes belsőségem és méhészetem műveléséért, házgondnoki teendőket végezzen. Cim a kiadóban. 77

Allást keres szakiskolát végzett gazdatiszt, középkorú, nős, a gazdaság minden ágában jártas, józan életű, szorgalmas, hosszú gyakorlattal rendelkezik. Megkeresés az E. G. E. címére küldendő. 39

F Ő M U N K A T Á R S A K :

Dr. Asztalos Sándor, Br. Atzél Ede, Bartha Gyula, Dr. Gr. Bethlen László, Gr. Bethlen Gábor, Br. Bánffy Ferenc, Bodor Kálmán, Bükfalvy Ferenc, Csomós János, Dániel Elemér, Dr. Eöry István, Dr. Gaál Alajos, Dr. Gergely Endre, Gyulai Sándor, Gyarmathy Piroska, Haáz Rezső, Hirsch Ernő, Koppány Rezső, Korponay Kornél, Korponay Ferenc, Koós Károly, Kamarási Szász

Ferenc, Dr. Konopi Kálmán, Br. Kemény János, Klözel Oszkár, Mikó László, Dr. Nagy Endre, Nagy Miklós, Nagy Sándor, Dr. Oberding József, Dr. Parádi Kálmán, Dr. Péter Béla, Szeghő Dénes, Szilágyi Ferenc, Schöppner Sámuel, Seyfried Ferenc, Stief Ottó, Tauffer Ferenc, Telegdy László, Tempfli János, Veress István, Vita Sándor.

DARSIN a gyümölcsösben és szőlőben fellépő rágó kártevők ellen.

DARSIN PÉP elpusztítja a lóhere, lucerna, répa és mezőgazdasági növények hernyóit és kártevőit.

TOXILIN a leghatásosabb szer a levéltetvek ellen.

A tavaszi permetezések nélkülözhetetlenek!

Gyártja :

a **Moskovits Ipartelepek R. T. Oradea**
Növényvédőszer gyára.

Cluji vezérképviselőt: **Bárán Dezső** Cluj, Str. Vlăhuța 3, II. em.